

REPUBLIKA HRVATSKA
RIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Ž u p a n

I N F O R M A C I J A
O POSLOVANJU GOSPODARSTVA PRIMORSKO-GORANSKE
ŽUPANIJE U 2018 .

Ž u p a n

Zlatko Komadina, dipl. ing., v.r.

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO–GORANSKA ŽUPANIJA
Županijska skupština
Predsjednik

članovima Županijske skupštine

Na temelju članka 97. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst), u prilogu upućujem **Informaciju o poslovanju gospodarstva Primorsko-goranske županije u 2018. godini.**

Predsjednik

Erik Fabijanić

REPUBLIKA HRVATSKA
PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA
Ž u p a n

Županijska skupština
Primorsko-goranske županije
n/r predsjednika Erika Fabijanića

Na temelju članka 96. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/09, 16/13 i 25/13-pročišćeni tekst) upućujem **Informaciju o poslovanju gospodarstva Primorsko-goranske županije u 2018. godini.**

Za svoju predstavnicu, koja će sudjelovati u radu Županijske skupštine Primorsko-goranske županije i njenih radnih tijela, određujem **Melitu Raukar**, pročelnicu Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i ruralni razvoj.

Ž u p a n

Zlatko Komadina, dipl.ing.

I. PRAVNI OSNOV

Člankom 52. točkom 23. Statuta Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 9/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18-pročišćeni tekst) propisano je da Župan donosi opće i pojedinačne akte te zaključke sukladno zakonu i drugim propisima te aktima Skupštine.

Člankom 25. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije ("Službene novine" broj 23/14, 16/15, 3/16, 19/16- pročišćeni tekst) utvrđeno je da Župan donosi opće akte kada je to popisano posebnim zakonom, pojedinačne akte kada rješava o pojedinim pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba, te zaključke.

Zaključkom se utvrđuju prijedlozi odluka i drugih općih akata koji se upućuju na usvajanje Skupštini, zauzimaju se stavovi, izražavaju mišljenja, prihvaćaju izvješća i odlučuje o drugim pitanjima iz djelokruga Župana za koja nije predviđeno donošenje drugih akata.

II. OBRAZLOŽENJE

Uvod

Pri izradi ove „Informacije o poslovanju gospodarstva PGŽ u 2018. “ koristili su se podaci iz :

- „Analize stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije (PGŽ) za razdoblje 2013.-2018. godine koja je izrađena od strane poduzetničke potporne institucije Poslovni biro PBIRO d.o.o. Rijeka, (lipanj 2019);
- „Gospodarstvo Primorsko-goranske županije u 2018.godini“(srpanj 2019) autor Miljenko Fičor
- Analize poslovanja gospodarstva koju je izradila HGK -Županijska komora Rijeka „Gospodarstvo Primorsko-goranske županije u 2018.godini“ (rujan 2019).

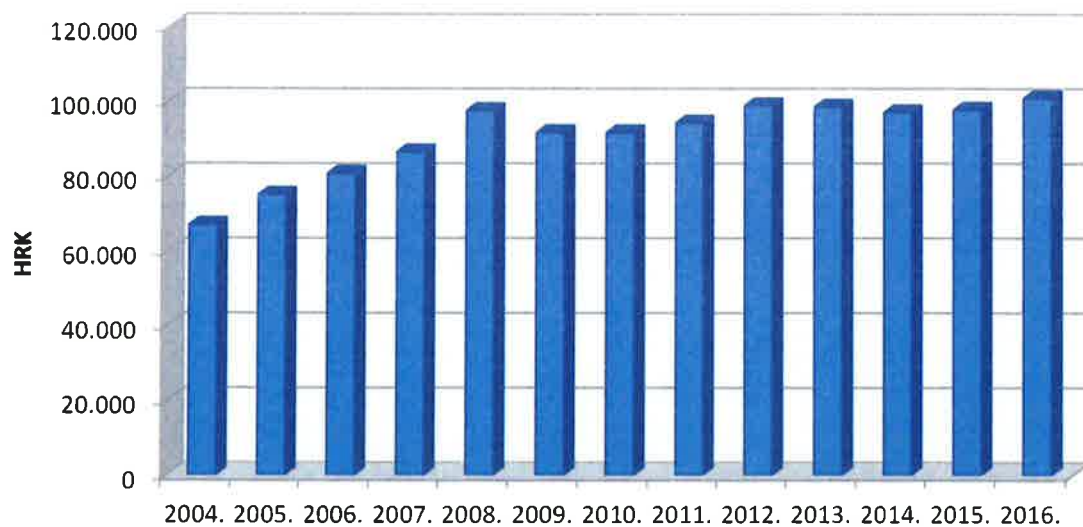
Podaci su rezultat osnovnih financijskih rezultata poduzetnika Primorsko-goranske županije za 2018. godine koje izrađuje FINA prema godišnjim financijskim izvještajima, a obuhvaća pravne osobe i obrtnike koji su obveznici poreza na dobit i koji su obveznici podnošenja godišnjih financijskih izvještaja(GFI) u Registar godišnjih financijskih izvještaja FINA-i koji su predali GFI te podataka koje obrađuju i publiciraju: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka, Hrvatski zavod za zapošljavanje te Hrvatska obrtnička komora. Priložene analize se u manjoj mjeri metodološki razlikuju.

Značajno je napomenuti da je prema istraživanju „Global Entrepreneurship Monitor (GEM)“ za Hrvatsku u 2018. najintenzivniji rast poduzetničke aktivnosti pokazuje Dalmacija te Istra, Primorje i Gorski kotar te da je i najviša pozitivna percepcija o prilikama u regijama: Istra, Primorje, Gorski kotar i Dalmacija .

Bruto domaći proizvod u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2016.

Bruto domaći proizvod (BDP) bitan je pokazatelj ekonomske snage određene zemlje, odnosno mjerilo gospodarske aktivnosti neke zemlje u određenoj godini. Izražava se u novčanim jedinicama, a uključeni su samo oni proizvodi i usluge koji su dovršeni i spremni za neposrednu potrošnju. Izračunava se zbrajanjem dohodaka u gospodarstvu tijekom danog razdoblja – dohotka od rada, dohotka od kapitala i indirektnih poreza.

Grafikon 1. Bruto domaći proizvod po stanovniku u Primorsko-goranskoj županiji, u kunama

Izvor: DZS

Sukladno posljednjim javno dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu BDP na razini RH porastao je za oko 3,4%, a na razini PGŽ-a za oko 2,4%. U 2016. godini BDP po glavi stanovnika Primorsko-goranske županije iznosi 100.815 kuna, što je za oko 20% više od BDP-a koji se ostvaruje po glavi stanovnika na razini Republike Hrvatske kada je BDP po glavi stanovnika iznosio 84.207 kuna.

Rezultati poslovanja poduzetnika u 2018. godini

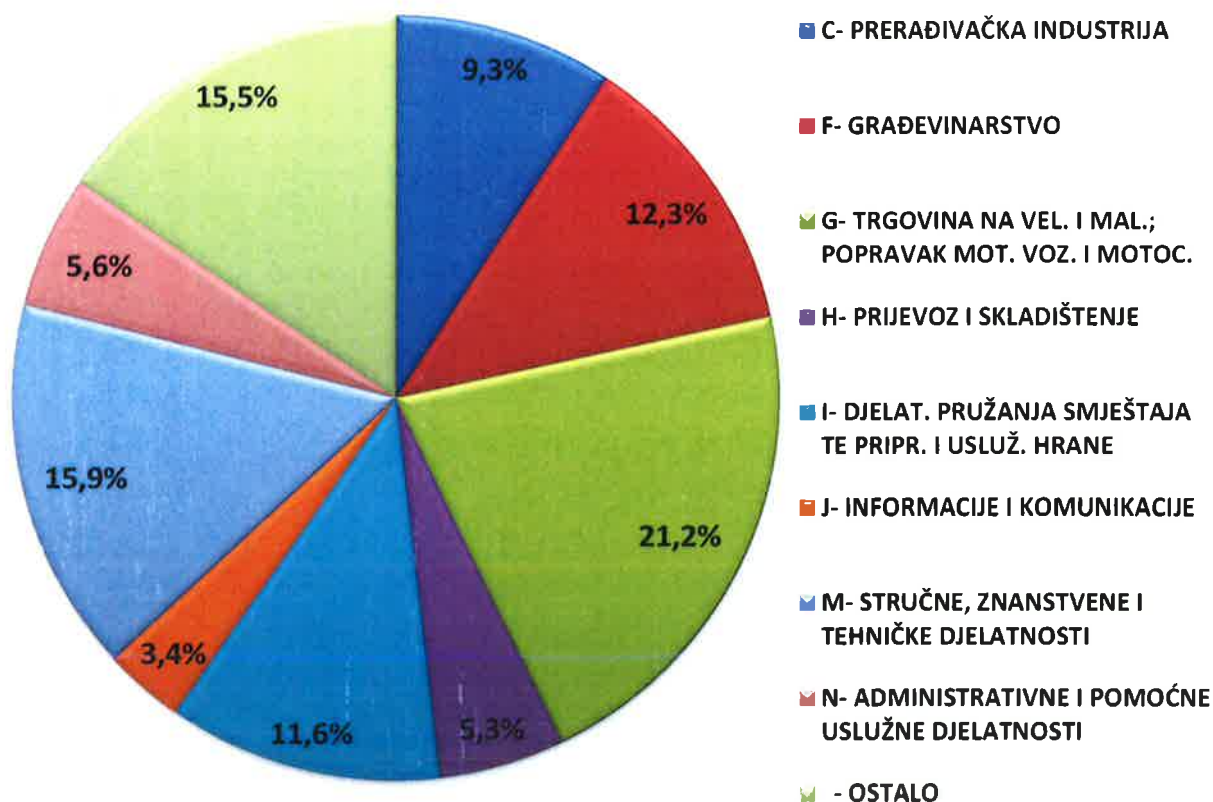
Promatrajući gospodarstvo Primorsko – goranske županije, ubrajamo se u ekonomski najrazvijenije županije u Republici Hrvatskoj čiji rezultati su navedeni u nastavku.

Broj poduzeća i zaposlenih kod poduzeća

Promatrajući opća gospodarska kretanja poduzetnika Primorsko-goranske županije broj poduzeća je u porastu. U 2017. godini broj registriranih pravnih osoba iznosio je 10.189, a broj pravnih osoba se u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu povećao za 7,7% i iznosio je sveukupno 10.974 registrirane pravne osobe. Raspoloživi podaci FINA-e za razdoblje od 2013.-2018. godine pokazuju da je na području Primorsko-goranske županije broj pravnih subjekata konstantno u porastu. U 2018. godini broj zaposlenih kod poduzeća PGŽ-a je iznosio 61.769 zaposlenih po broju zaposlenih (3. rangirana županija po broju poduzetnika u RH), što je povećanje za 4,6% u odnosu na 2017. godinu s 59.052 zaposlena te se nastavlja pozitivan trend rasta (FINA).

Promatrajući rezultate poslovanja poduzetnika po djelatnostima u 2018. godini najznačajnije djelatnosti su C – prerađivačka industrija 14,74 % prihoda, F – građevinarstvo 8,53% , G – trgovina 38.07% i H- prijevoz i skladištenje 10,27%

Grafikon 2. Struktura poduzeća po broju subjekata prema NKD-u u Primorsko-goranskoj županiji u 2018. godini

Izvor: FINA

Izvoz i uvoz

U PGŽ u 2018. godini zabilježeno je 1.627 poduzetnika izvoznika te 1.654 poduzetnika uvoznika. Promatrajući pokazatelje uvoza i izvoza, PGŽ je s izvozom ostvarila 8.256,6 mil. kn (5. rangirana županija u RH), a uvozom 4.467,8 mil. kn. Prema navedenom da se zaključiti da je Primorsko-goranska županija izvozno orijentirana. Pokrivenost uvoza izvozom u 2018. godini na razini Primorsko-goranske županije iznosila je 184,80% te je ostvaren vanjskotrgovinski suficit u iznosu od 3,8 mlrd kuna te smo po tome 3. rangirana županija u RH

Izravna inozemna ulaganja

Izravna inozemna ulaganja se promatraju kao faktor privlačnosti Primorsko-goranske županije. U 2018. godini na razini PGŽ-a inozemna ulaganja u odnosu na prethodnu godinu su porasla. Tako je Primorsko-goranska županija u 2018. godini sa iznosom od 165,03 milijuna eura ostvarila povećanje ulaganja za 72,35 mil EUR-a što je za oko 44% više u odnosu na prethodnu godinu kada su izravna inozemna ulaganja iznosila 92,68 mil eur. (Dominiraju ulaganja u sektore financijskih i uslužnih djelatnosti, poslovanje i vlasničko ulaganje u nekretnine i gradnja zgrada).

Ukupna ulaganja u Republiku Hrvatsku za razdoblje 2008. – 2018. godine iznosila su 16.988,8 milijuna EUR, dok su ulaganja u Primorsko-goransku županiju u istom razdoblju iznosila 1.297,8 milijuna EUR, odnosno oko 7,6% ukupnih ulaganja na razini Republike Hrvatske.

Tržište rada u Primorsko-goranskoj županiji u 2018.

Pokazatelji tržišta rada dobar su pokazatelj stanja gospodarstva, a cilj svakog gospodarstva je što viši doseg životnog standarda. Ukupan broj zaposlenih na području Primorsko-goranske županije u 2018. godini broji 90.137 zaposlenih(DZS) Na razini Primorsko-goranske županije u 2018. godini s 90.137 zaposlenih zabilježen je porast broja zaposlenih za oko 5,2% u odnosu na 2017. godinu kada je broj zaposlenih iznosio 85.664. Najveći porast u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je u djelatnosti R – Umjetnost, zabava i rekreacija s povećanjem od oko 27% te djelatnosti J – Informacije i komunikacije s porastom od oko 18%.

Tabela 1. Broj nezaposlenih prema spolu u Primorsko-goranskoj županiji

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Muškarci	4.564	5.686	7.547	7.661	8.133	8.637	8.122	6.657	5.436	4.012	3.363
Žene	8.347	9.224	10.331	10.119	10.320	10.684	10.347	8.861	7.453	5.762	4.583
Ukupno	12.911	14.910	17.878	17.780	18.453	19.321	18.469	15.518	12.888	9.774	7.946

Izvor: DZS

Visoka nezaposlenost predstavlja ozbiljan problem za društvo. Tijekom 2018. godine broj nezaposlenih se smanjio za 23% u odnosu na 2017. godinu kada je broj nezaposlenih bio 9.774. U strukturi nezaposlenih prevladavaju žene s oko 58% u ukupnom broju nezaposlenih. Najveći udio nezaposlenih u dobnoj je skupini mladih od 25 do 29 i između 50 i 59 godina. Prema obrazovanju, najveći broj nezaposlenih u Županiji ima srednju stručnu spremu te radni staž od 10-20 godina. Promatrajući broj nezaposlenih u skupini zanimanja, najviše ih je u skupini jednostavnih zanimanja. U 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu, u svim navedenim zanimanjima se smanjila nezaposlenost, a broj nezaposlenih se najviše smanjio u zanimanju 8 - Rukovatelji postrojenjima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda za oko 23%.

Problem migracija mladih i visokoobrazovanih ljudi u zemlje Zapadne Europe može dovesti i već dovodi do nedostatka kvalificirane radne snage. Primorsko-goranska županija i dalje će nastojati poticati nove poduzetničke pothvate. Navedeno će svakako dovesti i do povećanja proizvodnje što će uzrokovati porast zaposlenih.

Prosječna mjesečna neto plaća u Primorsko-goranska županiji iznosila je 5.331 kn. Najviša prosječna plaća iznosila je 6.363 kn i isplaćivana je zaposlenima na području djelatnosti Q – djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Najniža prosječna mjesečna plaća u iznosu od 3.346 kuna isplaćivana je zaposlenima u području djelatnosti S – Ostale uslužne djelatnosti.

Najviši iznosi neto plaća su bili u Puntu (6.417 kn), Malom Lošinju, Opatiji, Krku, Bakru i Cresu – ujedno su u tim sjedištima isplaćene neto plaće više od prosjeka u gospodarstvu RH gdje prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom iznosila 5.584 kn. Najniže neto plaće su bile u Brod Moravicama, Skradu, Lokvama, Mrkoplju i Mošćeničkoj Dragi.

Najviše neto plaće zaposlenih kod obrtnika u PGŽ isplaćivane u djelatnostima R -Umjetnost, rekreacija, zabava s 11.306 kn, a slijede B - Rudarstvo i vađenje i F - Građevinarstvo, a najniže neto plaće su isplaćivane u djelatnostima P - Obrazovanje i S - Ostale uslužne djelatnosti s neto plaćom od 3.648 kn.

Analiza poslovanja poduzetnika Primorsko-goranske županije u 2018. godini

Poduzetnici iz Primorsko goranske županije ostvarili su 39.220,0 mil. kn prihoda (4. rangirana županija u RH) kada se promatraju ostvareni prihodi u 2018. godini. Nadalje, ostvareno je 37.678,0 mil kuna rashoda (4. rangirana županija u RH) što rezultira dobiti od 1.226,0 mil kn. (5. rangirana županija u RH)

Od sveukupno registriranih 10.974 poduzetnika, broj poduzetnika koji su ostvarili dobit iznosio je 7.334, a 3.941 je onih koji su u 2018. poslovali s gubitkom.

Financijski rezultat poslovanja predstavlja srž, odnosno temeljni cilj tržišnog gospodarstva. Definira se kao razlika prihoda i rashoda, a predstavlja dobit, odnosno gubitak prije poreza. Nakon utvrđene obveze poreza na dobit za obračunsko razdoblje, utvrđuje se konačni financijski rezultat poslovanja. Ostvareni pozitivni neto financijski rezultat predstavlja prirast vlastitog kapitala iz poslovanja. U razdoblju od 2013. do 2018. financijski rezultat poduzeća Primorsko-goranske županije je bilježio značajne oscilacije. U 2014. godini došlo je do značajnog pada Neto financijskog rezultata (NFR) poduzeća Primorsko-goranske županije kada je iznosio 229,2 milijuna kuna, što je pad od gotovo 55% u odnosu na 2013. Nakon toga slijedi trogodišnji rast NFR-a do 2017. kad iznosi 1.250.133.138 kuna, a tijekom 2018. godine bilježi se manji pad NFR-a te je zabilježeno smanjenje za 24 milijuna kuna i iznosi 1.226.067.071 kuna

Privlačnost poduzeća Primorsko-goranske županije promatra se kroz nekoliko izvedenih pokazatelja, a to su: odnos ulaganja u dugotrajnu imovinu, profitabilnost vlasničkog kapitala u neto financijskom kapitalu i faktor zaduženosti. Odnos ulaganja u dugotrajnu imovinu, kao preduvjet za zadržavanje sadašnje razine proizvodnje i povećanja buduće proizvodnje u poduzećima Primorsko-goranske županije bilježi oscilacije te je sa 3,45% u 2018. godini zabilježen pad u odnosu na prethodnu godinu kada je odnos ulaganja u DI iznosio 3,96%. Profitabilnost vlasničkog kapitala u neto financijskom rezultatu trebala bi se kretati na razini od oko 15%. Poduzeća unutar Primorsko-goranske županije ne zadovoljavaju navedeni uvjet te je profitabilnost u 2018. godini iznosila 5,91% i u padu je u odnosu na prethodnu godinu kada je profitabilnost iznosila 6,38%. Faktor zaduženosti poduzeća prikazuje da su poduzeća Primorsko-goranske županije i dalje visoko zadužena. U 2017. godini zabilježena je zaduženost od 10,1 godine dok je u 2018. godini s 10,4 godine zabilježeno povećanje faktora zaduženosti u odnosu na prethodnu godinu.

Po rezultatima poslovanja po subregijama PGŽ-a poduzetnici sa sjedištem u Gradu Rijeci imaju vodeće rezultate (nije uključen „3.maj Brodogradilište“ d.d.) Tako je zabilježeno 4.344 tvrtke na području Grada Rijeke što je 45,9% ukupnog broja poduzetnika u kojima je zaposleno 30.294 što čini 47,8% radnika. Ostvareno je 50% ukupnih prihoda što iznosi 19.528,6 mil. kn prihoda. Neto dobit zauzima 55,9% odnosno 825,5 mil kn dobiti. Nadalje, subregija Grad Rijeka čini 52,1% izvoza, 47,6 % uvoza i 32,9% investicija. Osim poduzetnika Grada Rijeke koji su ostvarili 19.528,6 mil. kn prihoda, prihode veće od milijardu kuna ostvarili su poduzetnici Malog Lošinja (1.119,4 mil. kn), Krka (1.494,3 mil. kn), Bakra (2.787,5 mil. kn), Opatije (2.207,5 mil. kn), Kastva (1.968,2 mil. kn), Matulija (1.425,4 mil. kn) i Viškova (1.256,0 mil. kn).

Najveći poduzetnici Primorsko-goranske županije u 2018. godini

Prema pokazateljima prvih 40 poduzetnika po ukupnom prihodu ostvareno je 14,5 mlrd kn prihoda razdoblja te se zapošljava 16.064 radnika što je za 408 zaposlenih više u odnosu na prethodnu godinu kada je zabilježeno 15.656 radnika. (FINA)

Među 40 najvećih poduzetnika PGŽ sortiranih prema ukupnom prihodu su Plodine d.d. s 4.220,3 mil. kn prihoda koje ujedno i zapošljavaju i najveći broj zaposlenika u odnosu na ostale tvrtke, njih 3.629, zatim slijedi Jadrolinija s ostvarenih 951,2 mil. kn prihoda i GP KRK d.d. s 676,5 mil. kn prihoda.

Među 40 najvećih izvoznika našle su se tvrtke MA.DI. TRADING & CONSULTING d.o.o. sa 473,3 mil kn izvoza, zatim slijede JGL d.d. Rijeka sa 320,4 mil kn izvoza i Katarina Line d.o.o. s 271,6 mil. kn izvoza. Najveći uvoznici su Plodine sa 668,0 mil kn uvoza, JGL d.d. sa 178,8 mil. kn i Mick d.o.o. sa 157,5 mil. kn uvoza.

Zakon o računovodstvu i Zakon o poticanju razvoja malog gospodarstva (NN 29/02, 63/07, 53/12, 56/13, 121/16) razlikuje mikro, male i srednje subjekte malog gospodarstva, odnosno velike subjekte.

Mikro subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:

- 1) prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 10 radnika,
- 2) prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 2.000.000,00 eura.

Mali subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe koje:

- 1) prosječno godišnje imaju zaposleno manje od 50 radnika,
- 2) prema financijskim izvješćima za prethodnu godinu ostvaruju godišnji poslovni prihod u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura, ili imaju ukupnu aktivu ako su obveznici poreza na dobit, odnosno imaju dugotrajnu imovinu ako su obveznici poreza na dohodak, u iznosu protuvrijednosti do 10.000.000,00 eura.

Srednji subjekti malog gospodarstva su fizičke i pravne osobe čiji je godišnji prosječni broj radnika, ukupni godišnji promet ili zbroj bilance, odnosno dugotrajna imovina veća od prethodno utvrđenih.

Prema navedenim kriterijima od ukupno 10.974 registrirane pravne osobe na području županije u 2018.g. samo ih 79 spada u kategoriju velikih i srednjih subjekata (analiza ne obuhvaća banke i druga financijska i osiguravajuća društva). Oni zapošljavaju 34% ukupnog broja zaposlenih u pravnim osobama registriranih u županiji te ostvaruju 42% ukupnih prihoda.

Obrtništvo Primorsko-goranske županije U 2018. godini

Analiza obrtništva svakako je bitna za analizu ukupnog poduzetništva PGŽ-a i predstavlja veliki udio poduzetništva jednog gospodarstva. U 2018. godini broj obrta se povećao te je zabilježeno poslovanje 8.013 obrta, dok je u 2017. godini zabilježeno 7.778 obrta što je povećanje za 3% u 2018. godini. Udio obrta u ukupnom poduzetništvu PGŽ iznosi 42,05 % što je pad u odnosu na prethodnu godinu kada je udio iznosio 43,09%.

U 2018. godini sa 14.650 ukupno zaposlenih u obrtima, uključujući i vlasnike, zabilježen je porast broja zaposlenih za 1% u odnosu na prethodnu godinu kada je broj zaposlenih iznosio 14.504. Vlasnici u strukturi zaposlenih u obrtništvu čine više od 50%, a 67% ukupnih vlasnika čine muškarci.

Najveći broj obrta u 2018. godini registrirano je za Uslužno zanatstvo, njih 40%, a zatim slijede ugostiteljstvo i turizam s 18% te trgovina s 12,4%.

Promatrajući rezultate poslovanja obrtnika po subregijama s najviše registriranih obrta koji su obveznici predaje GFI-a za 2018. godinu bilježi Otok Krk sa 58 obrta, zatim slijedi Grad Rijeka s 53 registrirana obrta. Najveći broj zaposlenih u obrtima je u subregiji Grad Rijeka sa 415 zaposlenih, te u Riječkom zaleđu s 389 zaposlena. Po ukupnim prihodima vodeće mjesto zauzima Riječko zaleđe s ostvarenih 212,5 mil. kn prihoda, te Otok Krk s ostvarenih 178,2 mil. kn prihoda.

Najviše neto plaće isplaćivane su u djelatnostima R - Umjetnost, rekreacija i zabava, te B - Rudarstvo i vađenje i F - Građevinarstvo.

Tabela 2. Broj aktivnih ustrojbenih oblika u Primorsko-goranskoj županiji

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
d.o.o.	9.467	9.503	10.151	9.710	10.289	10.639	11.110	11.586	8.035	7.969	8.214
j.d.o.o.	/	/	/	/	/	838	1.487	2.018	1.840	2.190	2.498
ostali oblici	191	183	177	158	268	160	156	165	109	114	122
obrtni	10.204	9.150	8.617	8.478	8.319	8.114	7.956	7.800	7.790	7.778	8.013
UKUPNO PGŽ	19.862	18.836	18.945	18.346	18.876	19.751	20.709	21.569	17.774	18.051	18.847

Zaključno

Temeljem svega navedenog vidljivo je da gospodarstvo Primorsko-goranske županije u najvećoj mjeri počiva na mikro i malim poduzetnicima. Županija je u svim svojim razvojnim dokumentima isticala važnost malog poduzetništva i od samih početaka nizom mjera poticala poduzetništvo: posebnim kreditnim linijama, izravnim potporama ili subvencioniranjem kamata, posebnim programima edukacija za poduzetnike ili one koji to žele postati, ili programima mentoriranja, pomoći udruženjima poduzetnika, poduzetničkim potpornim institucijama ili ulaganjima u male poslovne zone na području gradova i općina.

U protekle tri godine pored subvencioniranja kamata po odobrenim kreditnim linijama iz prijašnjih godina aktivno se provodi nekoliko mjera Programa provedbe mjera ruralnog razvoja PGŽ 2016-2020.g., koje bilježe veliki interes (godišnje više od 150 korisnika), izravno usmjerene na mikro i male poduzetnike.

Mjera 1.2.1.	Nabava opreme za proizvodne i uslužne djelatnosti za poduzetnike u sektoru malog gospodarstva
Mjera 1.2.3.	Razvoj inovacija
Mjera 1.2.4.	Komercijalizacija inovacija
Mjera 1.3.1.	Povećanje dodane vrijednosti turističkih sadržaja te razvoj i unapređenje selektivnih oblika turizma na ruralnom području PGŽ
Mjera 2.1.1.	Sufinanciranje građenja i projektiranja zajedničke komunalne infrastrukture unutar malih poslovnih zona
Mjera 2.1.2.	Obnova i održavanje putova u funkciji revitalizacije, ili funkcioniranja, gospodarskih aktivnosti
Mjera 3.1.1.	Stjecanje znanja i vještina za nezaposlene osobe, poduzetnike početnike te ostale poduzetnike i stručne kadrove u gospodarstvu
Mjera 3.1.2.	Priprema dokumentacije u svrhu prijave investicijskog ulaganja na EU natječaj za sufinanciranje ulaganja

Županija u cjelini, unatoč ograničenim nadležnostima u odnosu na gospodarstvo, kontinuirano putem svojih upravnih tijela stvara pretpostavke za održivi razvoj, odnosno okvir za razvoj poduzetništva i gospodarstva na svom području.

III. IZNOS POTREBNIH SREDSTAVA

Za provedbu ovog zaključka nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Županije.

IV. PRIJEDLOG ZAKLJUČKA

Dana 25. studenog 2019. godine Župan Primorsko-goranske županije razmotrio je Informaciju, te predlaže Županijskoj skupštini da donese zaključak u tekstu kako slijedi

Na temelju članka 52. stavka 1. točke 23. Statuta Primorsko - goranske županije („Službene novine“ broj 23/09, 09/13, 25/13-pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18- pročišćeni tekst) i članka 84. Poslovnika Županijske skupštine Primorsko-goranske županije („Službene novine“ broj 26/09, 16/13 i 25/13–pročišćeni tekst), Županijska skupština Primorsko-goranske županije je na ___ sjednici održanoj _____ 2019. godine donijela

Zaključak

Prihvata se Informacija o poslovanju gospodarstva Primorsko-goranske županije u 2018.

**Analiza stanja poduzetništva
Primorsko-goranske županije
2019. godine**

Analiza stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije 2019. godine

Autori:

Borna Debelić

Iva Štifanić Debelić

Ines Bukva

Tina Đurišić

Lipanj, 2019.

Sadržaj:

1. Uvodna razmatranja (zadatak, metodologija).....	2
2. Bruto domaći proizvod i bruto dodana vrijednost u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2016. godine.....	4
2.1. Bruto domaći proizvod u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2016.....	4
2.2 Bruto dodana vrijednost u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008. – 2016.....	6
3. Poslovanje poduzetnika Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine	11
3.1. Broj i struktura poduzeća (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)	11
3.2. Broj zaposlenih kod poduzeća (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz).....	12
3.3. Neto financijski rezultat poslovanja kod poduzeća (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)	13
4. Tržište rada u Primorsko-goranskoj županiji	15
4.1. Zaposlenost po djelatnostima za razdoblje 2008.-2018. godine (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)	15
4.2. Nezaposlenost po spolu, dobi, obrazovanju, radnom stažu i skupini zanimanja za razdoblje 2008.-2018. godine (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)	20
5. Obrtništvo Primorsko-goranske županije u razdoblju 2008.-2018. godine.....	27
6. Ekonomski odnosi Primorsko-goranske županije s inozemstvom za razdoblje 2008.-2018. godine	31
6.1. Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013. – 2018. godine.....	31
6.2. Vrijednost ukupnih inozemnih ulaganja u Republici Hrvatskoj i Primorsko-goranskoj županiji u razdoblju 2008.-2018. godine (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)	33
6.3. Struktura ulaganja za razdoblje 1993.-2018. godine prema djelatnostima (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz).....	36
6.4. Struktura ulaganja za razdoblje 1993.-2018. godine prema zemljama ulaganja (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz).....	39
7. Potporno okruženje Primorsko-goranske županije	42
8. Zaključak	44
9. Preporuke mjera za poticanje razvoja poduzetništva	47

1. Uvodna razmatranja (zadatak, metodologija)

Analiza stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije (PGŽ) za razdoblje 2013.-2018. godine kreirana je odabirom sljedećih sadržaja i analiza:

- Pokazatelja BDP-a i BDV-a na razini Republike hrvatske i Primorsko-goranske županije, za razdoblje 2008.-2016. godine koje obrađuje i publicira DZS,
- Pokazatelja poslovanja poduzetnika kroz inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008.-2018. godine, a koje obrađuje i publicira HNB,
- Strukturne analize uspješnosti malog i srednjeg poduzetništva Primorsko-goranske županije 2013.-2018. godine koju je izradio ovaj ured,
- Osnovnih financijskih rezultata poduzetnika Primorsko-goranske županije 2013.-2018. godine, a koje izrađuje FINA prema godišnjim financijskim izvještajima,
- Analize zaposlenosti i rada koje obrađuje i publicira DZS na temelju redovitih anketnih upitnika na godišnjoj razini,
- Pokazatelja nezaposlenosti koje prikuplja i obrađuje Hrvatski zavod za zapošljavanje na godišnjoj razini,
- Analize obrtništva Republike Hrvatske i obrtništva po županijama koje obrađuje i publicira Hrvatska obrtnička komora na godišnjoj razini,
- Usporedne analize poslovanja poduzetnika Primorsko-goranske županije, Republike Hrvatske 2014.-2018. godine koju je izradio ovaj ured,
- Usporedne analize poslovanja poduzetništva Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine koju je izradio ovaj ured,
- Potporna okruženja,
- Preporuke mjera za poticanje razvoja poduzetništva,
- Ostalih izvora.

Analiza stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije za svoj opći cilj ima praćenje i evaluaciju ostvarenja Primorsko-goranske županije i njezinih poduzetnika.

Analiza stanja poduzetništva pruža informacije o nefinancijskim i financijskim pokazateljima koji oblikuju opće stanje gospodarstva Županije. Unutar ove analize moguće je pronaći podatke o bruto domaćem proizvodu, bruto dodanoj vrijednosti, općim gospodarskim kretanjima poduzetnika, visini izravnih inozemnih ulaganja, robnoj razmjeni s inozemstvom, tržištu rada, obrtništvu i poduzetničkim potpornim institucijama Primorsko-goranske županije.

Pri izradi i korištenju ove Analize treba uzeti u obzir objektivno ograničenje iskazivanja financijskih rezultata u Republici Hrvatskoj. Ovom su analizom obuhvaćene pravne osobe i obrtnici koji su obveznici poreza na dobit i koji su obveznici podnošenja godišnjih financijskih izvještaja u Registar godišnjih financijskih izvještaja FINA-i. Unutar javno objavljenih analiza nisu uključeni obveznici poreza na dohodak. Navedeno ograničenje ne umanjuje analitičku vrijednost ove Analize iz razloga što ista daje uvid u regionalnu razvijenost Primorsko-goranske županije izraženu financijskim ostvarenjima poduzetnika Primorsko-goranske županije i kao takva može poslužiti kao polazna podloga istraživanja kvantitativne i kvalitativne dinamike razvoja učinaka županijskog poduzetništva u Republici Hrvatskoj.

U provedenoj su analizi, u skladu sa projektnim zadatkom, obuhvaćene:

- Analiza pokazatelja poduzetništva Primorsko-goranske županije:
  - opća gospodarska kretanja poduzeća,
  - robna razmjena sa inozemstvom,
  - obrtništvo Primorsko-goranske županije,
- Analiza stanja gospodarstva Primorsko-goranske županije:
  - bruto domaći proizvod,
  - bruto dodana vrijednost,
  - vrijednost i struktura inozemnih ulaganja,
  - tržište rada,
- Potporno okruženje

Analiza se sastoji od ukupno 9 radnih cjelina. Ista počinje prikazom stanja gospodarstva Primorsko-goranske županije kroz BDP-a zatim i BDV-a. Nastavno na stanje gospodarstva Primorsko-goranske županije, iskazani su pokazatelji općih gospodarskih kretanja poduzetnika. Slijedi analiza izravnih inozemnih ulaganja na području Primorsko-goranske županije te robna razmjena poduzetnika sa inozemstvom. Nakon toga slijedi analiza tržišta rada – zaposlenosti i nezaposlenosti. Nastavno na analizu tržišta rada prikazani su dostupni pokazatelji obrtništva Primorsko-goranske županije. Nadalje, slijedi analiza poduzetničke infrastrukture odnosno potpornih institucija. U završnom su dijelu izložena zaključna razmatranja tematskih područja i prezentiranih cjelina.

2. Bruto domaći proizvod i bruto dodana vrijednost u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2016. godine

2.1. Bruto domaći proizvod u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2016.

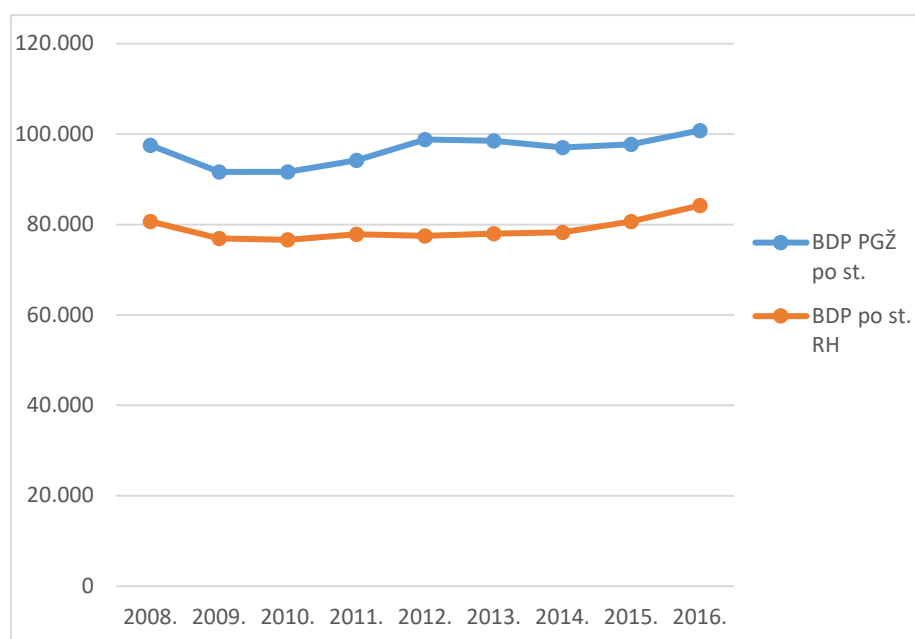
Bruto domaći proizvod (BDP) bitan je pokazatelj ekonomske snage određene zemlje, odnosno mjerilo gospodarske aktivnosti neke zemlje u određenoj godini. Izražava se u novčanim jedinicama, a uključeni su samo oni proizvodi i usluge koji su dovršeni i spremni za neposrednu potrošnju. Izračunava se zbrajanjem dohodaka u gospodarstvu tijekom danog razdoblja – dohotka od rada, dohotka od kapitala i indirektnih poreza.

Tablica 1: Kretanje BDP-a na razini Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
BDP RH u mil. HRK	347.750	331.367	329.143	333.457	330.825	331.785	331.570	339.616	351.349
BDP po st. RH	80.668	76.949	76.610	77.857	77.494	77.985	78.273	80.707	84.207
BDP PGŽ u mil. HRK	29.022	27.250	27.211	27.909	29.199	29.028	28.496	28.522	29.181
BDP po st. PGŽ	97.504	91.643	91.644	94.223	98.831	98.507	97.012	97.721	100.815

Izvor: Državni zavod za statistiku, Izvješća na razini županija 2008.-2016.

Grafikon 1: Kretanje bruto domaćeg proizvoda po stanovniku na razini Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije

Izvor: Izradio autor prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Izvješća na razini županija 2008.-2016. g.

Kako je vidljivo iz Tablice 1 i Grafikona 1, izbijanjem globalne ekonomske krize 2008. godine, počinje višegodišnji pad BDP-a, kako na razini Republike Hrvatske tako i na razini Primorsko-goranske županije u odnosu na 2008. godinu. U 2015. godini BDP u odnosu na prethodnu godinu je rastao, a rast BDP-a se nastavio i u 2016. godini te je prekinut negativan trend kretanja BDP-a. Iste godine BDP u promatranom razdoblju bio je najviši na razini Republike Hrvatske i Primorsko – goranske županije. U odnosu na 2008. godinu BDP je veći za oko 1% na razini RH i za oko 0,5 % na razini PGŽ.

Sukladno posljednjim javno dostupnim podacima Državnog zavoda za statistiku u 2016. godini u odnosu na prethodnu godinu BDP na razini RH porastao je za oko 3,4%, a na razini PGŽ-a za oko 2,4%. U 2016. godini BDP po glavi stanovnika Primorsko-goranske županije iznosi 100.815 kuna, što je za oko 20% više od BDP-a koji se ostvaruje po glavi stanovnika na razini Republike Hrvatske kada je BDP po glavi stanovnika iznosio 84.207 kuna.

Najveći rast BDP-a u Primorsko-goranskoj županiji u promatranom razdoblju zabilježen je 2012. godine kada Županija sama ostvaruje oko 8,8% od ukupnog BDP-a Republike Hrvatske. U isto vrijeme BDP po glavi stanovnika u Primorsko-goranskoj županiji u 2012. godini iznosi 98.831 kuna, i veći je za oko 27,3% od BDP-a po stanovniku na razini Republike Hrvatske. U 2014. godini BDP po glavi stanovnika u Primorsko-goranskoj županiji iznosi 97.012 kuna, što je za oko 23,9% više od BDP-a koji se ostvaruje po glavi stanovnika na razini Republike Hrvatske.

2.2 Bruto dodana vrijednost u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008. – 2016.

Bruto dodana vrijednost kao povećanje vrijednosti proizvodnje jednaka je razlici između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Dodana je vrijednost razlika između vrijednosti ulaznog dijela u proces (informacije, energija, materijali, usluge) i rezultata proizvodnog procesa. Bit proizvodne funkcije svodi se na dodavanje vrijednosti za trajanja procesa imajući na umu želje/interese svih uključenih čimbenika te pomirenja ekonomskih, društvenih i aspekata toga procesa povezanih sa zaštitom okoliša.

U nastavku je u Tablici 2 i Grafikonu 2 dan prikaz bruto dodane vrijednosti za Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008.-2016. godine, po djelatnostima.

Tablica 2: Bruto dodana vrijednost po djelatnostima i ukupno, za Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008. – 2016., u mil. kn

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
A-Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	331.306	263.939	270.917	252.452	264.819	266.815	255.412	263.193	249.431
B,D,E-Rudarstvo i vađenje te ostale industrije	4.731,522	5,307,202	5,920,837	6,823,656	8,008,739	7,527,154	6,794,745	6.326.283	6.229.621
C-Prerađivačka industrija	3,251,959	2,392,111	2,104,347	1,838,160	1,851,194	1,945,510	2,095,144	2.171.753	2.224.554
F-Građevinarstvo	2,408,745	1,881,142	1,903,243	1,685,934	1,379,654	1,293,424	1,364,517	1.418.589	1.481.343
G,H,I-Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane	6,601,562	5,704,922	5,267,576	5,222,102	5,182,229	5,468,975	5,569,050	5.784.126	6.095.652
J- Informacije i komunikacije	972,461	950,610	706,385	675,919	645,031	605,773	577,408	570.303	586.957
K-Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1,065,826	960,100	850,506	901,408	859,571	858,471	863,046	846.316	856.032
L-Poslovanje nekretninama	2,638,209	2,632,579	2,744,988	2,908,420	2,926,158	2,962,948	3,005,223	3.027.369	3.053.665

M,N-Stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2,182,503	1,726,455	1,611,167	1,596,269	1,607,444	1,642,845	1,698,373	1.715.108	1.748.432
O,P,Q-Javna uprava i obrana, obrazovanje, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2,961,545	3,140,277	3,141,357	3,070,679	3,002,159	2,896,163	2,879,648	2.937.068	3.049.368
R,S,T,U-Ostale uslužne djelatnosti	631,874	675,247	687,645	693,704	721,820	748,816	794,292	787.201	848.233
UKUPNO	52.263.064	48.877.058,371	48.313.587,409	49.499.245	51.046.442,663	50.488.281,573	49.698.571	49.522.867	50.622.025

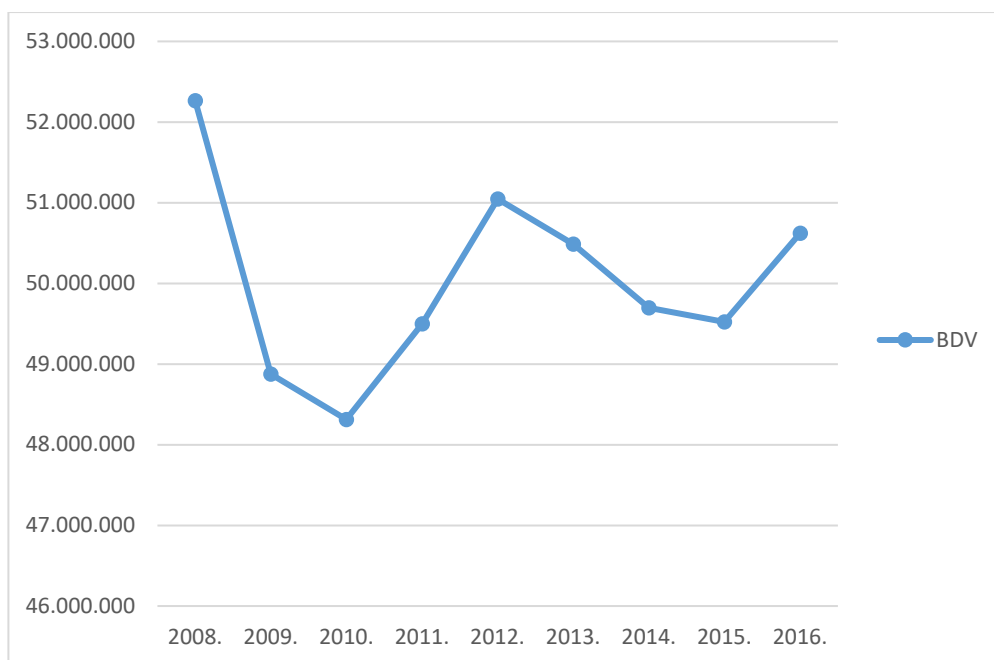
Izvor: Izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Izvješća na razini županija 2008-2016. godinu

Prema podacima iz Tablice 2 vidljivo je da je najviši BDV u promatranom razdoblju zabilježen u djelatnostima B,D,E – Rudarstvo i vađenje te ostale industrije. Rudarstvo obuhvaća pronalaženje i vađenje korisnih mineralnih sirovina iz njihovih ležišta. U vrijeme izbijanja ekonomske krize 2008. godine pa sve do 2012. godine poduzetnici sa sjedištem u Primorsko-goranskoj županiji registrirani u djelatnostima B,D,E bilježe eksponencijalni rast bruto dodane vrijednosti te je 2012. godine postignuta najviša vrijednost BDV-a s iznosom od 8.008.739 kuna. Nakon 2012. godine BDV je krenuo padati da bi u 2016. godini BDV iznosio 6.229.621 kuna što je za 1,5% manje u odnosu na prethodnu godinu i za 28,5% manje u odnosu na 2012. godinu.

Također, visok BDV zabilježen je i u djelatnostima G,H,I – Trgovina na veliko i na malo, prijevoz i skladištenje, smještaj, priprema i usluživanje hrane gdje se javlja obrnuta situacija u odnosu na djelatnosti B,D,E. Tako je najviša vrijednost u ovim djelatnostima postignuta 2008. godine, a najniža 2012. godine kada je BDV u odnosu na 2008. godinu pao za 27,3%. Nakon 2012. godine BDV ima tendenciju rasta da bi 2016. godine iznosio 6.095.652 kuna što je povećanje za 17,6% u odnosu na 2012. godinu, ali i dalje se bilježi niža vrijednost za 8,2% u odnosu na 2008. godinu.

Najniže vrijednosti BDV-a zabilježene su u djelatnostima A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo čije su vrijednosti u promatranom razdoblju oscilirale. U 2008. godini zabilježena je najviša vrijednost s iznosom od 331.306 kuna, a u 2016. godini zabilježena je najniža vrijednost BDV-a u ovoj djelatnosti s 249.431 kuna, što je pad za oko 32% u odnosu na 2008. godinu.

Grafikon 2: Bruto dodana vrijednost, ukupno za Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008. – 2016., u mil. kn

Izvor: Izrada autora prema podacima Državnog zavoda za statistiku, Izvješća na razini županija 2008-2016. godinu

Promatrajući Grafikon 2 vidljivo je kako su razine BDV-a u promatranom razdoblju za Primorsko-goransku županiju oscilirale. U 2008. godini ukupna vrijednost BDV-a u iznosu od 52,3 mil. kuna bila je na najvišoj razini u Primorsko-goranskoj županiji te nakon 2008. počinje pad BDV-a sve do 2010. godine. Iste godine zabilježena je najniža razina BDV-a u promatranom razdoblju gdje se BDV u ukupnom iznosu od 48,3 mil. kuna u odnosu na 2008. smanjio za oko 3,9 mil. kuna što je pad za 8,1%. Nakon 2010. BDV je rastao do 2012. godine, nakon koje ponovno slijedi pad BDV sve do 2015. godine. BDV u ukupnom iznosu od 50,6 mil. kuna u 2016. godini je porastao za 2,2% u odnosu na prethodnu godinu, no i dalje nije postignuta veća vrijednost BDV-a od one koja je zabilježena u 2008. godini te je u odnosu na navedenu godinu BDV bio niži za 3,2%.

3. Poslovanje poduzetnika Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine

3.1. Broj i struktura poduzeća (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

U nastavku je u Tablici 3 i Grafikonu 3 prikazan broj pravnih subjekata u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2013.-2018. godine.

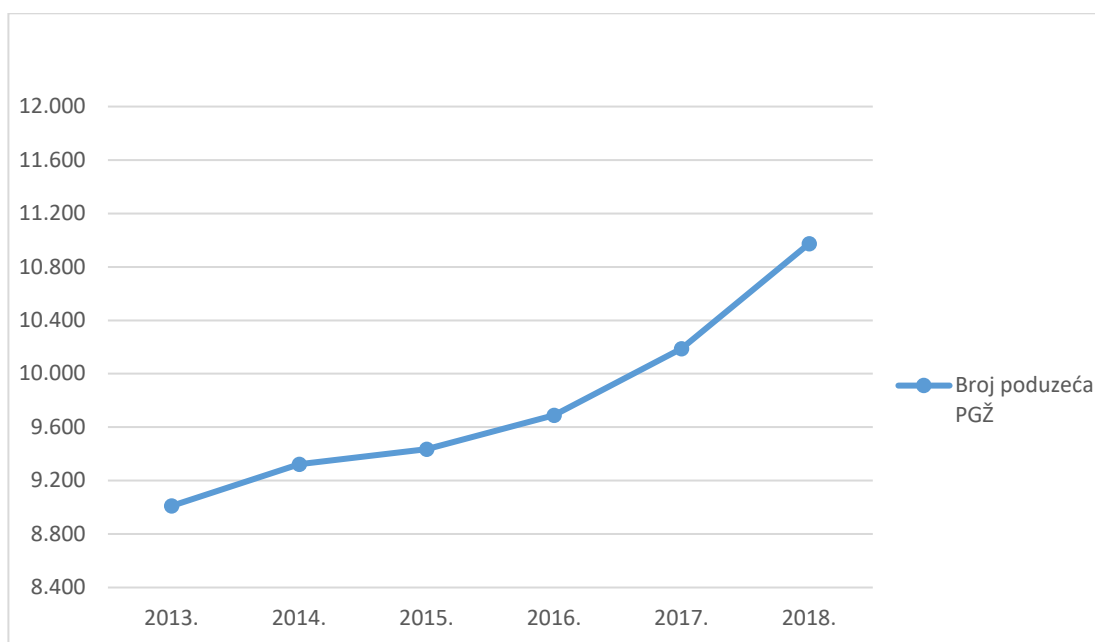
Registrirane pravne osobe su jedinice upisane u Registar, i to trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, političke stranke, tijela javne vlasti i ostale neusklađene jedinice koje su imale pravnu osobnost prema propisima koji su prije bili na snazi.

Tablica 3: Broj pravnih subjekata u Primorsko-goranskoj županiji, za razdoblje 2013.-2018.

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Broj poduzeća	9.011	9.324	9.436	9.689	10.189	10.974

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 3: Broj pravnih subjekata u Primorsko-goranskoj županiji, za razdoblje 2013.-2018.

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Raspoloživi podaci FINA-e za razdoblje od 2013.-2018. godine pokazuju da je na području Primorsko-goranske županije broj pravnih subjekata konstantno u porastu. U 2013. godini poslovalo je 9.011 pravnih osoba, a u 2014. godini poslovalo je 9.324 pravnih osoba. Pozitivan trend rasta registriranih pravnih osoba se nastavio te je prema tome u 2015. godini broj pravnih osoba iznosio 9.436, u 2016. godini poslovalo je 9.689 pravnih osoba. Nadalje, u 2017. godini broj registriranih

pravnih osoba iznosio je 10.189, a broj pravnih osoba se u 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu povećao za 7,7% i iznosio je sveukupno 10.974 registrirane pravne osobe.

3.2. Broj zaposlenih kod poduzeća (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

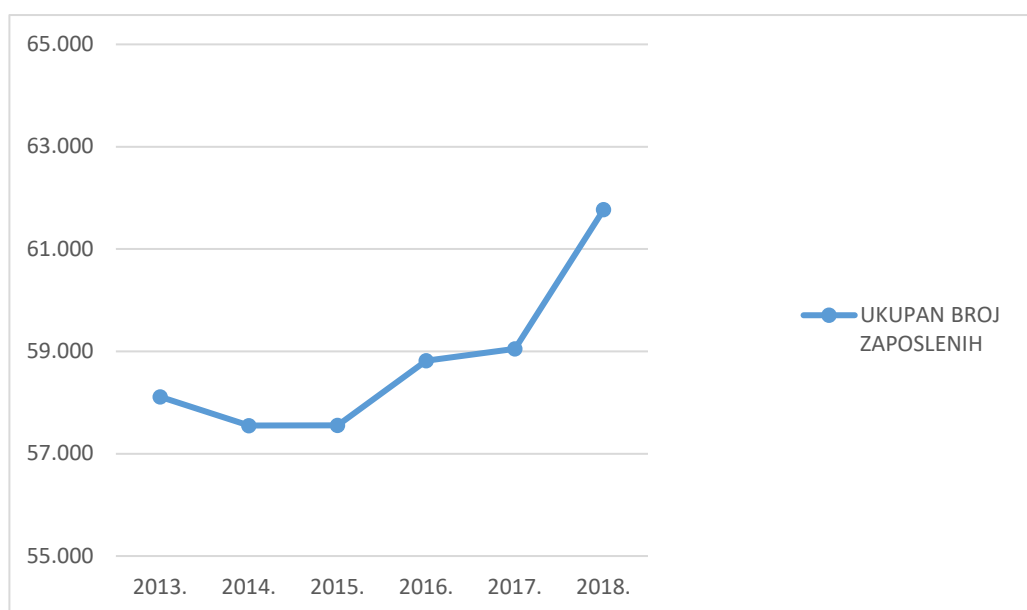
Prema podacima FINA-e za razdoblje 2013.-2018. godine, broj zaposlenih kod poduzeća Primorsko-goranske županije (nisu obuhvaćeni obrti, poljoprivrednici i ostala slobodna zanimanja) kretao se od 58.114 u 2013. godini, nakon čega je došlo do pada broja zaposlenih u 2014. i 2015. godini na 57,5 tisuća. U 2016. godini broj zaposlenih je narastao i brojio 58.818 zaposlena. Tijekom 2017. godine ostvaren je porast broja zaposlenih na 59.052, što je za oko 0,4% više u odnosu na prethodnu 2016. godinu. U 2018. godini pozitivan trend rasta se nastavlja te broj zaposlenih kod poduzeća PGŽ-a je iznosio 61.769 zaposlenih, što je povećanje za 4,6% u odnosu na 2017. godinu.

Tablica 4: Broj zaposlenih kod poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Broj zaposlenih kod poduzeća u PGŽ	58.114	57.551	57.556	58.818	59.052	61.769

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 4: Broj zaposlenih kod poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Promatrajući Grafikon 4 da se zaključiti da je zapošljavanje kod poduzeća stagniralo prelaskom sa 2014. na 2015. godinu. Prema tome, zaposlenost kod poduzeća u 2015. godini je porasla

za 5 zaposlena, odnosno 0,008% u odnosu na prethodnu godinu, a u kasnijoj fazi analize biti će vidljivo kako je opća zaposlenost u Županiji rasla na razini 1,01%. Zaposlenost u obrtništvu je pala za 1,03% u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu. Navedeno ukazuje da se porast zapošljavanja dogodio kod poljoprivrednika, slobodnih zanimanja i državne uprave. Tijekom 2016., 2017. i 2018. godine, sukladno porastu broja registriranih pravnih osoba, zabilježen je i porast broja zaposlenih kod poduzeća.

3.3. Neto financijski rezultat poslovanja kod poduzeća (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

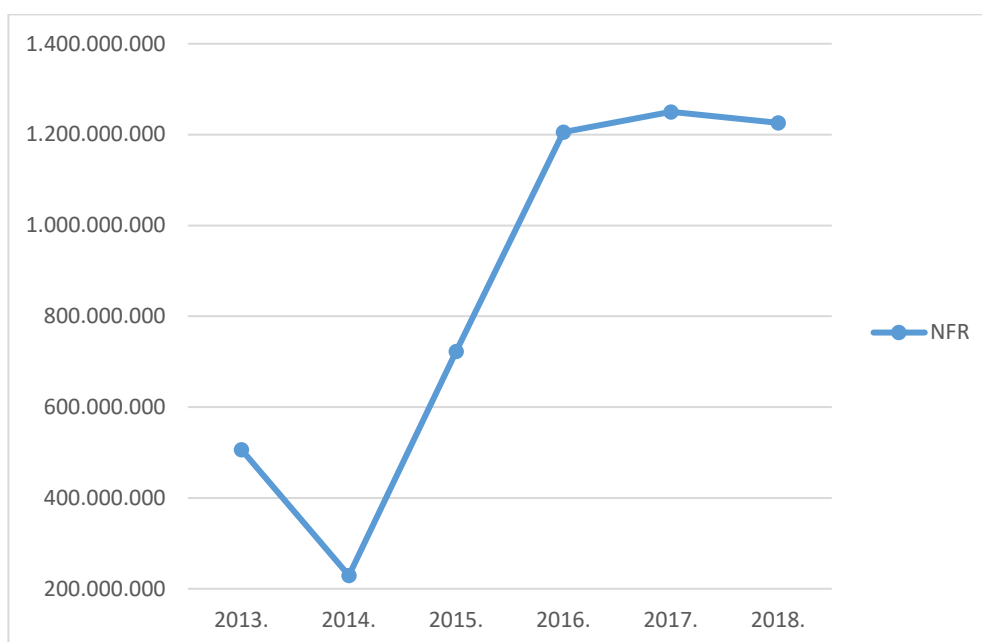
Financijski rezultat poslovanja predstavlja srž, odnosno temeljni cilj kapitalizma i tržišnog gospodarstva. Definira se kao razlika prihoda i rashoda, a predstavlja dobit, odnosno gubitak prije poreza. Nakon utvrđene obveze poreza na dobit za obračunsko razdoblje, utvrđuje se konačni financijski rezultat poslovanja. Ostvareni pozitivni neto financijski rezultat predstavlja prirast vlastitog kapitala iz poslovanja. Nasuprot tome, negativni neto financijski rezultat predstavlja umanj enje vlastitog kapitala.

Tablica 5: Neto financijski rezultat poslovanja poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018.

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
NFR	506.449.241	229.208.671	722.769.931	1.205.645.336	1.250.133.138	1.226.067.071

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 5: Neto financijski rezultat poslovanja poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018.

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Kako je vidljivo iz Tablice 5 i Grafikona 5, neto financijski rezultat poduzeća Primorsko-goranske županije u promatranom je razdoblju bilježio značajne oscilacije.

U 2014. godini došlo je do značajnog pada Neto financijskog rezultata (NFR) poduzeća Primorsko-goranske županije kada je iznosio 229,2 milijuna kuna, što je pad od gotovo 55% u odnosu na prethodnu godinu kada je NFR iznosio oko 506,5 milijuna kuna. U 2015. godini poduzetništvo Primorsko-goranske županije zabilježilo je rast Neto financijskog rezultata od 215%, odnosno, NFR je iznosio 722,7 milijuna kuna. Rast NFR-a zabilježen je i 2016. godine kada je iznosio oko 1,2 milijarde kuna, odnosno došlo je do porasta NFR-a za 64% u odnosu na 2015. godinu. U 2017. godini rast NFR-a se nastavlja pa je tako zabilježen porast za oko 16% i iznosio je 1,4 milijarde kuna.

Nakon trogodišnjeg rasta NFR-a tijekom 2018. godine bilježi se manji pad NFR-a. Navedene godine NFR je iznosio 1,2 milijarde kuna te je zabilježeno smanjenje za 24 milijuna kuna odnosno pad za 1,9% na području Primorsko-goranske županije.

4. Tržište rada u Primorsko-goranskoj županiji

Najbolji pokazatelj stanja gospodarstva je promatranje tržišta rada - zaposlenosti i nezaposlenosti radne snage te je cilj svake ekonomije što viši doseg životnog standarda. Tijekom gospodarskog prosperiteta stopa nezaposlenosti je relativno niska, dok u vrijeme krize i recesije nezaposlenost raste. Nezaposlenost je jedna od ključnih makroekonomskih problema koja ima snažne učinke na ekonomiju, ali i negativan psiho-fizički učinak na pojedinca – nezaposlenu osobu. Visoka nezaposlenost utječe na smanjenje BDP-a, ne koriste se resursi koliko je moguće, a time se ne proizvode dobra i usluge koja su nužna za život i blagostanje. Nezaposlenost utječe i na eroziju obrazovane radne snage, odnosno dolazi do velikih migracija u druge zemlje koje pojedincu mogu ponuditi sigurniji život. Osim toga, pojedinci koji ne odlaze iz zemlje, predstavljaju veliki fiskalni trošak. Također, nezaposleni pojedinci zbog nesigurne budućnosti štede pa se i razina potrošnje u državi smanjuje čime se ulazi u "začarani krug" – manja potrošnja = manja proizvodnja = višak radne snage = veća nezaposlenost.

U sljedećem poglavlju analizirano je tržište rada Primorsko-goranske županije, odnosno stopa zaposlenosti i nezaposlenosti u razdoblju 2008.-2018. godine.

4.1. Zaposlenost po djelatnostima za razdoblje 2008.-2018. godine (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

Stopa zaposlenih u ukupno radno aktivnom stanovništvu iznimno je bitna s obzirom na to da na zaposleno stanovništvo pada teret uzdržavanja sveukupnog stanovništva kroz poreze, doprinose i ostala davanja i mjerilo je težine socijalnih teškoća i razlika u društvu. Stopa zaposlenih je omjer nezaposlenih i ukupno raspoloživih resursa radne snage izražen kao postotak. Prosjek zaposlenosti ukupno radno sposobnog stanovništva u Hrvatskoj u 2018. godini se kreće oko 46,9%. S obzirom na to da ne postoje podaci o prosječnoj zaposlenosti ukupno radno sposobnog stanovništva na razini županija, može se pretpostaviti kako se i u Primorsko-goranskoj županiji taj prosjek kreće oko 47%. U nastavku je dana tablica sa ukupnim brojem zaposlenih po djelatnostima za Primorsko-goransku županiju u razdoblju od 2008.-2018. godine.

Tablica 6: Zaposlenost stanovništva Primorsko-goranske županije prema djelatnostima, za razdoblje 2008. – 2018.

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
A - Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	1.609	1.345	1.289	1.329	1.303	1.245	1.265	1.174	1.188	1.106	1.256
B - Rudarstvo i vađenje	257	285	285	287	273	34	35	30	36	36	40
C - Prerađivačka industrija	17.554	16.012	15.315	14.567	13.785	12.608	11.908	11.366	11.291	11.494	11.324
D - Opskrba el. energijom, plinom,	2.611	1.582	1.578	1.560	1.539	1.464	1.317	1.287	1.222	1.203	1.115

parom i klimatizacija											
E - Opskrba vodom	/	2.217	2.203	2.222	2.243	2.228	2.072	2.204	2.276	2.275	2.355
F - Građevinarstvo	7.043	7.123	6.375	5.650	5.530	5.336	5.560	5.282	5.683	5.707	6.243
G - Trgovina na veliko i na malo	17.269	15.518	14.271	13.894	13.951	13.429	13.121	13.086	12.918	13.679	14.854
H - Prijevoz i skladištenje	9.481	8.593	8.154	7.987	7.893	7.840	7.187	7.043	7.169	7.276	7.375
I - Djelatnost pružanja smještaja i pripreme i usluživanja hrane	6.333	6.257	5.940	5.629	5.701	5.747	5.928	6.029	6.582	6.572	7.522
J - Informacije i komunikacije	/	1.792	1.741	1.797	1.825	1.746	1.641	1.656	1.650	1.510	1.795
K - Financijske djelatnosti	2.382	2.453	2.211	2.137	2.197	2.170	2.178	2.162	2.041	2.016	2.016
L - Poslovanje nekretnim a	8.116	492	491	490	513	482	574	584	554	604	685
M - Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	/	3.894	3.691	3.598	3.687	3.852	4.137	4.550	4.508	4.439	4.901
N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	/	3.244	3.233	3.230	3.324	3.079	2.903	2.946	3.202	3.293	3.388
O - Javna uprava i obrana	5.861	5.936	5.981	5.942	5.845	5.828	5.561	5.721	5.590	5.537	5.455
P - Obrazovanje	7.312	7.489	7.642	7.723	7.775	7.884	7.986	8.045	8.225	8.312	8.467
Q - Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	6.950	7.087	7.116	7.138	7.366	7.269	7.165	7.925	7.351	7.518	7.693
R - Umjetnost, zabava i rekreacija	/	1.707	1.685	1.778	1.687	1.710	1.648	1.880	1.841	1.784	2.276
S - Ostale uslužne djelatnosti	3.432	1.084	1.125	1.132	1.175	1.194	936	1.243	1.335	1.303	1.377
UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH	96.210	94.110	90.326	88.090	87.612	85.145	83.122	84.213	84.662	85.664	90.137

Izvor: Državni zavod za statistiku, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2018/09-02-04_01_2018.htm

Tablica 6 prikazuje kretanja zaposlenosti stanovništva po djelatnostima u Primorsko-goranskoj županiji u promatranom razdoblju 2008.-2018. godine. Promatrajući na ukupnoj razini, broj zaposlenih na razini Primorsko-goranske županije u 2018. godini smanjen je za oko 6.000 osoba u odnosu na 2008. godinu.

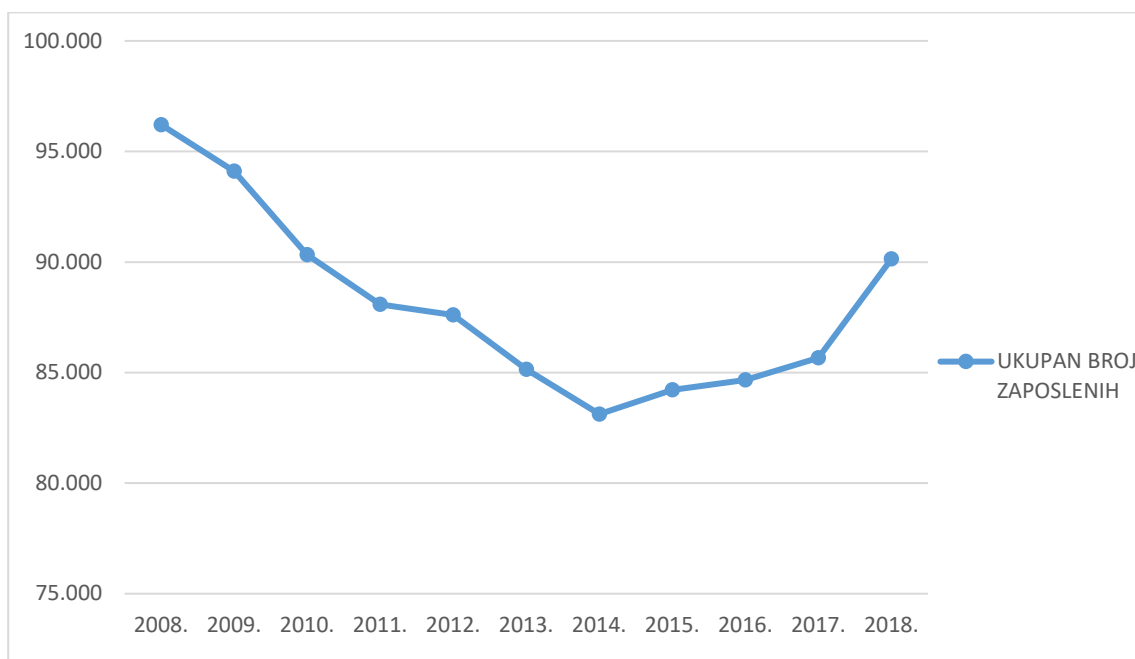
Nadalje, vidljivo je kako je broj zaposlenih opadao u gotovo svim djelatnostima. Najveći pad zaposlenosti zabilježen je u djelatnosti L - Poslovanje nekretninama gdje je u 2018. godini zabilježeno 685 zaposlenih dok je broj zaposlenih u 2008. godini u toj djelatnosti bio 8.116, što je pad zaposlenih za 7.431 odnosno za oko 90%. Veliki pad broja zaposlenih zabilježen je i u djelatnosti C - Prerađivačka industrija gdje je u 2018. godini zaposleno 6.230 djelatnika manje nego 2008. godine. U djelatnosti G - Trgovina na veliko i malo u 2018. godini bilo je zaposleno 2.415 djelatnika manje nego u 2008. godini.

Nadalje, broj zaposlenih u nekim je djelatnostima viši nego 2008. godine. Tako djelatnost I - pružanje smještaja i pripreme i usluživanja hrane broji 1.189 više zaposlenih odnosno povećanje od 19%, u djelatnosti P – obrazovanje 2018. godine zabilježeno je 1.155 više zaposlenih nego 2008. godine, a broj zaposlenih povećao se i u djelatnosti Q - zdravstvena zaštita i socijalna skrb s 743 više zaposlenih.

Uspoređujući 2018. godinu s prethodnom godinom vidljivo je povećanje broja zaposlenih u gotovo svim djelatnostima osim u djelatnostima C - Prerađivačka industrija, D – Opskrba el. energijom, plinom, parom i klimatizacijom i O – Javna uprava i obrana gdje je zabilježeno smanjenje broja zaposlenih. Od prikazanih djelatnosti najveći porast u odnosu na prethodnu godinu zabilježen je u djelatnosti R – Umjetnost, zabava i rekreacija s povećanjem od oko 27% te djelatnosti J – Informacije i komunikacije s porastom od oko 18%.

Promatrajući kretanje zaposlenosti za razdoblje od 2008.-2018. u Županiji jasno je vidljivo kako je realni sektor izgubio veliki broj zaposlenih. S druge strane, neznatno povećanje broja zaposlenih dogodio se u djelatnostima u kojima dominiraju državna poduzeća, bolnice i javne ustanove (djelatnost P, Q, R), uslužna poduzeća (djelatnost M,N) ili turistički sektor (djelatnost I).

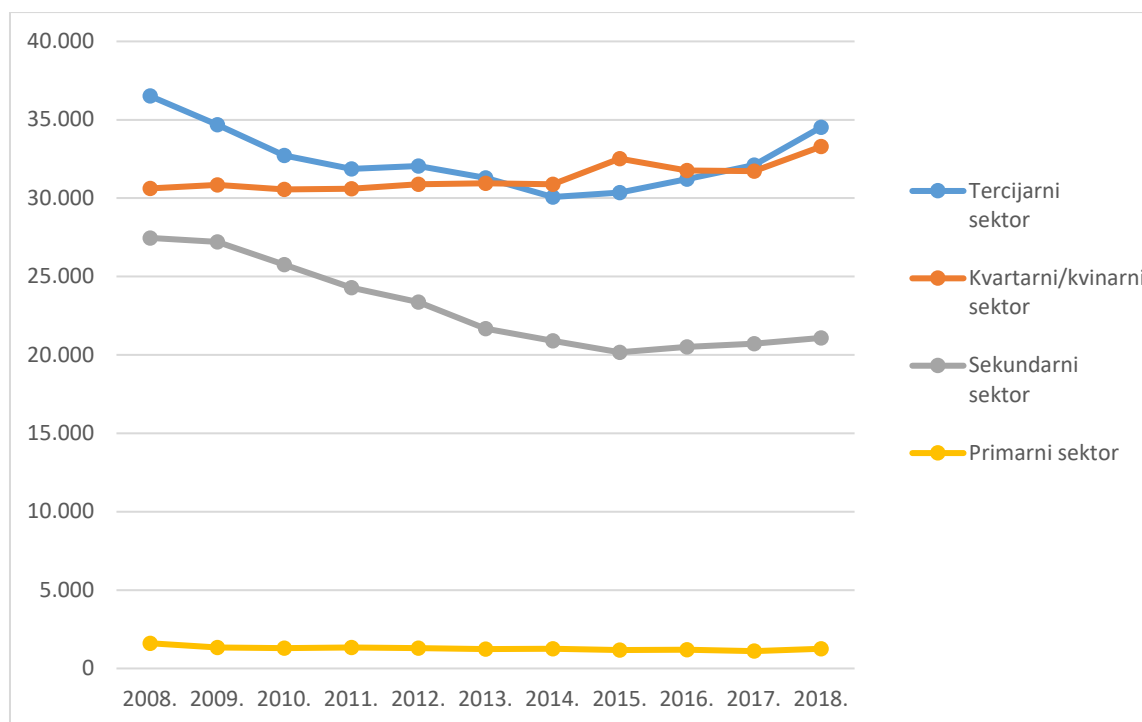
Grafikon 6: : Kretanje ukupnog broja zaposlenih u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2018.

Izvor: Izradio autor prema podacima DZS

Kako je jasno vidljivo i u Grafikonu 6, ukupan broj zaposlenih kreće se trendom pada sve do 2014. godine. Najveći pad ukupnog broja zaposlenih dogodio se u 2010. godini kada je broj zaposlenih pao za gotovo 4.000 u odnosu na 2009. godinu što je izraženo u postotcima 4,2%. Prosječno je broj zaposlenih opadao za oko 2.000 u razdoblju između 2008.-2014. godine. Nakon 2014. godine, tržište se stabilizira te je broj zaposlenih narednih godina u porastu. Iako se bilježi pozitivan trend rasta, broj zaposlenih još uvijek nije dostigao razinu zaposlenosti kakva je bila 2008. godine u razdoblje prije ekonomske krize. Na razini Primorsko-goranske županije u 2018. godini s 90.137 zaposlenih zabilježen je porast broja zaposlenih za oko 5,2% u odnosu na 2017. godinu. Uspoređujući 2018. sa 2008. bilježi se razlika od oko 6000 zaposlenih manje u 2018. godini.

Grafikon 7: Zaposlenost stanovništva u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008. – 2018. po sektorima

Izvor: Izradio autor prema podacima DZS

Grafikon 7 prikazuje kretanje broja zaposlenih Primorsko-goranske županije raspoređenih prema sektorskoj strukturi nacionalnog gospodarstva za razdoblje 2008.-2018. godine. Sve djelatnosti s aspekta nacionalnog gospodarstva se dijele u veće skupine, odnosno sektore, a osnovna podjela je trosektorska. Primarni sektor čine sve djelatnosti zasnovane na korištenju prirodnih resursa (djelatnost A), sekundarni sve prerađivačke djelatnosti (djelatnosti B, C, D, E, F), a tercijarni čine sve uslužne djelatnosti (djelatnosti G, H, I, N, S). Tercijarni sektor se može podijeliti na kvartarni i kvinarni sektor (djelatnosti J, K, L, M, O, P, Q, R), a to su djelatnosti koje stvaraju znanje i koje pružaju moderne poslovne usluge.

Promatrajući grafikon vidljivo je da djelatnosti u primarnom sektoru broje najmanje zaposlenika te se ne događaju značajni pomaci u broju zaposlenih. Tercijarni i kvartarni/kvinarni broje najviše zaposlenika te je broj zaposlenika u navedenim sektorima krenuo rasti od 2015. godine. U sekundarnom sektoru se od 2008. do 2015. godine se bilježi trend pada zaposlenih. U 2016. godini vidljivo je kako je broj zaposlenih krenuo rasti u svim sektorima, izuzev primarnog u kojem se broj zaposlenih nije znatno mijenjao.

4.2. Nezaposlenost po spolu, dobi, obrazovanju, radnom stažu i skupini zanimanja za razdoblje 2008.-2018. godine (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

Visoke stope nezaposlenosti smatraju se među najtežim ekonomskim problemima određenog gospodarstva te predstavljaju ozbiljan problem kako za društvo, tako za pojedinca. Nezaposlenost karakterizira nedostatak prihoda i proizvodnje, izaziva visoke fiskalne troškove, povećava nejednakost u društvu, ali i ostavlja snažan negativan učinak na nezaposlenog pojedinca kroz osjećaj beskorisnosti i bezizglednosti. Prema metodologiji Eurostata, nezaposlene osobe su osobe koje imaju od 15 do 74 godine trenutno raspoložive za rad i koje aktivno traže zaposlenje. Na temelju podataka Državnog zavoda za statistiku u 2018. godini prosječan broj nezaposlenih iznosio je 7,6% na razini Republike Hrvatske.

U nastavku je u tablicama i grafikonima dan pregled kretanja nezaposlenosti u Primorsko-goranskoj županiji po spolu, dobi, obrazovanju, radnom stažu i skupini zanimanja za razdoblje 2008.-2018. godine.

Tablica 7: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po spolu

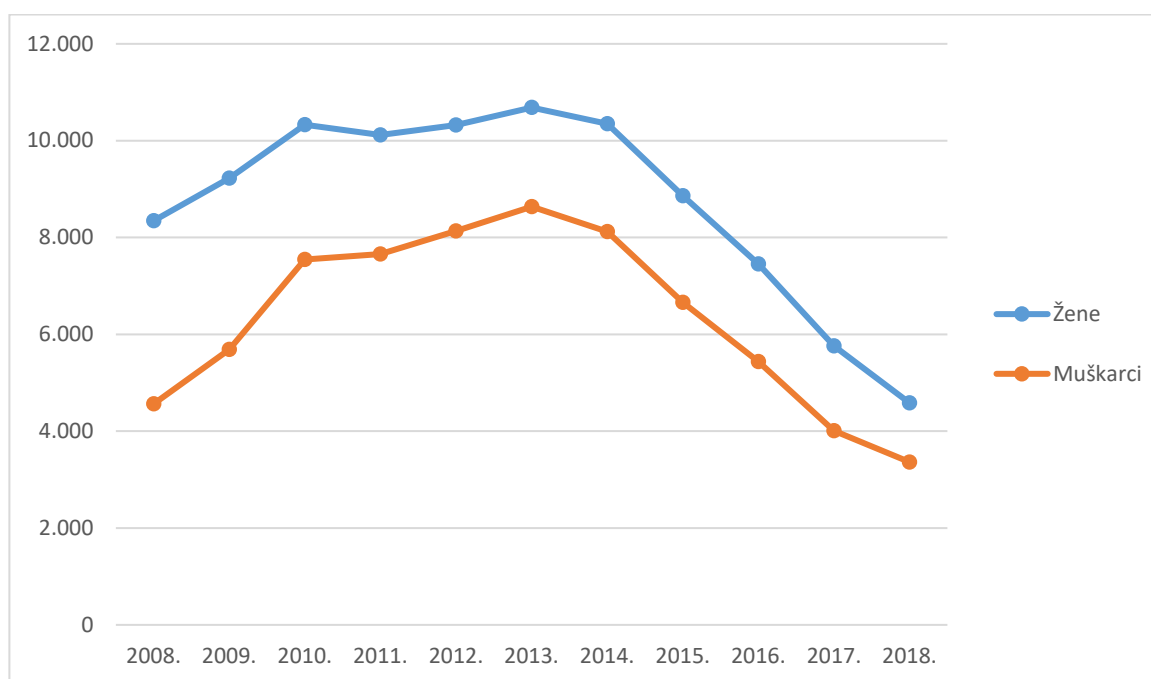
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
PGŽ ukupno	12.911	14.910	17.878	17.780	18.453	19.321	18.469	15.518	12.888	9.774	7.946
Muškarci	4.564	5.686	7.547	7.661	8.133	8.637	8.122	6.657	5.436	4.012	3.363
Žene	8.347	9.224	10.331	10.119	10.320	10.684	10.347	8.861	7.453	5.762	4.583

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <https://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Kako je prikazano u Tablici 7, u promatranom razdoblju od 2008. do 2018. godine broj nezaposlenih nakon 2008. je u konstantnom porastu sve do 2013. godine kada je u Županiji zabilježen najveći broj nezaposlenih te je na HZZ-u bila evidentirana 19.321 nezaposlena osoba. Nakon 2013. godine dolazi do blagog pada nezaposlenosti, a značajniji pad nezaposlenosti kreće se od 2015. godine nadalje. Tako je u roku od 3 godine (2014-2017.) iz evidencije nezaposlenih izašlo gotovo 8.700 ljudi. Iako su prikazani pokazatelji nezaposlenosti pozitivni za gospodarstvo PGŽ-a, treba uzeti u obzir da na smanjenje nezaposlenosti utječe i odljev radne snage iz Republike Hrvatske.

Tijekom 2018. godine trend pada nezaposlenih se nastavlja te je iste godine zabilježen najmanji broj nezaposlenih u promatranom razdoblju. Tako se ukupan broj nezaposlenih osoba u Primorsko-goranskoj županiji smanjio za oko 23% u odnosu na prethodnu godinu, od čega se broj nezaposlenih muškaraca više smanjio nego broj nezaposlenih žena.

Grafikon 8: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po spolu

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

U Grafikonu 8 prikazan je odnos ukupnog broja nezaposlenih muškaraca i žena. Tijekom cijelog promatranog razdoblja žene sudjeluju manje na tržištu rada od muškaraca, odnosno broj nezaposlenih žena je veći nego broj nezaposlenih muškaraca. Postotak nezaposlenih žena u ukupnom broju nezaposlenih Primorsko-goranske županije kreće se od 55%-65%. Zanimljiv je podatak kako je najveći postotak nezaposlenih žena zabilježen 2008. godine, kada su nezaposlene žene činile više od 64% ukupno nezaposlenog stanovništva dok je najmanji nesrazmjer u nezaposlenosti prema spolovima zabilježen 2013. godine s 55% nezaposlenih žena, kada je zabilježena i najveća stopa nezaposlenosti. Unatoč trendu smanjenja nezaposlenih žena, još uvijek je veći broj nezaposlenih žena u odnosu na muškarce. Tako je u 2018. godini broj nezaposlenih žena činio oko 58% ukupno nezaposlenih Primorsko-goranske županije.

Tablica 8: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po dobi

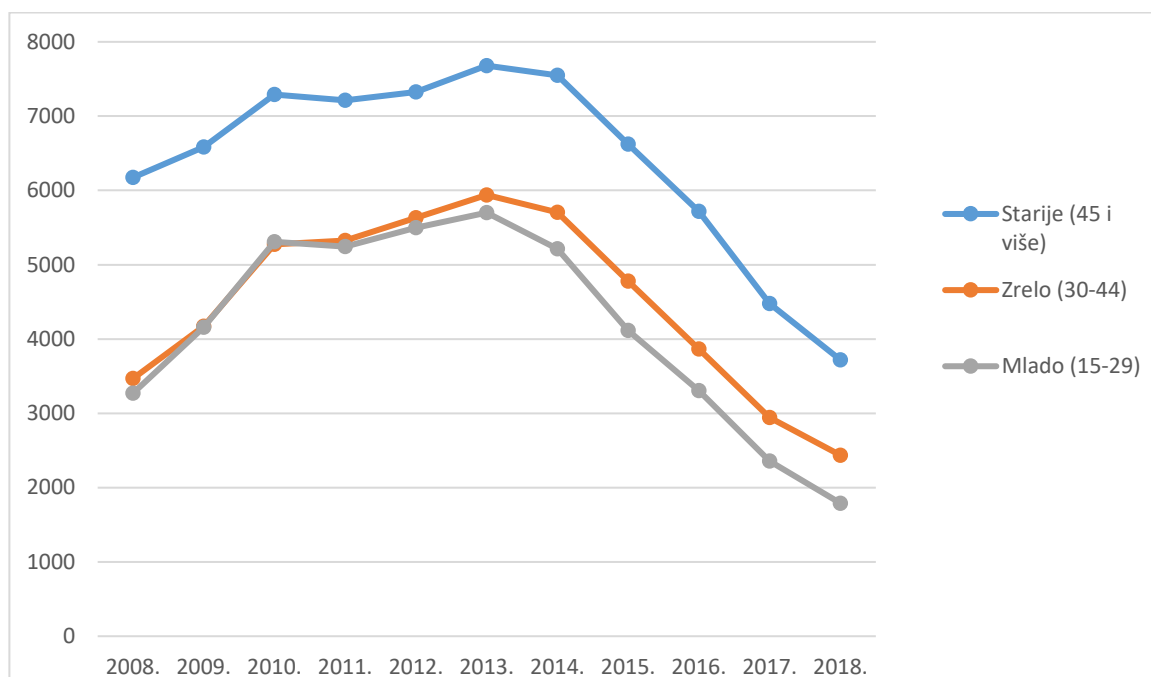
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
15-19	448	531	676	646	688	745	676	583	438	294	222
20-24	1.286	1.606	2.049	2.024	2.114	2.234	1.978	1.566	1.246	873	672
25-29	1.538	2.020	2.585	2.573	2.694	2.723	2.560	1.968	1.620	1.189	896
30-34	1.216	1.581	2.061	2.078	2.216	2.274	2.150	1.746	1.347	1.004	830
35-39	1.118	1.311	1.665	1.714	1.776	1.914	1.873	1.606	1.311	979	822
40-44	1.133	1.277	1.550	1.536	1.639	1.751	1.682	1.428	1.209	958	784
45-49	1.449	1.516	1.797	1.732	1.736	1.812	1.714	1.458	1.212	914	766
50-54	2.431	2.520	2.605	2.435	2.346	2.302	2.070	1.769	1.500	1.111	837
55-59	1.863	2.033	2.256	2.323	2.446	2.640	2.691	2.332	1.990	1.544	1.234
60 i više	430	514	634	721	796	927	1.075	1.062	1.018	908	882
Ukupno nezaposleni	12.911	14.910	17.878	17.780	18.453	19.321	18.469	15.518	12.888	9.774	7.946

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1>

Kako je vidljivo iz Tablice 8 i najveći broj nezaposlenih u promatranom razdoblju čine stariji od 50-59 godina te mladi od 25 do 34 godine. Nezaposlenost mladih osjetljivija je na kretanja u poslovnom ciklusu nego nezaposlenost odraslih. Budući da većina mladih osoba s 25 godina završi fakultet, novi su sudionici na tržištu rada s ograničenim radnim iskustvom te je manja vjerojatnost da će pronaći posao što predstavlja problem stjecanja radnog iskustva. S druge strane, visoki je broj nezaposlenih u dobnoj skupini između 50 i 59 godina. Djelatnici u ovoj dobnoj skupini najčešće dobivaju otkaz upravo zbog svoje dobi – smatra se da više ne mogu adekvatno obavljati radne zadatke. Takvi nezaposleni se jako teško i zapošljavaju, upravo zbog svoje dobi. Veliki je problem i što su relativno blizu mirovine, a opet im za ispunjenje uvjeta prijevremene ili starosne mirovine nedostaje određeni broj godina radnog staža. Tijekom 2018. godine najveći broj nezaposlenih također je zabilježen u dobi od 55-59 godina i 25-29 godina.

Najmanji broj nezaposlenih čine mladi do 19 godina i stariji od 60 godina, a tijekom 2018. godine i mladi od 20 do 24 godine. Navedeno svakako ima smisla uzevši u obzir da obrazovanje u prosjeku traje do 24 godine starosti, a stariji od 60 su pred mirovinom te je čest slučaj odlaska u prijevremenu mirovinu u toj dobi.

Grafikon 9: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po dobi i grupama stanovnika

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Prema podacima iz Tablice 8 nezaposleno stanovništvo je podijeljeno na tri grupe, mlado stanovništvo od 15-29 godina, zrelo 30-44 godina i starije stanovništvo od 45 godina i više. Prema tome, iz Grafikona 9 vidljivo je da u sve tri grupe 2013. godina broji najviše nezaposlenih, nakon koje je broj nezaposlenih počeo padati te je u 2018. godini zabilježen najmanji broj nezaposlenih u promatranom razdoblju. Uspoređujući sve tri grupe stanovnika, najviše nezaposlenih je među starijim stanovništvom, a najmanje među mladim stanovništvom Primorsko – goranske županije.

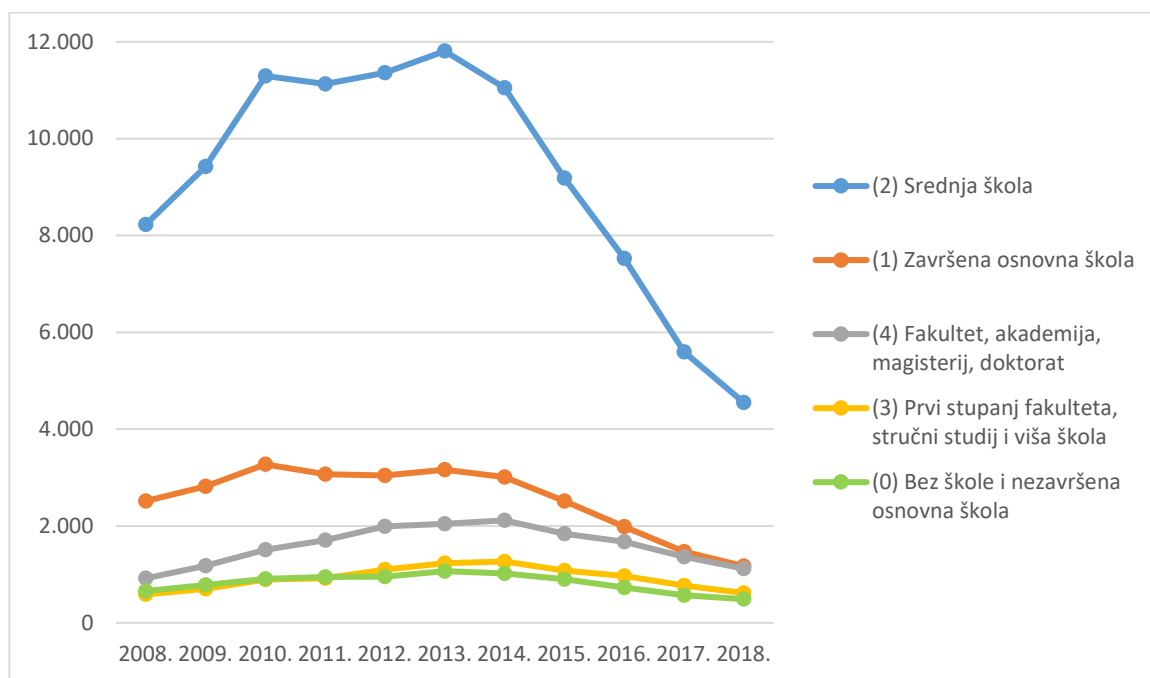
Tablica 9: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema stupnju obrazovanja

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
(0) Bez škole i nezavršena osnovna škola	657	784	910	949	955	1.068	1.023	903	730	571	489
(1) Završena osnovna škola	2.517	2.816	3.273	3.073	3.044	3.166	3.010	2.513	1.988	1.471	1.172
(2) Srednja škola	8.228	9.425	11.292	11.127	11.358	11.808	11.052	9.185	7.529	5.597	4.549
(3) Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	588	702	897	922	1.101	1.233	1.267	1.078	969	772	615
(4) Fakultet, akademija	920	1.182	1.507	1.710	1.994	2.046	2.117	1.839	1.672	1.363	1.122

magisterij, doktorat											
Ukupno	12.911	14.910	17.878	17.780	18.453	19.321	18.469	15.518	12.888	9.774	7.946

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tipIzvjestaja=1>

Grafikon 10: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema stupnju obrazovanja

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Prema Tablici 9 i Grafikonu 10 vidljivo je da najveći broj nezaposlenih ima završenu srednju školu. Njihov broj se kreće od oko 8.000 u 2008. godini do gotovo 12.000 nezaposlenih u 2013. godini. Broj nezaposlenih sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem počeo je padati od 2014. godine. U 2018. godini iznosio je 4.549 nezaposlene osobe, što je pad nezaposlenosti za oko 60% u odnosu 2013. kada je zabilježen najveći broj nezaposlenih sa srednjoškolskim obrazovanjem te pad za oko 18% u odnosu na prethodnu godinu. Također iz Tablice 9 i Grafikona 10 može se zaključiti da se broj nezaposlenih u 2018. godini smanjio na svim razinama obrazovanja. Najmanji broj nezaposlenih u Primorsko-goranskoj županiji su osobe bez ikakvog obrazovanja čiji se broj u 2018. godini smanjio za 16% u odnosu na prethodnu godinu. Relativno je nizak i broj nezaposlenih sa završenim prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom čiji se broj sa 615 nezaposlenih u 2018. godini smanjio za 20% u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 10: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema radnom stažu

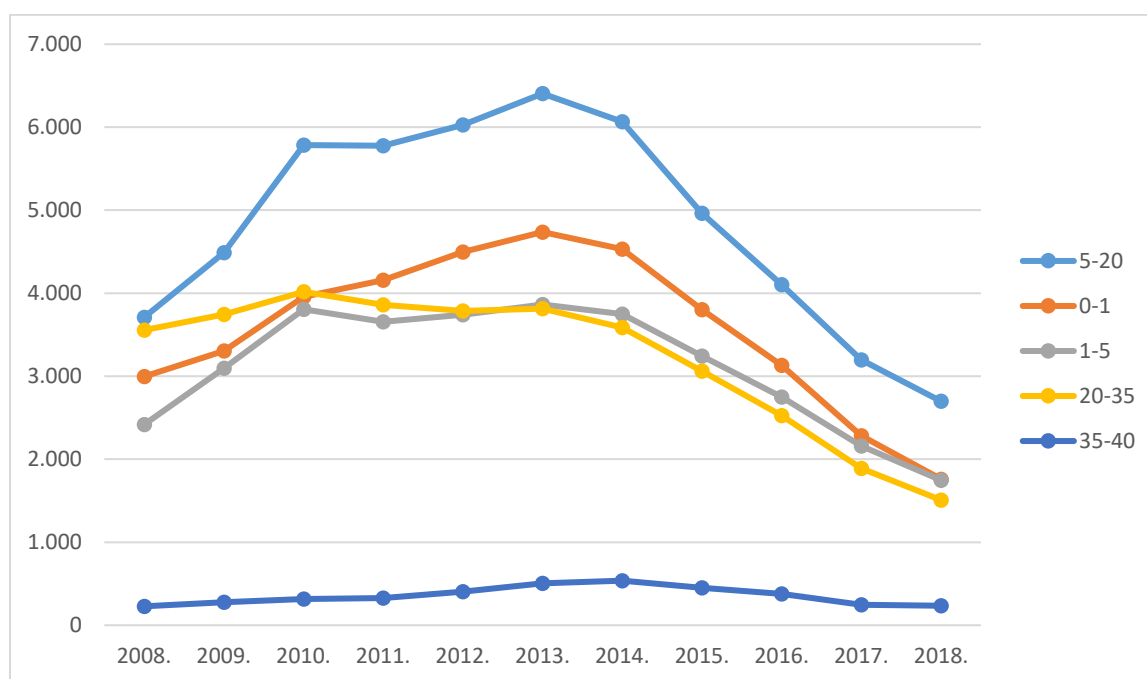
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Bez staža	1.761	1.906	2.351	2.516	2.657	2.813	2.762	2.259	1.882	1.385	1.069
Do 1 godine	1.235	1.398	1.605	1.641	1.838	1.924	1.768	1.543	1.250	896	691
1 - 2 godine	887	1.129	1.303	1.223	1.322	1.438	1.541	1.358	1.178	891	693
2 - 3 godine	599	766	960	916	890	910	876	789	672	548	456

3 - 5 godina	933	1.203	1.542	1.518	1.528	1.515	1.331	1.094	900	720	598
5 - 10 godina	1.573	2.034	2.705	2.705	2.815	2.952	2.744	2.150	1.719	1.301	1.085
10 - 20 godina	2.138	2.454	3.080	3.074	3.210	3.453	3.323	2.812	2.385	1.896	1.613
20 - 30 godina	2.593	2.706	2.942	2.820	2.772	2.817	2.630	2.255	1.881	1.418	1.146
30 - 35 godina	964	1.038	1.075	1.041	1.013	996	957	806	646	470	362
35 - 40 godina	221	268	301	312	371	452	469	401	339	226	196
Preko 40 godina	7	8	14	16	35	51	68	50	37	22	37
Ukupno	12.911	14.910	17.878	17.780	18.453	19.321	18.469	15.518	12.888	9.774	7.946

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Iz Tablice 10 vidljivo je kako najveći broj nezaposlenih u Primorsko-goranskoj županiji u promatranom razdoblju ima radni staž od 10-20 godina. Relativno visok je i broj nezaposlenih sa radnim stažem od 5-10 godina i od 20-30 godina. Iako su mladi bez radnog staža veliki problem po pitanju nezaposlenosti, mladi nezaposleni sa manje od jedne do pet godina radnog staža predstavljaju tek manji udio nezaposlenih u Primorsko-goranskoj županiji. Najmanje nezaposlenih ima radni staž preko 40 godina.

Grafikon 11: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema godinama radnog staža

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

Prema Grafikonu 11 najveći broj nezaposlenih je s radnim stažem od 5-20 godina te slijede nezaposleni sa stažem 0-1 godine. Najmanji broj nezaposlenih su oni nezaposleni sa stažem od 35-40 godina i više.

Tablica 11: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema skupini zanimanja

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
(0) Vojna zanimanja	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
(1) Zakonodavci, dužnosnici i direktori	34	34	6	0	0	1	0	1	0	1	0
(2) Znanstvenici, inženjeri i stručnjaci	951	1.152	1.643	1.855	2.213	2.338	2.424	2.069	1.910	1.514	1.245
(3) Tehničari i stručni suradnici	1.377	1.756	2.284	2.338	2.533	2.655	2.571	2.233	1.944	1.453	1.180
(4) Administrativni djelatnici	2.429	2.646	3.062	3.017	2.953	3.045	2.944	2.479	2.095	1.675	1.368
(5) Uslužna i trgovačka zanimanja	3.047	3.372	3.830	3.694	3.643	3.624	3.237	2.759	2.268	1.648	1.320
(6) Poljoprivrednici, šumari, ribari, lovci	63	68	73	73	78	87	101	105	95	75	64
(7) Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	1.237	1.583	2.293	2.275	2.474	2.630	2.344	1.828	1.316	818	634
(8) Rukovatelji postrojenjima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda	532	677	877	807	767	756	698	537	418	277	214
(9) Jednostavna zanimanja	3.240	3.620	3.810	3.721	3.792	4.185	4.150	3.507	2.842	2.313	1.921
Ukupno	12.911	14.910	17.878	17.780	18.453	19.321	18.469	15.518	12.888	9.774	7.946

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, <http://statistika.hzz.hr/Statistika.aspx?tiplzvjestaja=1>

Iz Tablice 11 možemo ustanoviti kako je u promatranom razdoblju najviše nezaposlenih bilo u skupini jednostavnih zanimanja. Slijede uslužna i trgovačka zanimanja i administrativni djelatnici. Relativno visoku nezaposlenost bilježe i znanstvenici i tehničari i stručni suradnici. Najmanja nezaposlenost bilježi se u poljoprivredi, šumarstvu, ribarstvu i lovstvu te kod rukovatelja postrojenjima. Vojna zanimanja i zakonodavci imaju zabilježenu izrazito nisku nezaposlenost od 1-35 osoba.

U 2018. godini u odnosu na prethodnu godinu, u svim navedenim zanimanjima se smanjila nezaposlenost, a broj nezaposlenih se najviše smanjio u zanimanju (8) Rukovatelji postrojenjima, industrijski proizvođači i sastavljači proizvoda za oko 23%.

5. Obrtništvo Primorsko-goranske županije u razdoblju 2008.-2018. godine

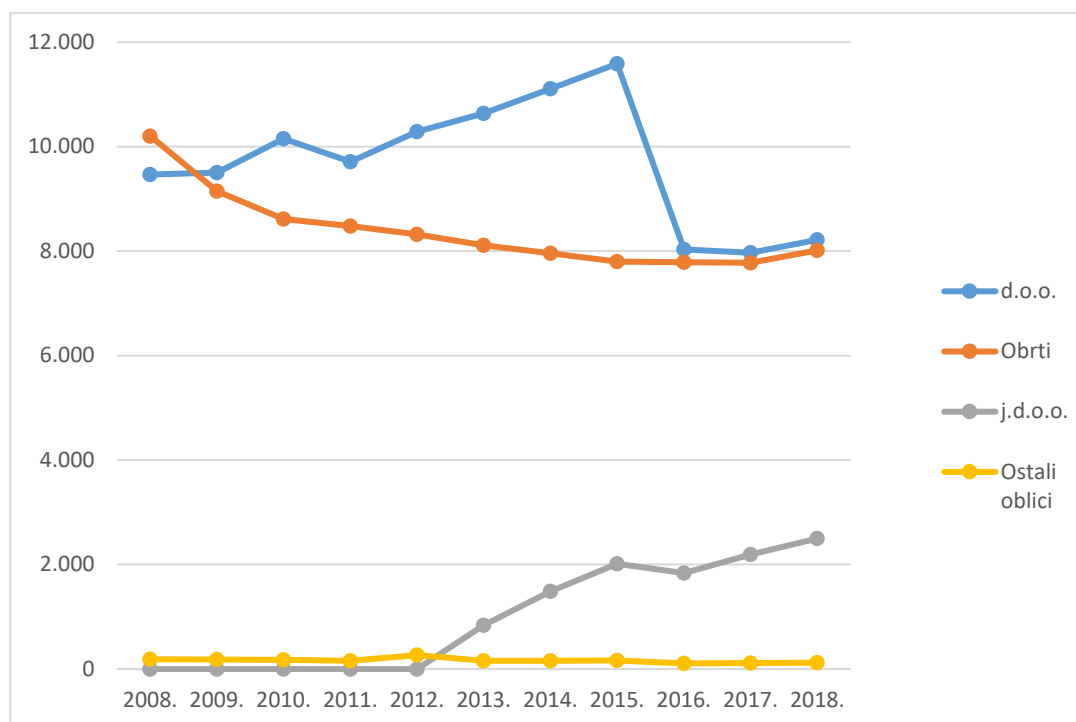
Obrtništvo predstavlja veliki udio poduzetništva jednog gospodarstva te u hrvatskom gospodarstvu ima najdužu tradiciju. Kada se promatra ukupno poduzetništvo često se u obzir ne uzima i obrtništvo zbog nedostupnosti financijskih podataka. Obrt je prema definiciji samostalno i trajno obavljanje gospodarskih djelatnosti, u skladu sa Zakonom, koje obavljaju fizičke osobe sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Unutar ovog poglavlja biti će analizirani dostupni pokazatelji za poduzetništvo kao što su broj obrta, cehovski ustroj, vlasništvo i broj zaposlenih na razini Primorsko-goranske županije.

Tablica 12: Aktivni ustrojbeni oblici u Primorsko-goranskoj županiji za promatrano razdoblje 2008.-2018.

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
d.o.o.	9.467	9.503	10.151	9.710	10.289	10.639	11.110	11.586	8.035	7.969	8.214
j.d.o.o.	/	/	/	/	/	838	1.487	2.018	1.840	2.190	2.498
ostali oblici	191	183	177	158	268	160	156	165	109	114	122
obrti	10.204	9.150	8.617	8.478	8.319	8.114	7.956	7.800	7.790	7.778	8.013
UKUPNO	19.862	18.836	18.945	18.346	18.876	19.751	20.709	21.569	17.774	18.051	18.847

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, publikacija "Obrtništvo u brojkama"

Grafikon 12: Aktivni ustrojbeni oblici u Primorsko-goranskoj županiji za promatrano razdoblje 2008.-2018.

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske obrtničke komore

U Tablici 12 i Grafikonu 12 prikazan je broj aktivnih ustrojbenih oblika u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2018. godine. Jasno je vidljivo kako je u Županiji 2008. godine bilo više registriranih obrta nego trgovačkih društava. Iste godine sa 10.204 aktivnih obrta bilježi se najveći broj obrta u promatranom razdoblju. Nakon 2008. godine, situacija se mijenja te se broj obrta i trgovačkih društava u 2009. godini izjednačava, da bi u 2010. godini i ostatku promatranog razdoblja broj obrta konstantno padao sve do 2017. godine. Trgovačka društva s druge strane konstantno rastu u razdoblju od 2011.-2015. godine nakon čega slijedi nagli pad aktivnih trgovačkih društava u 2016. godini za oko 30% u odnosu na prethodnu godinu kada je zabilježen najveći broj trgovačkih društava. Broj obrta i trgovačkih društava u 2016. godini otprilike je na jednakoj razini. U 2017. godini broj društava s ograničenom odgovornošću i broj obrta nastavlja s laganim padom dok se broj jednostavnih društava s ograničenom odgovornošću od 2013. godine povećava, a razlog tome je relativno mali trošak osnivanja i temeljnog kapitala te brzina osnivanja.

U 2018. godini svi navedeni aktivni ustrojbeni oblici su u porastu u odnosu na prethodnu godinu. Sa 8.013 aktivnih obrta zabilježeno je povećanje obrta od 3%, a broj trgovačkih društava i obrta se ponovno izjednačava.

Tablica 13: Postotak obrta u ukupnim ustrojbenim oblicima Primorsko-goranske županije, za razdoblje 2008.-2018.

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
% obrtnika u ukupnom poduzetništvu PGŽ-a	51,37%	48,58%	45,48%	46,21%	44,07%	41,08%	38,42%	36,16%	43,83%	43,09%	42,05%

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, publikacija "Obrtništvo u brojkama"

Kako je prikazano u Tablici 13, obrtnici u 2008. godini čine većinu aktivnih ustrojbenih oblika u Primorsko-goranskoj županiji. Nakon 2008. godine njihov postotak u ukupnom poduzetništvu Primorsko-goranske županije pada i održava se na razini ispod 50%. Obrtnici najniže udjele u ukupnom poduzetništvu Primorsko-goranske županije bilježe tijekom 2014. i 2015. godine kada su udjeli bili na razini ispod 40%. Ova se pojava može pripisati i uvođenjem novog ustrojbenog oblika – j.d.o.o.- a koji se u to vrijeme mnogim poduzetnicima činio atraktivnijim i jednostavnijim za osnivanje od samog obrta. U 2016. godini udio obrtnika u ukupnom poduzetništvu Primorsko-goranske županije je krenuo rasti i iznosio je 43,83% dok u 2017. i 2018. godini pada te u 2018. godini ukupni udio obrtnika iznosi 42,05%.

Tablica 14: Ukupni broj zaposlenih u obrtništvu Primorsko-goranske županije za razdoblje 2008.-2018.

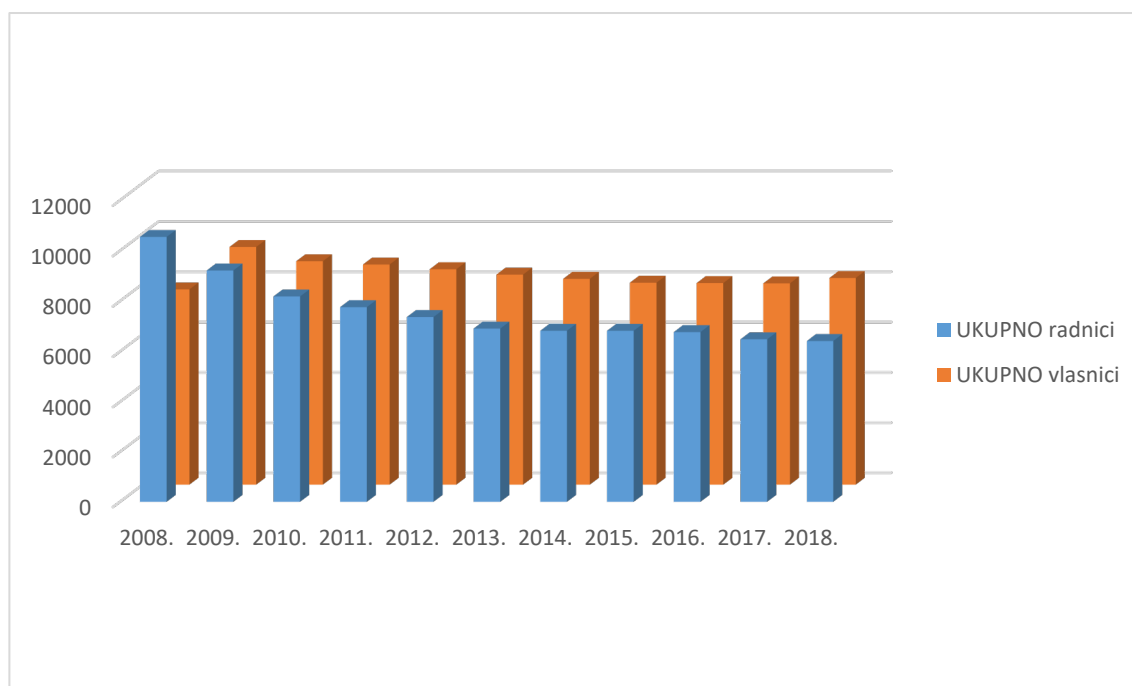
	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
vlasnica/ ortak obrta	/	3.039	2.840	2.836	2.778	2.708	2.683	2.620	2.674	2.679	2.837
radnice	/	4.371	3.877	3.624	3.344	3.253	3.197	3.210	3.218	3.022	2.941
vlasnik/ ortak obrta	7.780	6.423	6.057	5.929	5.802	5.659	5.515	5.425	5.356	5.339	5.395
radnici	10.547	4.845	4.308	4.137	4.026	3.657	3.627	3.613	3.553	3.464	3.477
UKUPNO radnika	10.547	9.216	8.185	7.761	7.370	6.910	6.824	6.823	6.771	6.486	6.418

UKUPNO vlasnika	7.780	9.462	8.897	8.765	8.580	8.367	8.198	8.045	8.030	8.018	8.232
UKUPNO zaposleni	18.327	18.678	17.082	16.526	15.950	15.277	15.022	14.868	14.801	14.504	14.650

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, publikacija "Obrtništvo u brojkama"

Promatrajući razdoblje od 2008.-2018. godine prema podacima iz Tablice 14 vidljivo je da broj zaposlenih u obrtništvu nakon 2009. godine pada sve do 2018. godine kada je zabilježen lagan porast broja zaposlenih. Zanimljivo je za uočiti kako se struktura zaposlenih u obrtništvu mijenjala u promatranom razdoblju. Nadalje, ukupan broj radnika je u konstantnom padu, a ukupan broj vlasnika nakon 2009. bilježi pad broja vlasnika sve do 2018. kada je broj vlasnika porastao u odnosu na prethodnu godinu. Prema navedenom može se zaključiti kako u strukturi zaposlenih vlasnici čine veći udio. Promjene u strukturi zaposlenih kod obrtništva vidljive su u grafikonu 13. Promatrajući vlasništvo u obrtništvu po spolu, vidljivo je da je u cijelom promatranom razdoblju veći broj vlasnika od vlasnica u omjeru od oko 67 naprema 33%.

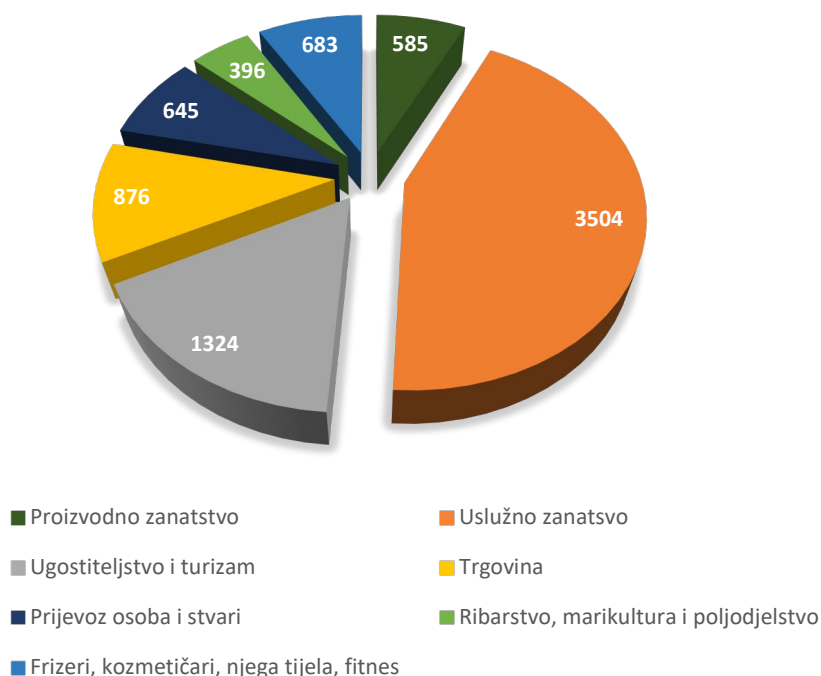
Grafikon 13: Promjene u strukturi zaposlenih u obrtništvu Primorsko-goranske županije za razdoblje 2008.-2018.

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske obrtničke komore

Kako je vidljivo iz Grafikona 13, vlasnici u strukturi zaposlenih čine više od 50%. Navedeno je pokazatelj utjecaja krize na obrtništvo Primorsko-goranske županije. Osim smanjenja samog broja aktivnih obrta smanjio se i broj zaposlenih u obrtništvu. Najveći broj zaposlenih u obrtništvu Primorsko-goranske županije zabilježen je 2008. godine s 18.327 zaposlenih, od čega je 10.547 radnika i 7.780 zaposlenih vlasnika. Broj zaposlenih nakon 2008. godine je padao sve do 2018. godine kada je zabilježen porast broja zaposlenih za 1% u odnosu na prethodnu godinu. Uspoređujući podatke zaposlenih u 2018. i 2008. godini, broj zaposlenih u 2018. godini je manji za 3.677 zaposlena, odnosno za 25%. Nadalje, u 2018. godini, prema posljednjim dostupnim podacima, broj radnika nastavio je negativan trend gdje se broj radnika smanjio za 1%, a broj vlasnika se povećao za 2,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 14: Cehovski ustroj u aktivnim obrtima u Primorsko-goranskoj županiji u 2018. godini:

U Grafikonu 14 vidljivo je da od ukupnog broja obrta koji u 2018. godini iznosi 8013 aktivnih obrta, najviše se obrtnika bavi uslužnim zanatstvom sa 3504 obrta koji čine oko 44% udjela, nakon čega slijedi ugostiteljstvo i turizam. Najmanje aktivnih obrta je u djelatnosti ribarstva, marikulture i poljodjelstva sa 396 obrta koji čine oko 4,9% udjela.

6. Ekonomski odnosi Primorsko-goranske županije s inozemstvom za razdoblje 2008.-2018. godine

6.1. Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013. – 2018. godine

Robna razmjena s inozemstvom daje uvid u vrijednost prodane robe u inozemstvo kao i vrijednosti uvezene robe iz inozemstva. Međunarodna trgovina čini važan dio svjetskog gospodarstva i važna je za gospodarski razvitak određene zemlje. Povećanje izvoza stvara radna mjesta, predstavlja ujedno i rast BDP-a te veličina izvoza ima značajan utjecaj na razinu deficita državnog računa. Uvoz se javlja u funkciji podmirenja potreba domaćeg pučanstva i domaće privrede robom i uslugama kojih na domaćem tržištu uopće nema ili ih nema u dovoljnim količinama.

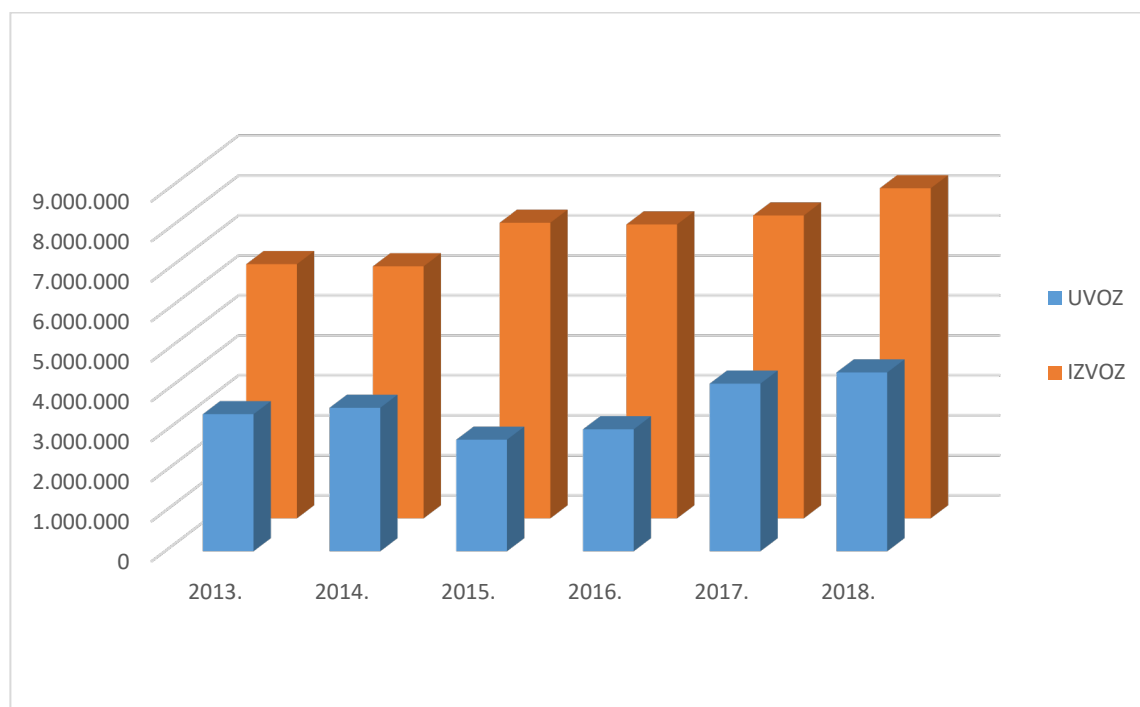
Nastavno, u Tablici 15 i Grafikonu 15 dan je prikaz vrijednosti uvoza i izvoza poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine.

Tablica 15: Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća PGŽ za razdoblje 2013.-2018., u tisućama kuna

	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Izvoz	6.356.525,00	6.302.641,00	7.392.528,00	7.350.513,00	7.574.390,00	8.256.621,00
Uvoz	3.423.674,00	3.583.392,00	2.784.654,00	3.045.668,00	4.188.403,00	4.467.809,00
Pokrivenost uvoza izvozom	185,66%	175,88%	265,47%	241,34%	180,84%	184,80%

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Grafikon 15: Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća PGŽ za razdoblje 2013.-2018.

Izvor: Izradio autor prema podacima FINA-e, registar godišnjih financijskih izvještaja

Sukladno podacima FINA-e, iz Tablice 15 i Grafikona 15 vidljivo je da su poduzeća Primorsko-goranske županije izvozno orijentirana te se izvoz svake naredne godine povećavao. Izvozno orijentirana ekonomija doprinosi gospodarskom rastu Primorsko-goranske Županije. Uvoz je u promatranom razdoblju u 2015. godini pao u odnosu na prethodnu te nakon 2015. ponovno krenuo rasti. Stopa pokrivenosti uvoza izvozom u promatranom razdoblju iznosi visokih 185,6% u 2013., 175,8% u 2014., te 265,5% u 2015. godini. Pokrivenost uvoza izvozom krenula je padati od 2016. godine kada je iznosila 241,34%, dok je u 2017. godini iznosila 180,84%.

Ukupan izvoz Primorsko-goranske županije u 2018. godini iznosio je 8,3 milijarde kuna. Istodobno je uvoz iznosio 4,5 milijardi kuna. Pokrivenost uvoza izvozom se povećala u odnosu na prethodnu godinu i iznosila je 184,80%. Vanjskotrgovinski suficit u 2018. godini je iznosio 3,8 milijarde kuna.

Nadalje, u promatranom razdoblju Primorsko-goranska županija u svim godinama ostvaruje pozitivni vanjskotrgovinski saldo, odnosno suficit. Vanjskotrgovinski saldo od 4,6 milijarde kuna zabilježen je u 2015. godini, u 2016. godini iznosio je oko 4,3 milijarde kuna, dok je u 2017. godini vanjskotrgovinski saldo iznosio 3,4 milijarde kuna.

Inozemna ulaganja, u najširem smislu riječi, predstavljaju sva ulaganja inozemnih pravnih i fizičkih osoba u gospodarske djelatnosti neke zemlje. Dio su platne bilance i obuhvaćaju vlasnička ulaganja, zadržanu dobit i dužničke odnose između vlasnički povezanih rezidenata i nerezidenata. Faktori privlačnosti određene zemlje za ulaganje su lokacija, veličina tržišta, zemljopisni položaj, stanje ekonomije, porezni tereti, kulturno i političko okruženje i sl. S druge strane, gospodarstva u koja se ulaže bilježe pozitivne učinke kao što su priljevi u državni proračun kroz poreze, povećanje

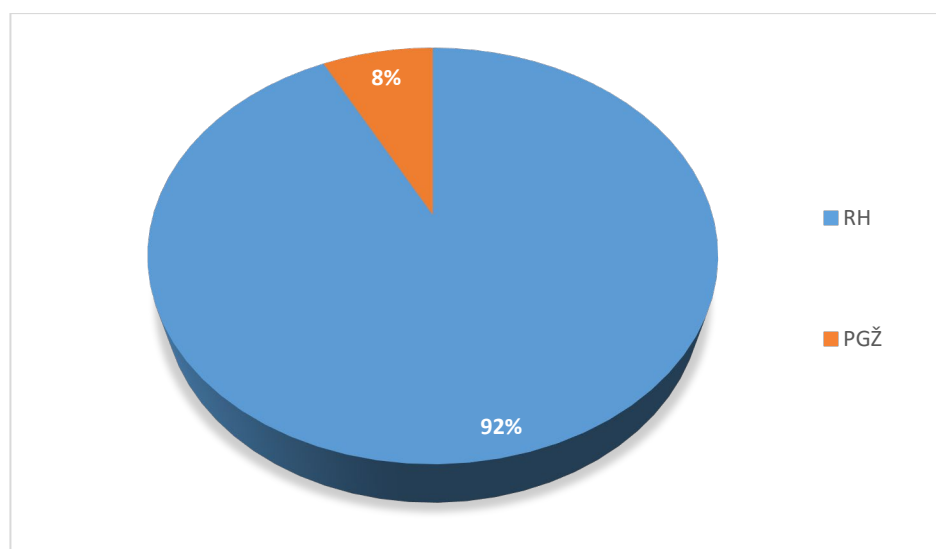
broja radnih mjesta, prijenos znanja, tehnologije, know-how-a i drugo. Možemo reći kako strana ulaganja pokazuju privlačnost određenog gospodarstva.

Globalna ekonomska kriza je utjecala na slab priljev inozemnih izravnih ulaganja u hrvatsko gospodarstvo, problem korupcije, zakonski okvir i kapacitet na nacionalnoj i lokalnoj razini. Kretanja izravnih inozemnih ulaganja prikazana su u sljedećim poglavljima.

6.2. Vrijednost ukupnih inozemnih ulaganja u Republici Hrvatskoj i Primorsko-goranskoj županiji u razdoblju 2008.-2018. godine (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

Ukupna ulaganja u Republiku Hrvatsku za razdoblje 2008.–2018. godine iznosila su 16.988,8 milijuna EUR, dok su ulaganja u Primorsko-goransku županiju u istom razdoblju iznosila 1.297,83 milijuna EUR, odnosno oko 7,6% ukupnih ulaganja na razini Republike Hrvatske.

Grafikon 16: Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća PGŽ za razdoblje 2013.-2018.

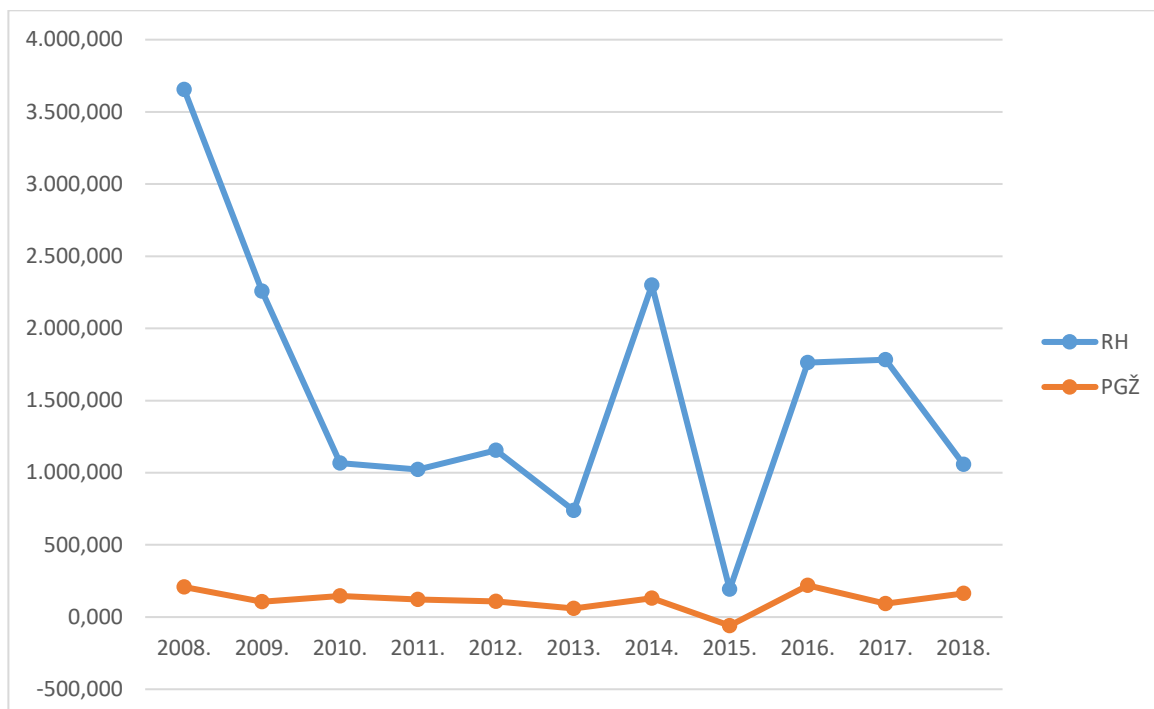
Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

Tablica 16: Struktura inozemnih ulaganja u RH i u PGŽ za razdoblje 2008 - 2018. po godinama ulaganja, u mil. EUR

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
RH	3.655,2	2.257,1	1.066,1	1.022,5	1.154,9	739,2	2.299,7	191,8	1.762,6	1.781,9	1.057,8
PGŽ	208,56	106,33	145,24	121,51	107,44	60,47	130,29	-59,07	219,35	92,68	165,03

Izvor: Hrvatska narodna banka

Grafikon 17: Struktura inozemnih ulaganja u RH i u PGŽ za razdoblje 2008 - 2018. po godinama ulaganja, u mil. EUR

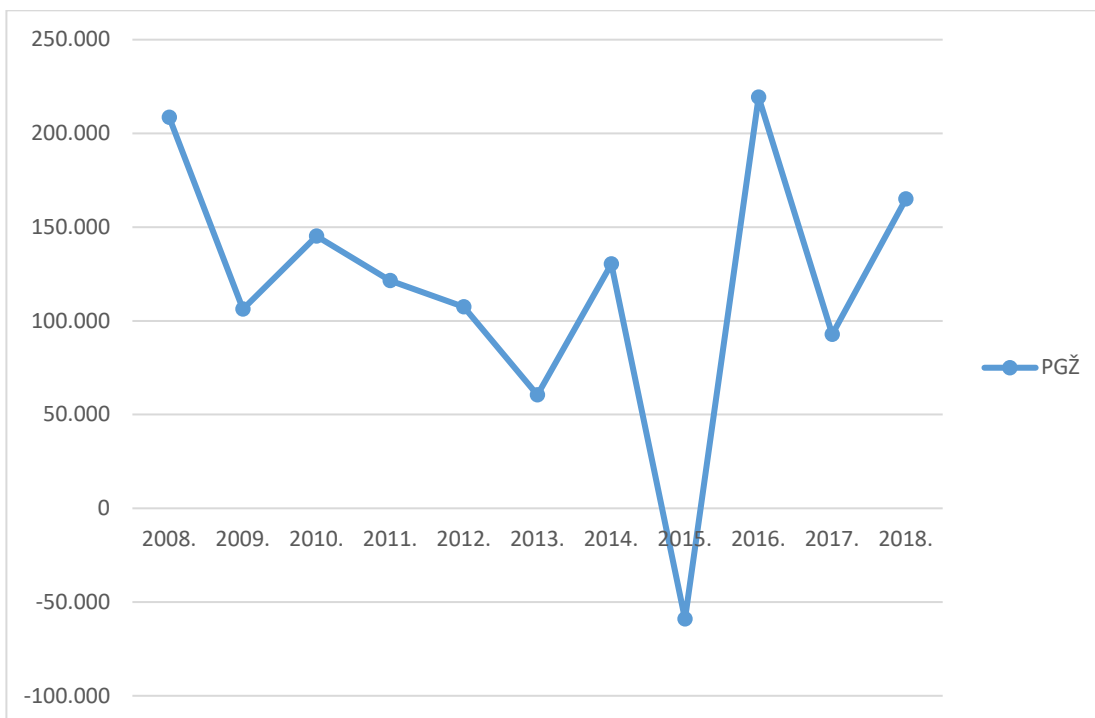
Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

U Tablici 16 i Grafikonu 16 i 17 prikazana su kretanja strukture inozemnih ulaganja u Republiku Hrvatsku i Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008.-2018. godine u milijunima eura. Iz navedenog je vidljivo da je u promatranom razdoblju najviši iznos izravnih inozemnih ulaganja na razini Republike Hrvatske zabilježen u 2008. godini, dakle neposredno prije ekonomske krize, a na razini Primorsko-goranske županije u 2016. godini. Nakon 2008. godine jačanjem ekonomske i financijske krize dolazi do pada inozemnih ulaganja, izrazito na razini Republike Hrvatske.

Najniži iznos izravnih stranih ulaganja ostvaren je u 2015. godini kada su strana ulaganja iznosila 3.463,4 mil EUR manje u odnosu na 2008. godinu i 2.107,9 mil EUR manje u odnosu na prethodnu godinu na razini RH. Iste godine na razini PGŽ-a je povučeno 59,07 mil EUR kapitala u inozemstvo. Razlozi pada investicija su pogoršanje uvjeta na svjetskim financijskim tržištima. U 2016. godini inozemna ulaganja rastu na razini Primorsko-goranske županije i na razini Republike Hrvatske. Pozitivna kretanja nastavljaju se i u 2017. godini, ali samo na razini Republike Hrvatske, dok je na razini Primorsko-goranske županije došlo do znatnijeg pada za 126,67 mil EUR-a odnosno za 58% u odnosu na prethodnu godinu.

Nadalje, u 2018. godini dolazi do obrnute situacije gdje su inozemna ulaganja na razini RH pala, a na razini PGŽ-a porasla. Tako je Primorsko-goranska županija u 2018. godini sa iznosom od 165,03 milijuna eura ostvarila povećanje ulaganja za 72,35 mil EUR-a što je za oko 44% više u odnosu na prethodnu godinu.

Grafikon 18: Struktura inozemnih ulaganja u PGŽ za razdoblje 2008 - 2018. po godinama ulaganja, u mil. EUR

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

6.3. Struktura ulaganja za razdoblje 1993.-2018. godine prema djelatnostima (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

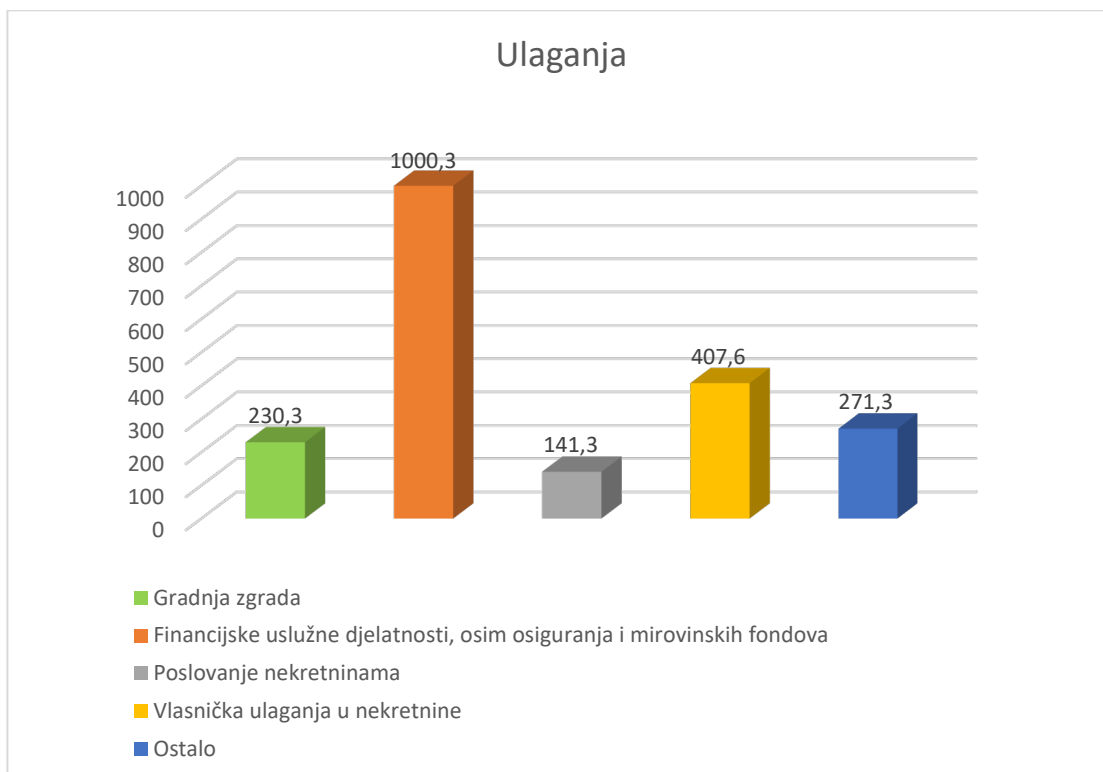
U promatranom razdoblju od 1993.-2018. godine, u Primorsko-goransku županiju došlo je do priljeva 2.050,8 milijuna EUR kroz izravna inozemna ulaganja. U Tablici 7 navedena je struktura i iznos stranih ulaganja prema djelatnostima.

Tablica 17: Ukupna inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 1993.-2018., po djelatnostima, u mil. EUR

Djelatnost	Naziv djelatnosti	Strana ulaganja
14	Proizvodnja odjeće	3,8
16	Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	9,5
20	Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	3,6
25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	7,7
27	Proizvodnja električne opreme	6,3
30	Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	-38,3
41	Gradnja zgrada	230,3
42	Gradnja građevina niskogradnje	-7,1
46	Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	13,5
47	Trgovina na malo, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	71,6
52	Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	41,4
55	Smještaj	61,2
56	Djelatnosti pripreme i usluživanja hrane i pića	9,7
58	Izdavačke djelatnosti	7,7
64	Financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova	1.000,3
68	Poslovanje nekretninama	141,3
70	Upravljačke djelatnosti; savjetovanje u vezi s upravljanjem	8,6
72	Znanstveno istraživanje i razvoj	-30,0
77	Djelatnosti iznajmljivanja i davanja u zakup (leasing)	8,8
93	Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti	20,0
	Vlasnička ulaganja u nekretnine	407,6
Ostalo	Ostalo	74,4
	Ostale djelatnosti	-1,1
Ukupno		2.050,8

Izvor: Hrvatska narodna banka

Grafikon 19: Ukupna inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 1993.-2018., po djelatnostima, u mil. EUR

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

Kako je prikazano u Tablici 17 i Grafikonu 19 u razdoblju od 1993.-2018. godine u strukturi djelatnosti u koje je najviše ulagano, dominiraju ulaganja u sektore financijskih i uslužnih djelatnosti, poslovanje i vlasničko ulaganje u nekretnine i gradnja zgrada. Djelatnost koja je ulagačima najprivlačnija i u koju se slilo najviše stranih investicija je djelatnost 64 – financijske uslužne djelatnosti, osim osiguranja i mirovinskih fondova, s uloženi 1.000,3 mil. EUR.

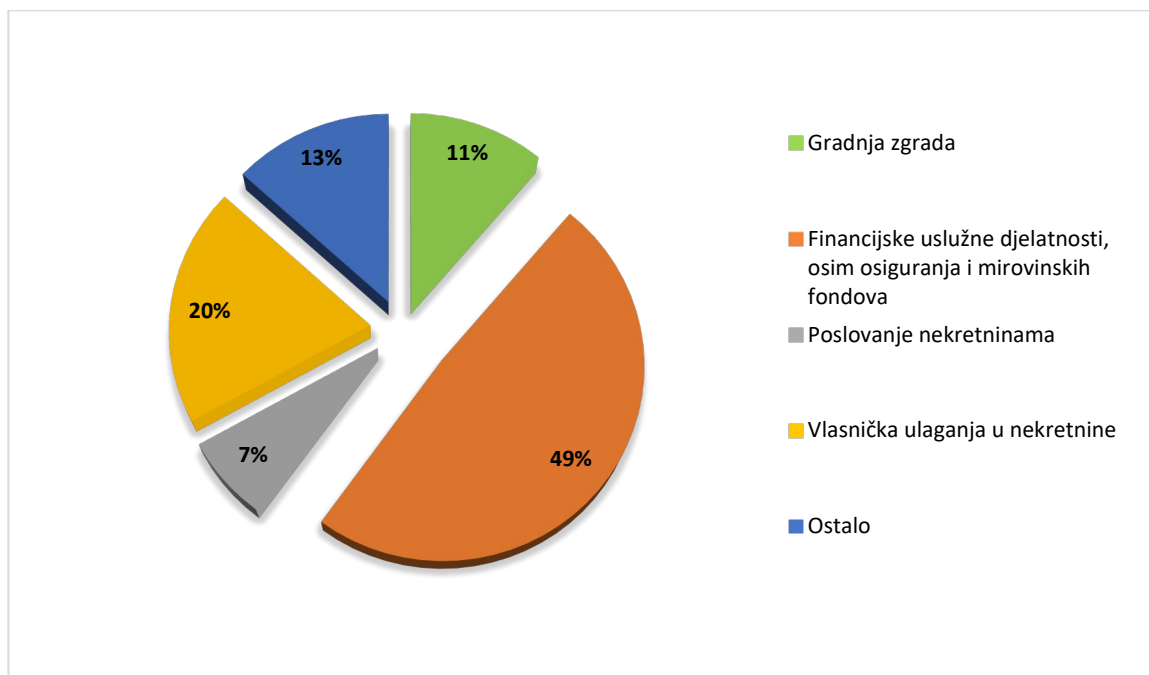
Nadalje, veliki je broj privatnih i pravnih osoba iz inozemstva koje su ulagale u kupnju nekretnina, pa tako inozemna vlasnička ulaganja u nekretnine na području Primorsko-goranske županije iznose 407,6 mil. EUR. Ako se tim ulaganjima pribroje i ulaganja u poslovanje nekretninama – djelatnost 68, koja su iznosila 141,3 mil. EUR dolazi se do iznosa od visokih 548,9 mil. EUR ulaganja u nekretnine i poslovanje nekretninama.

Stranim investitorima za ulaganja bila je privlačna i djelatnost 41 – gradnja zgrada. Prema tome inozemna strana ulaganja na području Primorsko-goranske županije u ovu djelatnost za razdoblje 1993.-2018. godine iznose 230,3 mil. EUR.

Inozemna ulaganja u sve ostale djelatnosti na području Primorsko-goranske županije, za razdoblje 1993.-2018. godine iznose 271,3 mil. EUR.

Prikazana negativna inozemna ulaganja označavaju kako je u navedenim djelatnostima u razdoblju od 1993.-2018. godine došlo do povlačenja kapitala u inozemstvo. Među navedenim djelatnostima najviše kapitala je povučeno iz djelatnosti 30 – proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava i djelatnosti 72 – znanstveno istraživanje gdje je zajedno povučeno oko 68,3 mil EUR.

Grafikon 20: Ukupna inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 1993.-2018., po djelatnostima, u postocima

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

Na Grafikonu 20 vidljivo je kako je gotovo 50% inozemnih ulaganja na području Primorsko-goranske županije plasirano u financijske uslužne djelatnosti. Gotovo 40% ukupnih inozemnih ulaganja u Županiju čine inozemna ulaganja u djelatnosti povezane s nekretninama i vlasnička ulaganja u nekretnine. Inozemna ulaganja u ostale djelatnosti iznose oko 13% od ukupnih inozemnih ulaganja na području Primorsko-goranske županije za razdoblje 1993.-2018. godine.

Prema svemu navedenom, može se zaključiti kako je inozemnim ulagačima Primorsko-goranska županija najprivlačnija u financijskim uslužnim djelatnostima, među koje spadaju bankarske usluge, usluge holding-društava te usluge pružanja financijskih leasinga, zatim u djelatnostima povezanim s izgradnjom ili poslovanjem s nekretninama. Primorsko-goranska županija je vrlo privlačna i za vlasnička ulaganja u nekretnine, odnosno kupnju nekretnina za vlastite potrebe.

6.4. Struktura ulaganja za razdoblje 1993.-2018. godine prema zemljama ulaganja (Opisni dio i analitički dio – tabelarni i grafički prikaz)

Kako je u prethodnom poglavlju utvrđeno, Primorsko-goranska županija je u proteklom razdoblju inozemnim investitorima najprivlačnija bila u djelatnostima povezanim sa financijama te u djelatnostima povezanim sa nekretninama. U sljedećoj tablici vidljiva su ukupna inozemna ulaganja i podrijetlo inozemnih ulagača na području Primorsko-goranske županije za razdoblje 1993.-2018. godine.

Tablica 18: Inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju prema podrijetlu ulagača, za razdoblje 1993.-2018., u mil. EUR

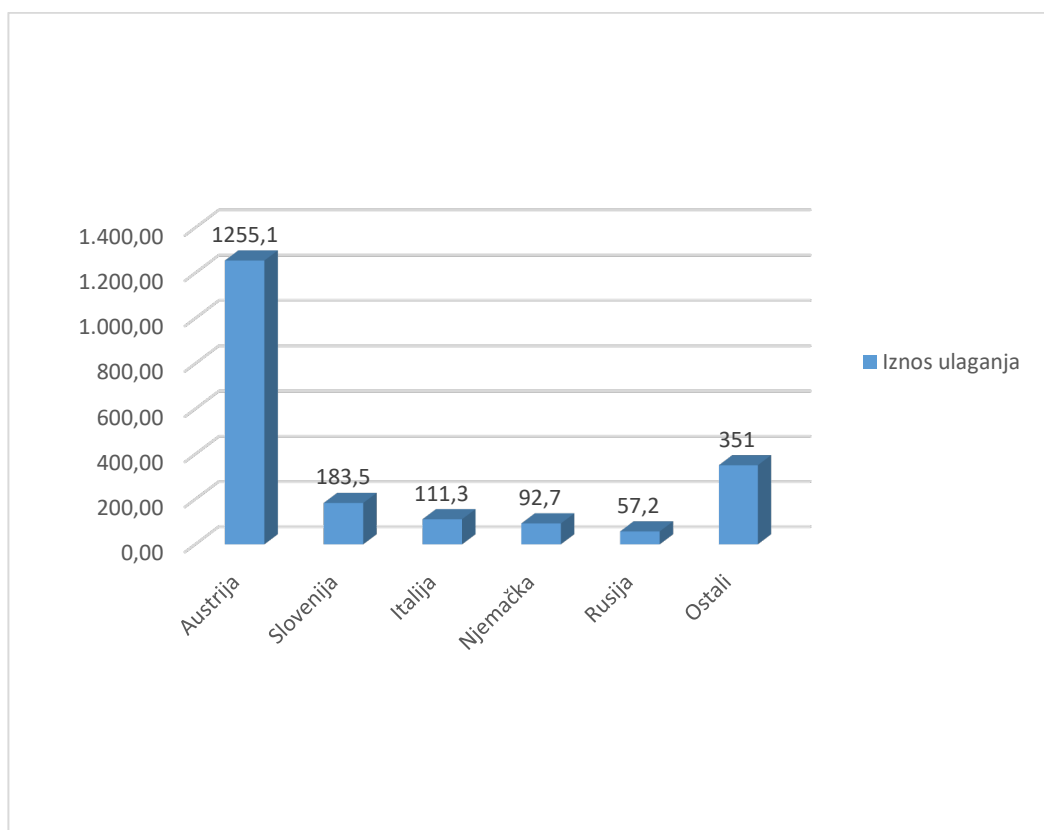
Podrijetlo ulagača	Iznos inozemnih ulaganja
AUSTRALIJA	0,4
AUSTRIJA	1.255,1
BELGIJA	-0,1
BOSNA I HERCEGOVINA	5,5
BRITANSKI DJEVIČANSKI OTOCI	4,7
CIPAR	14,9
ČEŠKA	20,3
DANSKA	7,7
FRANCUSKA	2,4
IRSKA	6,5
ITALIJA	111,3
JERSEY	0,00
KAJMANSKI OTOCI	0,00
KANADA	-0,3
KINA	0,00
LIHTENŠTAJN	6,1
LUKSEMBURG	8,0
MAĐARSKA	13,8
MALTA	37,8
Međunarodne financijske institucije	4,8
NIZOZEMSKA	16,6
NIZOZEMSKI ANTILI	0,0
NORVEŠKA	1,3
NJEMAČKA	92,7
POLJSKA	45,5
RUSIJA	57,2
SAD	-23,4
SLOVAČKA	20,0
SLOVENIJA	183,5
SRBIJA	-1,5

ŠPANJOLSKA	1,9
ŠVEDSKA	10,7
ŠVICARSKA	28,4
TURSKA	0,00
VELIKA BRITANIJA	16,3
Ostalo	102,5
UKUPNO	2.050,8

Izvor: Hrvatska narodna banka

Kako je vidljivo iz Tablice 18 najveći udio inozemnih ulaganja na području Primorsko-goranske županije za promatrano razdoblje dolazi od ulagača iz Austrije. Od ostalih navedenih zemalja, veći iznosi inozemnih ulaganja dolaze od ulagača iz Slovenije, Italije, Njemačke i Rusije. Zemlje koje nisu ulagale u Primorsko-goransku županiju su Turska, Kina, Jersey, Nizozemski antili, a zemlje koje su povukle svoj kapital su SAD, Srbija, Kanada i Belgija.

Grafikon 21: Inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju prema podrijetlu ulagača, za razdoblje 1993.-2018., u mil. EUR

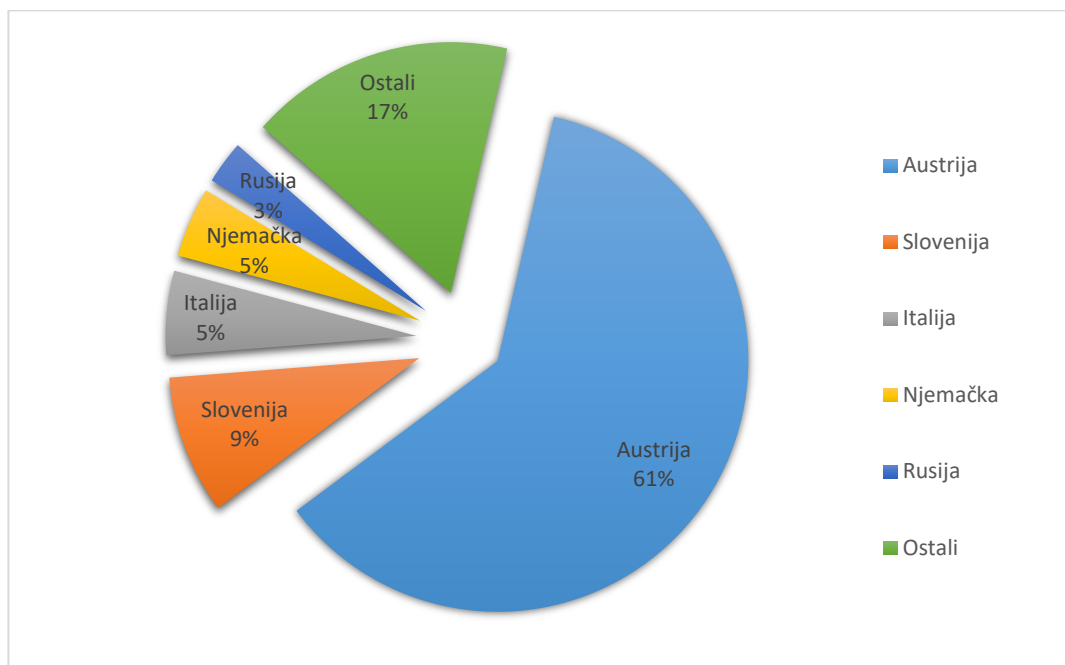

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

Grafikon 21 jasno prikazuje nesrazmjer u inozemnim ulaganjima s obzirom na zemlju podrijetla ulagača. U promatranom razdoblju vidljivo je kako je Primorsko-goranska županija bila orijentirana na zemlje Europe. Od svih zemalja ulagači iz Austrije su na području Primorsko-goranske županije za razdoblje 1993.-2018. godine najviše uložili s uloženi 1.255,1 mil. EUR. Zatim slijede ulagači iz Slovenije, Italije, Njemačke i Rusije koji su u promatranom razdoblju zajedno uložili 444,7

mil. EUR. Sve ostale promatrane zemlje u istom su razdoblju na području Primorsko-goranske županije zajedno su uložile oko 351 mil. EUR.

Grafikon 22: Inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju prema podrijetlu ulagača, za razdoblje 1993.-2018., u postocima

Izvor: Izradio autor prema podacima Hrvatske narodne banke

Prema Grafikonu 22 je vidljivo kako je u promatranom razdoblju od 1993.-2018. u Primorsko-goransku županiju najviše ulaganja dolazilo iz Austrije, čak preko 60%. Ulaganja od privatnih i pravnih osoba iz Slovenije, Italije, Njemačke i Rusije iznose oko 22%, među kojima Slovenija čini 9% ulaganja, Italija i Njemačka po 5% ulaganja, Rusija 3% ulaganja, dok ulaganja privatnih i pravnih osoba iz ostalih zemalja čine oko 17%.

7. Potporno okruženje Primorsko-goranske županije

Primorsko-goranska županija, u sklopu svojih programa, odjela i ustanova aktivno potiče poduzetništvo, partner je i (su)osnivač poduzetničke infrastrukture, stvara pogodnu poduzetničku klimu, potiče regionalni razvitak i ujednačenost te sufinancira poduzetničke projekte.

Poduzetnička infrastruktura u Primorsko-goranskoj županiji obuhvaća poduzetničke zone i poduzetničke potporne institucije, a osnovna pitanja njihovog uređenja sadržana su u Zakonu o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN 93/13, 114/13, 41/14, 57/18). Poduzetnička infrastruktura u širem smislu Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture predstavlja ukupnost svih prostorno specifičnih oblika odvijanja različitih poduzetničkih aktivnosti nastalih kao rezultat promišljenog i organiziranog prostorno razvojnog koncepta jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno Republike Hrvatske.

Poduzetničke zone su infrastrukturno opremljena područja definirana prostornim planovima, namijenjena obavljanju određenih vrsta poduzetničkih, odnosno gospodarskih aktivnosti. Osnovna karakteristika poduzetničkih zona je zajedničko korištenje infrastrukturno opremljenog i organiziranog prostora od strane poduzetnika kojima se poslovanjem unutar poduzetničke zone omogućuje racionalizacija poslovanja i korištenje raspoloživih resursa poduzetničke zone s ostalim korisnicima poduzetničke zone.

Prema Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture, koji evidentira i sistematizira subjekte poduzetničke infrastrukture na području Primorsko-goranske županije djeluje 9 poduzetničkih zona:

1. PODUZETNIČKA ZONA ZAPAD, Novi Vinodolski
2. Poduzetnička zona Kargač, Novi Vinodolski
3. Poduzetnička zona Barci, Vinodolska Općina
4. Radna zona Marišćina K-2, Viškovo
5. Radna zona Mišnjak, Rab
6. Grad Kastav, Kastav
7. INDUSTRIJSKA ZONA izgradnja i upravljanje industrijskom zonom d. o. o., Bakar
8. Proizvodna zona Soboli I2, Čavle
9. Poslovna zona K-3 Šoići, Kostrena

Poduzetničke potporne institucije su gospodarski subjekti usmjereni na stvaranje kvalitetnog, korisnički orijentiranog poduzetničkog okruženja u Republici Hrvatskoj i provode programe usmjerene na razvoj poduzetništva.

Poduzetničke potporne institucije su Razvojne agencije, Poduzetnički centri, Poslovni inkubatori, Poduzetnički akceleratori, Poslovni parkovi, Znanstveno-tehnološki parkovi te Centri kompetencije.

Prema Jedinstvenom registru poduzetničke infrastrukture, na području Primorsko-goranske županije djeluje 9 poduzetničkih potpornih institucija:

- Razvojne agencije:

- Riječka razvojna agencija PORIN d.o.o., Rijeka
- Lokalna razvojna agencija PINS d.o.o., Skrad
- Regionalna energetska agencija Kvarner d.o.o., Rijeka
- Poduzetnički centri:
  - Poduzetnički centar VINODOL d.o.o., Novi Vinodolski
  - Poslovni biro PBIRO d.o.o., Rijeka
  - Centar za inovacije i poduzetništvo d.o.o., Rijeka
  - RIJEKA 2020 d.o.o., Rijeka
- Poduzetnički inkubatori:
  - Riječka razvojna agencija PORIN d.o.o. - Poduzetnički inkubator za proizvodne djelatnosti Rujevica, Rijeka
  - Riječka razvojna agencija PORIN d.o.o. - Poduzetnički inkubator za uslužne djelatnosti Torpedo, Rijeka
  - P. A. R. d.o.o., Rijeka
- Znanstveno-tehnološki park
  - STEP RI Znanstveno-tehnološki park Sveučilišta u Rijeci d. o. o., Rijeka

Razvojne agencije (lokalne, županijske, za određene djelatnosti) zadužene su za operativno provođenje mjera za razvoj gospodarstva i poduzetništva, poticanje i privlačenje investicija te iniciranje i realizaciju projekata poticanja gospodarskog razvitka i poduzetništva, objedinjavajući rad gospodarskih subjekata, lokalnih i regionalnih poduzetničkih institucija, te visokoobrazovnih institucija i centara znanja.

Poduzetnički centri zaduženi su za operativno provođenje mjera za razvoj i poticanje poduzetništva na lokalnom i/ili širem području (županija, regija) i predstavljaju središta stručne i edukativne pomoći poduzetnicima radi razvoja poduzetništva u svojim sredinama.

Poslovni inkubatori (poduzetnički, za nove tehnologije) zaduženi su za pomoć i podršku poduzetnicima u ranoj fazi razvoja poduzetničkih projekata te pružaju stručnu, tehničku i edukativnu pomoć za pokretanje poduzetničkih projekata i poduzeća te njihov brz i održiv razvoj.

Znanstveno-tehnološki parkovi osnivaju se radi komercijalizacije znanstvenih rezultata i poticanja suradnje znanstvenika i gospodarstvenika.

Stalno unaprjeđenje poslovnih pomoćnih usluga i infrastrukture za osnivanje, razvoj i širenje poslovanja omogućit će poduzetnicima lakši pristup informacijama, znanje o mogućnostima razvoja i visokokvalitetnim poslovnim uslugama i infrastrukturi koju mogu koristiti. Korištenje usluga poduzetničke infrastrukture omogućit će osnivanje novih poduzeća, a već postojećim poduzetnicima će omogućiti unaprjeđenje znanja i kompetencija te će pridonijeti učvršćivanju položaja na tržištu.

8. Zaključak

Pokazatelji izvedeni u Analizi stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije 2019. godine dobiveni su na temelju podataka koje obrađuju i publiciraju DZS, HZZ, HNB i standardiziranih pokazatelja iz financijskih izvještaja koje obrađuje FINA te podataka kojima raspolaže ovaj ured iz prijašnjih istraživanja.

Izvedeni pokazatelji Analize uključuju pokazatelje kao što su: bruto domaći proizvod, bruto dodana vrijednost, broj poduzeća, broj zaposlenih kod poduzeća, neto financijski rezultat poduzeća, visina izravnih inozemnih ulaganja u PGŽ po godinama, djelatnostima i nacionalnosti ulagača, robna razmjena s inozemstvom poduzeća PGŽ-a, tržište rada – zaposlenost i nezaposlenost u Županiji, broj obrtnika i broj zaposlenih kod obrtnika te opis potpornih okruženja. Svi navedeni pokazatelji mogu biti prihvaćeni i dalje primjenjivani pri sastavljanju analiza stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije.

Sukladno Analizi i izvedenim pokazateljima može se doći do sljedećih zaključaka:

Bruto domaći proizvod (BDP), kao pokazatelj snage gospodarstva Županije zabilježio je višegodišnji pad početkom ekonomske krize 2008. godine. Značajniji i najveći rast BDP-a Primorsko-goranske županije zabilježen je 2012. godine nakon čega se BDP stabilizira. BDP tijekom 2016. godine bilježi rast na obje promatrane razine te je najviši u promatranom razdoblju. Iste godine BDP na razini Županije ostvario je veću vrijednost nego na nacionalnoj razini.

Promatrajući opća gospodarska kretanja poduzetnika Primorsko-goranske županije može se zaključiti kako je broj poduzeća u konstantnom porastu, no unatoč povećanju broj poduzeća, broj zaposlenih kod poduzeća u razdoblju 2013.-2015. godine bilježi blagi pad i stagnaciju. Porast broja zaposlenih zabilježen je u 2016. godini i narednih godina se nastavio pozitivan trend rasta. Tijekom 2018. godine broj zaposlenih u poduzetništvu je veći za 4,6% u odnosu na prethodnu godinu. Neto financijski rezultat poduzeća kao temeljni cilj kapitalizma i tržišnog gospodarstva nakon pada u 2014. godini je u porastu sve do 2017. godine. U 2018. godini zabilježen je pad za 1,9% u odnosu na prethodnu godinu.

Izravna inozemna ulaganja kao faktor privlačnosti Primorsko-goranske županije najviše su vrijednosti zabilježile 2016. godini. Nakon 2016. godine ulaganja su pala za 58%, no 2018. godine se bilježi povećanje ulaganja za oko 44% u odnosu na prethodnu godinu. U Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje od 1993. – 2018. dominiraju ulaganja u sektore financijskih i uslužnih djelatnosti te djelatnostima povezanim sa izgradnjom ili poslovanjem s nekretninama. U djelatnostima proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava i znanstveno istraživanje, ulagači su povukli svoj kapital u inozemstvo. Najveći udio inozemnih ulaganja dolazi iz Austrije, preko 60%. Ulaganja od privatnih i pravnih osoba iz Slovenije, Italije, Njemačke i Rusije iznose oko 22%.

Robna razmjena s inozemstvom pokazuje da je Primorsko-goranska županija izvozno orijentirana te je izvoz svake naredne godine bio u porastu. Pokrivenost uvoza izvozom u 2018. godini na razini Primorsko-goranske županije iznosi 184,80% te je kao i prijašnjih godina ostvaren vanjskotrgovinski suficit.

Pokazatelji tržišta rada najbolji su pokazatelj stanja gospodarstva, a cilj svakog gospodarstva je što viši doseg životnog standarda. Ukupan broj zaposlenih na području Primorsko-goranske županije nakon 2008. pa sve do 2014. godine je u padu. Nakon 2014. godine, tržište se stabilizira te broj zaposlenih počinje rasti. Unatoč stabilizaciji, broj zaposlenih osoba u Primorsko-goranskoj županiji u 2018. godini još uvijek nije dosegao razinu zaposlenosti kao 2008. godine i smanjen je za 6.073 radnika (oko 6,7%) u odnosu na 2008. godinu. Iste godine najveći porast zaposlenih se dogodio u djelatnosti R – umjetnost, zabava i rekreacija i J – Informacije i komunikacije.

S druge strane, broj nezaposlenih raste u promatranom razdoblju 2008.-2014. godine. Visoka nezaposlenost predstavlja ozbiljan problem za društvo. Nakon 2014. godine bilježi se pad nezaposlenosti i narednih godina se broj nezaposlenih i dalje smanjivao. Tijekom 2018. godine broj nezaposlenih je najmanji u promatranom razdoblju i niži za 23% u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi nezaposlenih prevladavaju žene s oko 58% u ukupnom broju nezaposlenih. Najveći udio nezaposlenih u dobnoj je skupini mladih od 25 do 34 i između 50 i 59 godina. Prema obrazovanju, najveći broj nezaposlenih u Županiji ima srednju stručnu spremu te radni staž od 10-20 godina. Prema skupini zanimanja najviše nezaposlenih je u skupini jednostavnih zanimanjima.

Analiza obrtništva svakako je bitna za analizu ukupnog poduzetništva Županije i predstavlja veliki udio poduzetništva jednog gospodarstva. U razdoblju nakon 2008. godine pa sve do 2017. godine, broj obrta u konstantnom je padu. U 2018. godini broj obrta se povećao te je zabilježeno poslovanje 8.013 obrta, a udio obrtnika iznosio je 42,05%. Unatoč rastu, aktivnih obrta je za 2.191 manje nego 2008. godine. Također, vlasnici u strukturi zaposlenih u obrtništvu čine više od 50%, a 67% ukupnih vlasnika čine muškarci. Najveći broj obrta u 2018. godini bavi se Uslužnim zanatstvom s udjelom od 44%.

Poduzetničke potporne institucije su gospodarski subjekti usmjereni na stvaranje kvalitetnog, korisnički orijentiranog poduzetničkog okruženja u Republici Hrvatskoj i provode programe usmjerene na razvoj poduzetništva. Na području PGŽ-a 9 je poduzetničkih potpornih institucija a to su: PORIN d.o.o. Rijeka, PINS d.o.o. Skrad, Kvarner d.o.o. Rijeka, VINODOL d.o.o. Rijeka, Poslovni biro PBIRO d.o.o. Rijeka, Centar za inovacije i poduzetništvo d.o.o. Rijeka, RIJEKA 2020 d.o.o. Rijeka, P.A.R. d.o.o. Rijeka, STEP RI d.o.o. Rijeka.

Promatrajući pokazatelje stanja poduzetništva Primorsko-goranske županije u razdoblju 2008.-2018. godine, može se zaključiti kako je ekonomska kriza koja je izbila 2008. godine snažno utjecala na poduzetništvo. Pad bruto domaćeg proizvoda i inozemnih ulaganja samo potvrđuje navedeno. Pad broja zaposlenih i rast nezaposlenosti dodatno je otežao gospodarsku situaciju Županije u razdoblju 2008.-2015. godine. Oporavak poduzetništva postignut je tek 2015. godine, a neki pokazatelji čak ni u 2017. i 2018. godini nisu na razini 2008. godine.

Nakon ekonomske krize, nazire se poboljšanje stanja gospodarstva Primorsko-goranske županije. U 2018. godini zabilježeno je poboljšanje stanja. Ipak, pojavio se novi problem koji će biti izrazito teško riješiti – migracija mladih i visokoobrazovanih ljudi u zemlje Zapadne Europe što može dovesti do nedostatka kvalificirane radne snage.

Uzevši sve navedeno u obzir, glavna je zadaća Primorsko-goranske županije daljnje olakšanje poslovanja poduzetnicima te poticanje otvaranja novih poduzeća. Navedeno će svakako dovesti i do povećanja proizvodnje što će uzrokovati porast zaposlenih.

9. Preporuke mjera za poticanje razvoja poduzetništva

Temeljem izrađene Analize stanja gospodarstva Primorsko-goranske županije koja daje uvid o nefinancijskim i financijskim pokazateljima koji oblikuju opće stanje gospodarstva Županije daju se zaključci i preporuke za daljnje smjernice poticanja razvoja gospodarstva Primorsko-goranske županije, a koje su usklađene sa Razvojnou strategijom Primorsko-goranske županije 2016. – 2020., kao i s nacionalnim razvojnim prioritetima i razvojnim prioritetima Europske unije.

Povećanje konkurentnosti gospodarstva ključan je prioritet na putu razvoja i povećanja ukupne bruto dodane vrijednosti. Svjetsko gospodarstvo postalo je pod utjecajem globalizacijskih procesa fleksibilno, otvoreno i integrirano. Tehnološki napredak, znanje, obrazovanje, stručno osposobljavanje, slobodno kretanje rada i kapitala te drugi čimbenici kvalitete postali su generatori rasta koji uzrokuju stalne promjene na putu razvoja i podizanja nacionalne konkurentnosti.

Postoji potreba za poticajnim mjerama koje će utjecati na stvaranje pozitivnog stava prema osnivanju novih poduzeća isticanjem pozitivne strane poduzetništva. Promocija poduzetništva putem pružanja potpore osnivanju novih poduzeća, rast broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima potrebna je kako bi se na taj način pridonijelo ravnomjernijem regionalnom razvoju Republike Hrvatske.

Kao glavni razvojni problemi gospodarstva Primorsko-goranske županije ističu se nizak rast gospodarskog razvoja, nezaposlenost, te nedovoljna usmjerenost na tehnološki i inovacijski razvoj. Iz tog razloga, gospodarstvo PGŽ-a je osjetljivo na pojačanu konkurenciju iz EU.

Jačanje konkurentnosti gospodarstva Županije radi povećanja zaposlenosti i u cilju optimalnog korištenja svih gospodarskih resursa nužno je za razvoj Županije. Definiranom razvojnom politikom potrebno je osnažiti administrativnu podršku poduzetništvu, unaprijediti konkurentnost postojećih poduzetnika u Županiji te potaknuti i privući ulaganja koja će donijeti nova radna mjesta, znanje, tehnologiju i inovacije. Prostor za razvoj Županije vidi se u daljnjem jačanju udjela djelatnosti koji bi trebali povećati konkurentnost cjelokupnog gospodarstva, a isto tako omogućiti njezin održivi razvoj (prerađivačka industrija, turizam, poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo).

Unapređenje uspješnosti gospodarstva u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti postiže se većim ulaganjem u istraživanje i razvoj, višim stupnjem inovacija, većom primjenom novih i/ili digitalnih tehnologija u poslovanju, rastom izvoza te daljnjim razvojem poslovnih mreža i povezanosti. Fokus stoga treba biti na poboljšanju gospodarske aktivnosti, premošćivanju financijskog jaza, razvoju novih poduzeća i potporu aktivnim poduzetnicima, unapređenju poduzetničkih vještina i okoline u smislu osiguravanja odgovarajućih usluga poslovne podrške, umrežavanja, klastera i uvođenja IKT-a.

Poboljšanje gospodarske aktivnosti MSP-ova u sektorima proizvođačkih i uslužnih djelatnosti ostvariti će se ulaganjem u unapređenje učinkovitosti proizvodnje i proizvodnih procesa, odnosno poboljšanje pružanja usluga kroz modernizaciju poslovnog procesa. Proizvodnja, iako nije dominantna djelatnost u malom i srednjem poduzetništvu PGŽ-a, i dalje je vrlo važna za ukupno gospodarstvo, a što se jasno vidi u njezinu doprinosu zaposlenosti i visokoj orijentiranosti na izvoz. Izuzetno je važno podizanje intenziteta i stupnja inovativnosti te poslovne sofisticiranosti, i to putem

modernizacije tehnološke osnove, transfera tehnologije te općenito primjene novih znanja i standarda u proizvodnim procesima. Ulaganje u razvoj i istraživanje nameće se kao prioritet za uspješan razvoj i povećanje konkurentnosti poslovnih subjekata u Županiji. Naime, inovativni i tehnološki napredni proizvodi i usluge sadrže veću dodanu vrijednost, lakše pronalaze put do kupaca na globalnom tržištu, te imaju povoljan utjecaj na povećanje izvoza, a što u konačnici omogućuje razvoj lokalnog gospodarstva. Sektor uslužnih djelatnosti čini većinu mikro gospodarskih subjekata te se posebna pažnja pridaje unapređenju upravo ovih djelatnosti. Pored toga, propulzivne i izvozno orijentirane djelatnosti su također znanjem intenzivne usluge kao što su računalno programiranje, specijalizirane dizajnerske usluge, tehničko ispitivanje i analiza, eksperimentalni razvoj, inženjerstvo i s njim povezano savjetovanje. Intenziviranje gospodarske aktivnosti MSP-ova potrebno je podržati i kroz poticanje razvojnog, inovacijskog, tehnološkog i poslovnog povezivanja poduzetnika te kroz daljnje poticanje klasterizacije. Stvaranje nužnih pretpostavki za proširenje, unapređenje i daljnji razvoj postojećih poduzetničkih aktivnosti, kao i razvoj novih inicijativa, pridonijeti će povećanju konkurentnosti poduzetnika u PGŽ-u te povećanju zaposlenosti.

Premošćivanje financijskog jaza ostvariti će se razvojem raznih financijskih mogućnosti i proširenjem spektra izvora financiranja i financijskih usluga za gospodarstvo. Za borbu protiv otežanog financiranja poduzetnika potrebni su instrumenti koji će omogućiti obogaćivanje ponude, smanjenje troškova i ublažavanje uvjeta za pristup financijskim sredstvima nužnim kako za početak tako i za unapređenje poslovanja već postojećih poduzetničkih inicijativa.

Potporna osnivanju novih poduzeća, rastu broja aktivnih poduzeća i jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima pridonijeti će ravnomjernijem i uravnoteženom razvoju. Nedovoljan broj ljudi smatra poduzetništvo pozitivnim ili naprednim u Republici Hrvatskoj. S ciljem podizanja atraktivnosti poduzetništva kao životnog opredjeljenja i načina samozapošljavanja, potrebno je kontinuirano ulagati u promociju poduzetništva i obrta, te u jačanje institucija koje pružaju potporu poduzetnicima u pokretanju perspektivnih poduzetničkih inicijativa i razvojno-istraživačkih projekata. Kvalitetna institucionalna podrška pridonijeti će izlasku i pozicioniranju tvrtki na stranim tržištima, a time i jačanju gospodarstva PGŽ-a. Promidžba gospodarskih potencijala je od velike važnosti kako bi se ostvarila veća prepoznatljivost Županije i otvorile nove mogućnosti za realizaciju investicijskih projekata.

Unapređenje poduzetničkih vještina u funkciji razvoja profesionalnih i poslovnih kompetencija koje zadovoljavaju potrebe modernog, konkurentnog i prilagodljivog tržišta rada, ciljani je i izrazito važan dio cjelokupnog obrazovnog sustava svake razvijene europske zemlje, a ujedno i temelj za gospodarski rast i razvoj.

Uvođenje IKT-a dodatno može pridonijeti unapređenju razvoja stvaranjem održivog i tehnološki naprednog gospodarstva te pridonijeti poboljšanju uvjeta života i rada u slabije naseljenim i udaljenim područjima.

POPIS TABLICA:

Tablica 1: Kretanje BDP-a na razini Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije.....	4
Tablica 2: Bruto dodana vrijednost po djelatnostima i ukupno, za Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008. – 2016., u mil. kn	7
Tablica 3: Broj pravnih subjekata u Primorsko-goranskoj županiji, za razdoblje 2013.-2018.....	11
Tablica 4: Broj zaposlenih kod poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine	12
Tablica 5: Neto financijski rezultat poslovanja poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018.	13
Tablica 6: Zaposlenost stanovništva Primorsko-goranske županije prema djelatnostima, za razdoblje 2008. – 2018.	15
Tablica 7: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po spolu.....	20
Tablica 8: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po dobi	22
Tablica 9: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema stupnju obrazovanja .	23
Tablica 10: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema radnom stažu.....	24
Tablica 11: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema skupini zanimanja ...	26
Tablica 12: Aktivni ustrojbeni oblici u Primorsko-goranskoj županiji za promatrano razdoblje 2008.-2018.....	27
Tablica 13: Postotak obrta u ukupnim ustrojbenim oblicima Primorsko-goranske županije, za razdoblje 2008.-2018.....	28
Tablica 14: Ukupni broj zaposlenih u obrtništvu Primorsko-goranske županije za razdoblje 2008.-2018.....	28
Tablica 15: Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća PGŽ za razdoblje 2013.-2018., u tisućama kuna	31
Tablica 16: Struktura inozemnih ulaganja u RH i u PGŽ za razdoblje 2008 - 2018. po godinama ulaganja, u mil. EUR.....	33
Tablica 17: Ukupna inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 1993.-2018., po djelatnostima, u mil. EUR	36
Tablica 18: Inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju prema podrijetlu ulagača, za razdoblje 1993.-2018., u mil. EUR	39

POPIS GRAFIKONA:

Grafikon 1: Kretanje bruto domaćeg proizvoda po stanovniku na razini Republike Hrvatske i Primorsko-goranske županije	4
Grafikon 2: Bruto dodana vrijednost, ukupno za Primorsko-goransku županiju za razdoblje 2008. – 2016., u mil. kn	10
Grafikon 3: Broj pravnih subjekata u Primorsko-goranskoj županiji, za razdoblje 2013.-2018.	11
Grafikon 4: Broj zaposlenih kod poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018. godine	12
Grafikon 5: Neto financijski rezultat poslovanja poduzeća Primorsko-goranske županije za razdoblje 2013.-2018.	13
Grafikon 6: : Kretanje ukupnog broja zaposlenih u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008.-2018.....	18
Grafikon 7: Zaposlenost stanovništva u Primorsko-goranskoj županiji za razdoblje 2008. – 2018. po sektorima.....	19
Grafikon 8: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po spolu	21
Grafikon 9: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., po dobi i grupama stanovnika	23
Grafikon 10: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema stupnju obrazovanja	24
Grafikon 11: Ukupan broj nezaposlenih u PGŽ za razdoblje 2008.-2018., prema godinama radnog staža.....	25
Grafikon 12: Aktivni ustrojbeni oblici u Primorsko-goranskoj županiji za promatrano razdoblje 2008.-2018.....	27
Grafikon 13: Promjene u strukturi zaposlenih u obrtništvu Primorsko-goranske županije za razdoblje 2008.-2018.	29
Grafikon 14: Cehovski ustroj u aktivnim obrtima u Primorsko-goranskoj županiji u 2018. godini:....	30
Grafikon 15: Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća PGŽ za razdoblje 2013.-2018.	32
Grafikon 16: Robna razmjena s inozemstvom kod poduzeća PGŽ za razdoblje 2013.-2018.	33
Grafikon 17: Struktura inozemnih ulaganja u RH i u PGŽ za razdoblje 2008 - 2018. po godinama ulaganja, u mil. EUR.....	34
Grafikon 18: Struktura inozemnih ulaganja u PGŽ za razdoblje 2008 - 2018. po godinama ulaganja, u mil. EUR	35
Grafikon 19: Ukupna inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 1993.-2018., po djelatnostima, u mil. EUR	37
Grafikon 20: Ukupna inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju za razdoblje 1993.-2018., po djelatnostima, u postocima.....	38
Grafikon 21: Inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju prema podrijetlu ulagača, za razdoblje 1993.-2018., u mil. EUR	40
Grafikon 22: Inozemna ulaganja u Primorsko-goransku županiju prema podrijetlu ulagača, za razdoblje 1993.-2018., u postocima.....	41

**HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
ŽUPANIJSKA KOMORA RIJEKA**

GOSPODARSTVO PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE U 2018. GODINI

Rijeka, rujan 2019. godine

SADRŽAJ

1. UVODNA RIJEČ	1
2. REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA U 2018. GODINI	2
2.1. Broj poduzetnika i zaposlenih u gospodarstvu Republike Hrvatske	2
2.2. Neto mjesečne isplaćene plaće u gospodarstvu Republike Hrvatske	3
2.3. Financijski pokazatelji poslovanja gospodarstva Republike Hrvatske	4
2.4. Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika po županijama	5
3. ANALIZA POSLOVANJA PODUZETNIKA PGŽ U 2018. GODINI	6
3.1. Rezultati poslovanja poduzetnika PGŽ-a po djelatnostima	7
3.2. Rezultati poslovanja po najznačajnijim djelatnostima – po dobiti i zaposlenosti	8
<i>Rekapitulacija – sve djelatnosti</i>	8
<i>Rekapitulacija – PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA</i>	8
<i>Rekapitulacija – GRAĐEVINARSTVO</i>	9
<i>Rekapitulacija – TRGOVINA NA MALO I VELIKO</i>	9
<i>Rekapitulacija – PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE</i>	10
<i>Rekapitulacija – SMJEŠTAJ, PRIPREMA I USLUŽIVANJE HRANE</i>	10
<i>Rekapitulacija – STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI</i>	11
<i>Rekapitulacija – ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI</i>	11
3.3. Rezultati poslovanje poduzetnika prema subregijama PGŽ	12
3.4. Prosječne neto plaće zaposlenih u gospodarstvu PGŽ-a	14
<i>Prosječne neto plaće zaposlenih po djelatnostima</i>	14
<i>Prosječne neto plaće zaposlenih po GRADOVIMA i OPĆINAMA u PGŽ</i>	15
3.5. Poslovanje obrtnika PGŽ-a	16
<i>Rezultati poslovanja obrtnika po djelatnostima</i>	16
<i>Rezultati poslovanje obrtnika po subregijama PGŽ</i>	18
<i>Prosječne neto plaće zaposlenih kod obrtnika u PGŽ</i>	19
3.6. Lista najvećih poduzetnika PGŽ u 2018. godini	20
<i>Lista najvećih poduzetnika PGŽ - sortirano po ukupnom prihodu</i>	21
<i>Lista najvećih poduzetnika PGŽ – sortirano po djelatnosti</i>	22
<i>Lista najvećih poduzetnika PGŽ – sortirano po izvozu i uvozu</i>	23
4. PRILOG - PRORAČUNI ŽUPANIJE, GRADOVA I OPĆINA PGŽ	24
4.1. Prihodi poslovanja JLUS	26
4.2. Rashodi poslovanja JLUS	27
4.3. Rashodi poslovanja JLUS prema funkcijskoj klasifikaciji	28

1. UVODNA RIJEČ

Po uhodanom obrascu za potrebe stručne i šire javnosti HGK-Županijska komora Rijeka i ove godine priredila je analitički prikaz poslovanja primorsko-goranskog gospodarstva 2018. godine, uspoređeno s rezultatima za 2017. godinu. Šteta je što velike prednosti informatizacije u obradi i razmjeni podataka ne mogu biti bolje iskorištene pa ovo izvješće i ove godine stiže u javnost tek početkom jeseni, umjesto u rano proljeće. To nije povezano s Komorom i njenim službama, već s propisanim rokovima predaje i obrade godišnjih financijskih izvješća. Ova analiza jasno ukazuje na trendove i pojave (pozitivne i negativne) i sugerira da nešto valja napraviti kad se uoče loši trendovi.

Ako uspješnost poslovanja 2018. godine promatramo unutar rezultata postizanih zadnjih pet godina, ocjena za nacionalno i primorsko-goransko gospodarstvo je pozitivna. Od 2014. do 2018. godine u Primorsko-goranskoj županiji broj poduzetnika porastao je s **9.300** na **11.000**, broj zaposlenih u gospodarstvu s **57.500** na **63.740**, prihodi s **32,3** mlrd. kuna na **39,2** mlrd. kuna, izvoz sa **106** mlrd. kuna na **147** mlrd. kuna, uvoz s **99** mlrd. kuna na **132,4** mlrd. kuna, a investicije u novu imovinu na godišnjoj razinu su se kretale u rasponu od **1,2** do **1,5** mlrd. kuna. U ovom izvješću nailazimo i na zabrinjavajući podatak da je od 10.974 poduzetnika na području PGŽ, 2018. godine njih čak 3.941 poslovalo s gubitkom.

Hrvatski BDP je od 2014. do 2018. godine porastao s **332** mlrd. kuna na **382** mlrd. kuna, a BDP po stanovniku s **10.300** eura na **12.600** eura. Inozemni dug je smanjen s **46,4** mlrd. eura na **38,8** mlrd. eura. Stopa nezaposlenosti za stanovništvo starije od 15 godina, dobrim dijelom uzrokovano odlaskom mladih na rad u inozemstvo, smanjila se sa 17,3% na 8,4%. Da bismo što točnije zaključivali, nije loše naše nacionalno gospodarstvo potražiti u EU statistikama. Dok smo kao država, osamostaljenjem i međunarodnim priznanjem 1991., početkom „tranzicije“ gospodarski bili među vodećim postsocijalističkim zemljama, danas kao članica EU smo blizu začelju EU. Najduže smo se oporavljali od globalne krize iz 2008. godine, državni reformski zahvati prečesto su bili neuspješni, a još donedavno ugledne međunarodne investicijske rejting agencije vrlo nisko su nas rangirale. Na raznim listama konkurentnosti ni danas ne prolazimo baš dobro.

Domaći gospodarstvenici i potencijalni inozemni ulagači odavno ukazuju na lošu investicijsku i poduzetničku klimu, sporo sudstvo, nedovoljno efikasnu administraciju, visoke porezne stope, neprilagođeno radno zakonodavstvo, nedostatak radne snage, sivu ekonomiju, korupciju, neadekvatan obrazovni sustav, lošu tečajnu politiku, pretjerane parafiskalne namete i drugo. Stručnjaci najavljuju novu gospodarsku recesiju. Napetosti među vodećim zemljama svjetskoga gospodarstva ne djeluju obećavajuće za prosperitet gospodarstava manjih zemalja. Kakav će biti epilog izlaska Velike Britanije iz EU, što malim zemljama donosi politika „America First“ i trgovinske sankcije prema Rusiji, Kini i Iranu? Kamo vodi narušavanje međunarodnih globalnih sporazuma i borba za nove geopolitičke pozicije?

Hrvatsko gospodarstvo nedovoljno se priprema za konkurenciju uvjetovanu brzim nailaskom i utjecajem novih „digitalnih“ tehnologija, inovacija i umjetne inteligencije. Nema poslovnog područja koje neće biti zahvaćeno tim promjenama. Očekuje se integracija suvremenih informacijskih sustava i tehnologija s fizičkom proizvodnjom i procesima te razvoj novih tržišta i modela poslovanja. Uvjereni smo da su u zadanim okolnostima naši regionalni poduzetnici u 2018. godini postigli natprosječno dobre rezultate poslovanja koji su mogli biti i bolji da su praćeni strateškim planiranjem poduzetničke infrastrukture i većom sinergijom gospodarstva, obrazovanja, znanosti i politike.

Predsjednik HGK ŽK Rijeka
prof. emer. dr. sc. Vidoje Vujić

2. REZULTATI POSLOVANJA PODUZETNIKA U 2018. GODINI

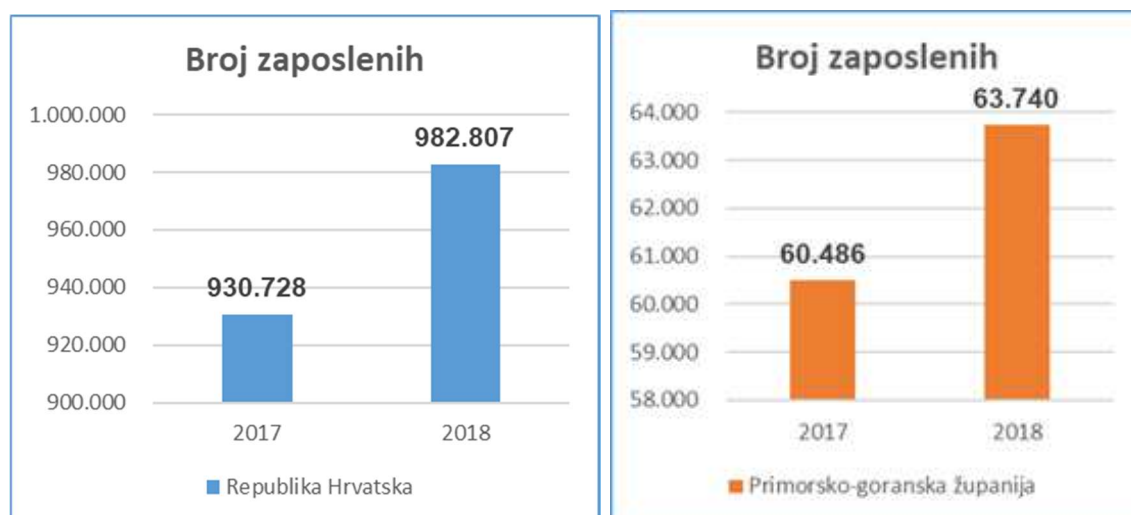
Rezultati poslovanja poduzetnika analizirani su na razini Republike Hrvatske - uspoređujući ih po županijama, i na razini Primorsko-goranske županije.

2.1. Broj poduzetnika i zaposlenih u gospodarstvu Republike Hrvatske

U Registru godišnjih financijskih izvještaja (GFI) je za 2018. godinu, prikupljeno i obrađeno **131.117** godišnjih financijskih **izvještaja** za statističke i druge potrebe, obveznika poreza na dobit, (*bez banaka, osiguravajućih društava i ostalih financijskih institucija, obrtnika*).

Pokazatelj	Ukupno RH		Ukupno PGŽ	
	2017	2018	2017	2018
Broj poduzetnika - svih	131.117		10.974	
<i>Broj poduzetnika - ostvarena dobit</i>	88.824		7.033	
<i>Broj poduzetnika - ostvaren gubitak</i>	42.293		3.941	
<i>Broj poduzetnika - izvoznika</i>	19.595		1.627	
<i>Broj poduzetnika - uvoznika</i>	18.290		1.654	
<i>Broj poduzetnika - bez investicija</i>	118.309		9.726	
<i>Broj poduzetnika - investitora</i>	12.808		1.248	
Broj zaposlenih krajem razdoblja	930.728	982.807	60.486	63.740
Broj zaposlenih krajem razdoblja (+/-)	52.079		3.254	
Broj zaposlenih krajem razdoblja (+/- %)	5,6%		5,4%	
Prosječna mjes. neto plaća po zaposlenom	5.366	5.584	5.128	5.321
Prosječna mjes. neto plaća (+/-, apsol.)	218		193	
Prosječna mjes. neto plaća (+/- u %)	4,1%		3,8%	

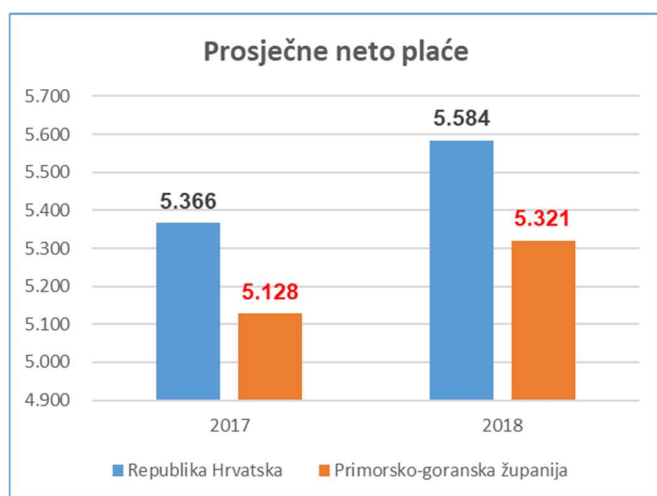
Ukupan broj zaposlenih u gospodarstvu **RH** u 2018. godini bio je **982.807**, što je za **52.079** zaposlenih ili **5,6%** više u odnosu na 2017. godinu.

Broj poduzetnika u **PGŽ** je **10.974** a njihov udjel u broju poduzetnika u RH je **8,4%**. Ukupno su na kraju 2018.g. zapošljavali **63.740 djelatnika** ili **6,5%** od ukupno broja zaposlenih kod poduzetnika u RH. Broj zaposlenih je u odnosu na prethodnu godinu veći za **3.254 djelatnika** što je povećanje od **5,4%**.

2.2. Neto mjesečne isplaćene plaće u gospodarstvu Republike Hrvatske

Prosječna isplaćena **neto mjesečna plaća** u gospodarstvu RH u 2018.godini iznosila je **5.584 kune** ili 4,1% veća u odnosu na **5.366 kunu** u 2017. godini.

Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom u PGŽ-u je iznosila **5.321 kunu** što je povećanje **3,8%** u odnosu na **5.128 kuna** iz prethodne godine. Međutim, u odnosu na **prosječnu mjesečnu neto plaću** za RH (**5.584 kune**) je manja za **263 kune** ili **4,9%**. Po prosječnoj mjesečnoj neto plaći gospodarstvo PGŽ-a je tek na **7 mjestu** rangirano po županijama.

Prosječna mjesečna isplaćena **neto plaća** po zaposlenom u RH je u 2018.g. je iznosila **5.584 kune**. **Najniža** neto plaća je bila u Virovitičko-podravskoj županiji **4.103 kuna**, a **najviša** u Gradu Zagrebu **6.402 kune**.

Osim u **Gradu Zagrebu** više neto isplaćene plaće u odnosu na prosječnu u RH su bile u **Zagrebačkoj** i **Istarskoj** županiji.

Visina prosječne neto plaće u gospodarstvu **PGŽ-a** je tek na **7 mjestu** u odnosu na druge županije.

Napomena: podaci o prosječnoj neto plaći su izračunati samo za poduzetnike koji su predali GFI za 2018.. (bez banaka, osiguravajućih društava i ostalih financijskih institucija, obrtnika, javne uprave)

2.3. Financijski pokazatelji poslovanja gospodarstva Republike Hrvatske

Financijski pokazatelji poslovanja gospodarstva na razini Republike Hrvatske prikazani su u narednoj tablici:

Pokazatelj	Ukupno RH				Ukupno PGŽ			
	2017	2018	Razlika		2017	2018	Razlika	
Ukupni prihodi	691.775,2	751.159,6	59.384,4	8,6%	36.415,2	39.220,0	2.804,8	7,7%
Ukupni rashodi	688.072,4	715.419,9	27.347,5	4,0%	34.788,7	37.678,0	2.889,3	8,3%
<i>Troškovi osoblja</i>	91.177,1	99.637,4	8.460,3	9,3%	5.747,9	6.268,0	520,1	9,0%
<i>Neto nadnice i plaće</i>	57.556,3	62.988,1	5.431,8	9,4%	3.634,1	3.943,9	309,8	8,5%
Dobit prije oporezivanja	47.579,6	54.380,8	6.801,2	14,3%	2.512,6	2.513,0	0,4	0,0%
Gubitak prije oporezivanja	43.876,8	18.641,0	-25.235,8	-57,5%	886,2	971,0	84,8	9,6%
Porez na dobit	6.759,6	7.489,6	730,0	10,8%	376,3	315,9	-60,4	-16,1%
Dobit razdoblja	40.720,3	46.905,4	6.185,1	15,2%	2.137,9	2.193,6	55,7	2,6%
Gubitak razdoblja	43.777,1	18.655,2	-25.121,9	-57,4%	887,7	967,5	79,8	9,0%
Dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	-3.056,8	28.250,2	31.307,0	1024%	1.250,1	1.226,1	-24,0	-1,9%
Izvoz u razdoblju	135.559,3	147.181,7	11.622,4	8,6%	7.574,4	8.256,6	682,2	9,0%
Uvoz u razdoblju	118.944,8	132.440,0	13.495,2	11,3%	4.188,4	4.467,8	279,4	6,7%
Trgovinski saldo (izvoz - uvoz)	16.614,5	14.741,7	-1.872,8	-11,3%	3.386,0	3.788,8	402,8	11,9%
Investicije u razdoblju	23.366,9	24.288,4	921,5	3,9%	1.443,4	1.352,8	-90,6	-6,3%

Ostvareni su slijedeći financijski rezultati na razini **Republike Hrvatske**:

- ukupni prihodi **751,2 milijardi kuna**
- ukupni rashodi **715,4 milijardi kuna**
- neto dobit **28,3 milijardi kuna (3,8% od ukupnih prihoda).**
- ukupni izvoz **147,2 milijardi kuna (ili 19,6% prihoda)**
- ukupni uvoz **132,4 milijardi kuna (ili 18,5% rashoda)**
- trgovinski suficit **14,7 milijardi kuna**
- nove investicije **24,3 milijardi kuna (investitora=12.193 ili 9,3%)**

Dobit razdoblja u 2018. godini na razini Republike Hrvatske u iznosu od **54,4 milijardi kuna** ostvarilo je **88.824 (67,7%)** poduzetnika, dok je **gubitke** razdoblja od **18,6 milijardi kuna**, iskazalo **42.293 (32,3%)** poduzetnika.

Pojedini značajniji **pokazatelji poslovanja** poduzetnika u **PGŽ** su slijedeći:

- **ukupni prihodi** poduzetnika PGŽ su iznosili **39,2 mlrd kuna**, što je povećanje u odnosu na 2017.g. od **2,8 mlrd.HRK** ili **17,7%**.
- poduzetnici su platili **poreza na dobit 315,9 mil. kuna** što je smanjenje od **60,4 mil. kuna** ili **16,1%** u odnosu na 2017.g
- **konsolidirani financijski rezultat** poslovanja poduzetnika je **1,2 mlrd kuna (prihodi minus rashodi minus porez na dobit)** što je smanjenje od **24 mil. kuna** ili **1,9%** u odnosu na 2017.g
- vrijednost **izvoza** je **8,3 mlrd. kuna** što je povećanje **0,7 mlrd. kuna** ili **9,0%** u odnosu na 2017. godinu
- ostvaren je **trgovinski saldo** (izvoz minus uvoz) od **3,8 mlrd. kuna** što je povećanje **403 mil. kuna** ili **11,9%** u odnosu na 2017. godinu
- investicije u novu dugotrajnu imovinu su **1,35 mlrd. kuna** što je smanjenje **90,6 mil. kuna** ili **6,3%** u odnosu na 2017. godinu

2.4. Usporedba rezultata poslovanja poduzetnika po županijama

Grad Zagreb je prvorangirani po svim prezentiranim pokazateljima. Razlike u razvijenosti pojedinih regija – županija i još veće razlika u razvijenosti pojedinih gradova i općina utječu na rangiranje županija po izabranim pokazateljima.

Pokazatelji poslovanja poduzetnika u Republici Hrvatskoj po županijama:

Sifra	Naziv županije	Poduzetnici		Zaposleni		PRIHODI		IZVOZ		UVOZ		Trg. Saldo		Investicije	
		Broj	Rang	Broj	Rang	Mil.Hrk	Rang	Mil.Hrk	Rang	Mil.Hrk	Rang	Mil.Hrk	Rang	Mil.Hrk	Rang
21	GRAD ZAGREB	43.927	1	382.544	1	374.961,7	1	55.731,9	1	78.398,3	1	-22.666,4	21	11.396,6	1
1	ZAGREBAČKA	8.589	5	63.039	4	54.048,2	2	8.936,9	4	14.355,2	2	-5.418,3	20	1.426,2	3
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	14.518	2	82.974	2	48.039,9	3	7.453,4	7	4.154,6	5	3.298,8	4	1.386,6	4
8	PRIMORSKO-GORANSKA	10.974	4	63.740	3	39.220,0	4	8.256,6	5	4.467,8	4	3.788,8	3	1.352,8	5
18	ISTARSKA	11.006	3	55.474	5	34.818,5	5	11.299,6	2	4.089,6	6	7.210,0	1	2.430,2	2
Ukupno		89.014		647.771		551.088		91.678		105.466		-13.787		17.992	
		67,9%		65,9%		73,4%		62,3%		79,6%		-93,5%		74,1%	
14	OSIJEČKO-BARANJSKA	5.551	6	43.974	7	28.567,1	6	6.006,8	8	3.546,2	7	2.460,6	7	965,9	6
5	VARAŽDINSKA	3.947	9	44.541	6	26.527,6	7	9.141,1	3	6.399,1	3	2.742,0	5	655,9	7
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	2.104	15	20.229	12	20.702,0	8	7.891,6	6	917,9	16	6.973,8	2	276,4	18
20	MEDIMURSKA	3.367	10	30.077	8	15.246,5	9	5.309,6	9	2.719,9	8	2.589,8	6	595,2	8
13	ZADARSKA	4.755	7	26.445	9	14.995,6	10	3.720,0	11	1.668,5	11	2.051,4	9	559,8	9
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	2.267	13	22.126	11	13.011,1	11	4.202,0	10	2.383,5	9	1.818,5	10	359,8	14
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	4.213	8	22.741	10	12.289,3	12	2.494,3	15	316,7	19	2.177,5	8	432,2	10
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1.892	18	18.113	15	11.612,3	13	2.935,8	14	1.825,3	10	1.110,5	13	356,7	15
4	KARLOVAČKA	2.269	12	18.268	14	10.323,9	14	2.269,3	16	1.575,0	13	694,3	15	394,5	13
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	2.162	14	18.103	16	10.266,1	15	3.406,4	12	1.652,2	12	1.754,2	11	318,7	16
12	BRODSKO-POSAVSKA	2.042	17	18.838	13	9.780,9	16	3.158,2	13	1.455,2	14	1.703,0	12	283,7	17
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	2.074	16	15.275	17	7.680,8	17	1.287,6	17	1.029,7	15	257,9	19	410,7	12
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	2.504	11	13.205	18	7.438,1	18	1.247,6	18	701,2	17	546,4	17	416,9	11
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	1.129	19	9.037	20	4.647,2	19	1.012,6	19	310,2	20	702,4	14	67,3	21
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	923	20	9.251	19	4.442,5	20	911,0	20	354,5	18	556,4	16	84,0	20
9	LIČKO-SENSKA	904	21	4.813	21	2.540,3	21	509,5	21	119,3	21	390,2	18	118,3	19
Ukupno		42.103		335.036		200.071		55.503		26.974		28.529		6.296	
		32,1%		34,1%		26,6%		37,7%		20,4%		193,5%		25,9%	
UKUPNO SVE ŽUPANIJE		131.117		982.807		751.159,6		147.181,8		132.439,9		14.741,8		24.288,4	

U tablici su prikazani rezultati poslovanja poduzetnika u 2018.g. po županijama i njihovo rangiranje po najznačajnijim pokazateljima (broju poduzetnika i zaposlenih, prihodu, izvozu, uvozu i investicijama).

Sifra	Naziv županije	Poduzetnici		Zaposleni		PRIHODI		IZVOZ		UVOZ		Trg. Saldo		Investicije	
		u %	Rang	u %	Rang	u %	Rang	u %	Rang	u %	Rang	u %	Rang	u %	Rang
21	GRAD ZAGREB	33,5%	1	38,9%	1	49,9%	1	37,9%	1	59,2%	1	-153,8%	21	46,9%	1
1	ZAGREBAČKA	6,6%	5	6,4%	4	7,2%	2	6,1%	4	10,8%	2	-36,8%	20	5,9%	3
17	SPLITSKO-DALMATINSKA	11,1%	2	8,4%	2	6,4%	3	5,1%	7	3,1%	5	22,4%	4	5,7%	4
8	PRIMORSKO-GORANSKA	8,4%	4	6,5%	3	5,2%	4	5,6%	5	3,4%	4	25,7%	3	5,6%	5
18	ISTARSKA	8,4%	3	5,6%	5	4,6%	5	7,7%	2	3,1%	6	48,9%	1	10,0%	2
Ukupno		67,9%		65,9%		73,4%		62,3%		79,6%		-93,5%		74,1%	
14	OSIJEČKO-BARANJSKA	4,2%	6	4,5%	7	3,8%	6	4,1%	8	2,7%	7	16,7%	7	4,0%	6
5	VARAŽDINSKA	3,0%	9	4,5%	6	3,5%	7	6,2%	3	4,8%	3	18,6%	5	2,7%	7
16	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	1,6%	15	2,1%	12	2,8%	8	5,4%	6	0,7%	16	47,3%	2	1,1%	18
20	MEDIMURSKA	2,6%	10	3,1%	8	2,0%	9	3,6%	9	2,1%	8	17,6%	6	2,5%	8
13	ZADARSKA	3,6%	7	2,7%	9	2,0%	10	2,5%	11	1,3%	11	13,9%	9	2,3%	9
2	KRAPINSKO-ZAGORSKA	1,7%	13	2,3%	11	1,7%	11	2,9%	10	1,8%	9	12,3%	10	1,5%	14
19	DUBROVAČKO-NERETVANSKA	3,2%	8	2,3%	10	1,6%	12	1,7%	15	0,2%	19	14,8%	8	1,8%	10
6	KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKA	1,4%	18	1,8%	15	1,5%	13	2,0%	14	1,4%	10	7,5%	13	1,5%	15
4	KARLOVAČKA	1,7%	12	1,9%	14	1,4%	14	1,5%	16	1,2%	13	4,7%	15	1,6%	13
3	SISAČKO-MOSLAVAČKA	1,6%	14	1,8%	16	1,4%	15	2,3%	12	1,2%	12	11,9%	11	1,3%	16
12	BRODSKO-POSAVSKA	1,6%	17	1,9%	13	1,3%	16	2,1%	13	1,1%	14	11,6%	12	1,2%	17
7	BJELOVARSKO-BILOGORSKA	1,6%	16	1,6%	17	1,0%	17	0,9%	17	0,8%	15	1,7%	19	1,7%	12
15	ŠIBENSKO-KNINSKA	1,9%	11	1,3%	18	1,0%	18	0,8%	18	0,5%	17	3,7%	17	1,7%	11
10	VIROVITIČKO-PODRAVSKA	0,9%	19	0,9%	20	0,6%	19	0,7%	19	0,2%	20	4,8%	14	0,3%	21
11	POŽEŠKO-SLAVONSKA	0,7%	20	0,9%	19	0,6%	20	0,6%	20	0,3%	18	3,8%	16	0,3%	20
9	LIČKO-SENSKA	0,7%	21	0,5%	21	0,3%	21	0,3%	21	0,1%	21	2,6%	18	0,5%	19
Ukupno		32,1%		34,1%		26,6%		37,7%		20,4%		193,5%		25,9%	

3. ANALIZA POSLOVANJA PODUZETNIKA PGŽ U 2018. GODINI

U strukturi broja poduzetnika PGŽ-a koji su predali GFI za 2018 godinu **1.506 tvrtki** ili 13,7% je ostvarilo **157,5 mil.kuna** ili 0,4% ukupnih prihoda.

Među njima je **409 tvrtki** koje su u **postupku likvidacije i stečaja**, **766 tvrtki** bez prihoda te **331 tvrtka** s prihodima manjim od 1000 kuna (*prosječno 161 kuna*).

Stoga, s obzirom na njihov **značajan broj** a ukupno **neznačajne financijske pokazatelje**, iste smo **isključili iz analize** poslovanja gospodarstva PGŽ-a.

Struktura tvrtki koje su predale GFI za 2018,g,	Broj poduzetnika		Broj zaposlenih krajem razdoblja		Ukupni prihodi		Ukupni rashodi	
Likvidacija	197	1,80%	101	0,16%	42.637.564	0,11%	59.273.557	0,16%
Stečaj	212	1,93%	76	0,12%	114.814.728	0,29%	376.893.786	1,00%
Prihodi=0, Rashodi= 0	57	0,52%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Prihodi=0, Rashodi >0	709	6,46%	70	0,11%	0	0,00%	13.003.258	0,03%
Prihodi < 1.000	331	3,02%	63	0,10%	53.398	0,00%	13.092.695	0,03%
Ukupno	1.506	13,72%	310	0,49%	157.505.690	0,40%	462.263.296	1,23%
Prihodi > 1.000	9.468	86,28%	63.430	99,51%	39.062.532.900	99,60%	37.215.774.648	98,77%
SVEUKUPNO	10.974	100,00%	63.740	100,00%	39.220.038.590	100,00%	37.678.037.944	100,00%

Detaljniji prikaz pokazatelja poslovanja tvrtki, koje isključujemo iz daljnje analize, je prikazan u narednoj tablici.

Pokazatelj	Likvidacija	Stečaj	Prihodi i rashodi = 0	Prihodi=0, Rashodi >0	Prihodi < 1.000	Prihodi > 1.000	SVEUKUPNO
Broj poduzetnika	197	212	57	709	331	9.468	10.974
<i>Broj poduzetnika - ostvarena dobit</i>	56	101	57	1	36	6.782	7.033
<i>Broj poduzetnika - ostvaren gubitak</i>	141	111		708	295	2.686	3.941
<i>Broj poduzetnika - izvoznika</i>	10	3		2	1	1.611	1.627
<i>Broj poduzetnika - uvoznika</i>	5			7	8	1.634	1.654
<i>Broj poduzetnika - bez investicija</i>	196	212	57	704	325	8.232	9.726
<i>Broj poduzetnika - investitora</i>	1			5	6	1.236	1.248
Ukupni prihodi	42.637.564	114.814.728			53.398	39.062.532.900	39.220.038.590
Ukupni rashodi	59.273.557	376.893.786		13.003.258	13.092.695	37.215.774.648	37.678.037.944
Porez na dobit	501.850	-5.000.272			1.605	320.430.393	315.933.576
Dobit (+) ili gubitak (-) razdoblja	-17.137.843	-257.078.786		-13.003.257	-13.040.902	1.526.327.859	1.226.067.071
Izvoz u razdoblja	5.705.542	8.736.337		2	394	8.242.178.815	8.256.621.090
Uvoz u razdoblju	542.559			648.991	933.307	4.465.684.628	4.467.809.485
Trgovinski saldo	5.162.983	8.736.337		-648.989	-932.913	3.776.494.187	3.788.811.605
Investicije u novu dugotr. imovinu	80.261			2.528.567	2.334.134	1.347.901.258	1.352.844.220
Troškovi osoblja	6.833.453	5.932.681		1.648.257	1.922.003	6.251.684.452	6.268.020.846
Neto nadnice i plaće	4.500.614	3.822.796		1.084.623	1.268.925	3.933.271.867	3.943.948.825
Broj zaposlenih krajem razdoblja	101	76		70	63	63.430	63.740
Prosječna mjesečna neto plaća	4.033	4.305		1.435	1.923	5.331	5.321

Stoga ćemo u nastavku analizirati samo pokazatelje poduzetnika koji ostvarili prihode veće od 1.000 kuna.

Rezultate poslovanja analizirat ćemo po **djelatnosti i subregijama PGŽ**, prosječnim neto plaćama i najznačajnijim poduzetnicima po ostvarenim prihodima u 2018. godini.

3.1. Rezultati poslovanja poduzetnika PGŽ-a po djelatnostima

Najznačajnije djelatnosti poslovanja poduzetnika PGŽ su (C) prerađivačka industrija, (F) građevinarstvo, (G) trgovina, (H) prijevoz i skladištenje, (I) smještaj i usluživanje hrane i pića, (M) stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti te (N) administrativne i uslužne djelatnosti.

Šifra	Opis djelatnosti	Tvrtke	% Tvrtke	Zaposli	% Zaposli	Prihodi	% Prihoda	Neto dobit
0	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	9	0,10%	4	0,01%	5.529	0,01%	1.833
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	132	1,39%	706	1,11%	412.210	1,06%	13.986
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	7	0,07%	66	0,10%	80.463	0,21%	3.886
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	921	9,73%	10.827	17,07%	5.757.249	14,74%	309.219
D	OPSKRBA ELEKTR. ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	28	0,30%	181	0,29%	154.249	0,39%	-2.807
E	OPSKRBA VODOM; OTPADNE VODE, GOSPODARENJE OTPADOM	58	0,61%	2.807	4,43%	1.220.747	3,13%	24.083
F	GRAĐEVINARSTVO	1.107	11,69%	6.441	10,15%	3.330.427	8,53%	71.768
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA	1.992	21,04%	13.829	21,80%	14.869.882	38,07%	466.070
H	PRUŽANJE USLUŽIVANJA	541	5,71%	6.480	10,22%	4.011.488	10,27%	141.134
I	PRUŽANJE SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	1.081	11,42%	7.976	12,57%	2.993.151	7,66%	-35.379
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	337	3,56%	1.362	2,15%	591.696	1,51%	72.969
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	21	0,22%	97	0,15%	33.662	0,09%	6.986
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	401	4,24%	579	0,91%	386.348	0,99%	22.105
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	1.569	16,57%	5.315	8,38%	2.152.670	5,51%	236.086
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	531	5,61%	3.102	4,89%	1.637.646	4,19%	74.767
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	3	0,03%	60	0,09%	18.538	0,05%	-28
P	OBRAZOVANJE	99	1,05%	364	0,57%	66.301	0,17%	2.886
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	140	1,48%	1.352	2,13%	554.954	1,42%	65.441
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	156	1,65%	1.112	1,75%	652.686	1,67%	50.983
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	335	3,54%	770	1,21%	132.638	0,34%	341
SVEUKUPNO		9.468	100,00%	63.430	100,00%	39.062.533	100,00%	1.526.328

Šifra	Opis djelatnosti	Investicije	% Invest	Izvoz	% Izvoz	Uvoz	% Uvoz	Trg_Saldo
0	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	0	0,00%	0	0,00%	3	0,00%	430
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	23.755	1,76%	109.641	1,33%	103.623	2,32%	-101.820
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	28	0,00%	3.538	0,04%	24.238	0,54%	-20.700
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	166.331	12,34%	2.478.588	30,07%	1.176.984	26,36%	1.301.604
D	OPSKRBA ELEKTR. ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1.259	0,09%	3.059	0,04%	279	0,01%	2.780
E	OPSKRBA VODOM; OTPADNE VODE, GOSPODARENJE OTPADOM	198.511	14,73%	115.900	1,41%	19.432	0,44%	96.468
F	GRAĐEVINARSTVO	56.790	4,21%	133.467	1,62%	156.945	3,51%	-23.478
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA	102.288	7,59%	1.268.301	15,39%	2.283.419	51,13%	-1.015.118
H	PRUŽANJE USLUŽIVANJA	201.437	14,94%	1.434.896	17,41%	225.812	5,06%	1.209.084
I	PRUŽANJE SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	349.084	25,90%	686.764	8,33%	53.233	1,19%	633.531
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	6.229	0,46%	194.541	2,36%	114.549	2,57%	79.991
K	FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	91	0,01%	0	0,00%	264	0,01%	-264
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	14.593	1,08%	17.588	0,21%	9.040	0,20%	8.548
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	23.885	1,77%	628.060	7,62%	164.959	3,69%	463.101
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	40.242	2,99%	904.383	10,97%	53.953	1,21%	850.431
O	JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	508	0,04%	17	0,00%	0	0,00%	17
P	OBRAZOVANJE	802	0,06%	1.593	0,02%	407	0,01%	1.186
Q	DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	13.788	1,02%	2.759	0,03%	33.946	0,76%	-31.187
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	147.223	10,92%	258.246	3,13%	42.068	0,94%	216.178
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1.058	0,08%	837	0,01%	2.530	0,06%	-1.693
SVEUKUPNO		1.347.901	100,00%	8.242.179	100,00%	4.465.685	100,00%	3.669.088

U navedenim najznačajnijim djelatnostima posluje **7.742 poduzetnika (81,8%)** koji su u 2018.g.

- zapošljavali **53.970** zaposlenika ili **85,1%** ukupnog broja zaposlenih,
- i ostvarili:
  - **89,0%** ukupnih prihoda,
  - **91,4%** izvoza
  - **92,2%** uvoza i
  - **69,7%** investicija u novu imovinu.

3.2. Rezultati poslovanja po najznačajnijim djelatnostima – po dobiti i zaposlenosti

U narednim tablicama prikazani su pokazatelji poslovanja po najznačajnijim **djelatnostima gospodarstva** PGŽ. Izabrani pokazatelji dodatno su razrađeni prema **financijskom rezultatu** (dobit ili gubitak) i **zaposlenosti** (sa ili bez zaposlenih). Također su tome prikazani rezultati poslovanja **obrtnika** koji su bili obveznici predaje GFI-a za poslovnu godinu.

Rekapitulacija – sve djelatnosti

Napomena: financijski pokazatelji su prikazani u 000 Hrk

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	9.468	100,00%	63.430	100,00%	39.062.533	100,00%	1.526.328	100,00%
Dobit	6.779	71,60%	50.784	80,06%	34.297.739	87,80%	2.178.209	142,71%
Gubitak	2.689	28,40%	12.646	19,94%	4.764.794	12,20%	-651.882	-42,71%
Zaposleni_Da	7.659	80,89%	63.430	100,00%	38.017.963	97,33%	1.491.067	97,69%
Zaposleni_Ne	1.809	19,11%	0	0,00%	1.044.570	2,67%	35.261	2,31%
Obrtnici	266	2,81%	1.920	3,03%	894.979	2,29%	46.204	3,03%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	8.242.179	100,00%	4.465.685	100,00%	3.669.088	100,00%	1.347.901	100,00%
Dobit	7.066.502	85,74%	4.211.777	94,31%	2.854.726	77,80%	965.748	71,65%
Gubitak	1.175.677	14,26%	253.908	5,69%	921.769	25,12%	382.153	28,35%
Zaposleni_Da	8.045.086	97,61%	4.399.524	98,52%	3.645.562	99,36%	1.293.714	95,98%
Zaposleni_Ne	197.093	2,39%	66.161	1,48%	130.932	3,57%	54.187	4,02%
Obrtnici	99.841	1,21%	42.134	0,94%	57.707	1,57%	10.887	0,81%

Rekapitulacija – PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	921	100,00%	10.827	100,00%	5.757.249	100,00%	309.219	100,00%
Dobit	715	77,63%	8.883	82,04%	5.042.752	87,59%	406.698	131,52%
Gubitak	206	22,37%	1.944	17,96%	714.497	12,41%	-97.479	-31,52%
Zaposleni_Da	814	88,38%	10.827	100,00%	5.714.431	99,26%	310.606	100,45%
Zaposleni_Ne	107	11,62%	0	0,00%	42.818	0,74%	-1.387	-0,45%
Obrtnici	45	4,89%	471	4,35%	156.573	2,72%	2.824	0,91%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	2.478.588	100,00%	1.176.984	100,00%	1.301.604	100,00%	166.331	100,00%
Dobit	2.148.769	86,69%	1.141.099	96,95%	1.007.669	77,42%	142.961	85,95%
Gubitak	329.820	13,31%	35.885	3,05%	293.935	22,58%	23.370	14,05%
Zaposleni_Da	2.454.336	99,02%	1.176.050	99,92%	1.278.287	98,21%	162.089	97,45%
Zaposleni_Ne	24.252	0,98%	935	0,08%	23.317	1,79%	4.242	2,55%
Obrtnici	48.801	1,97%	12.070	1,03%	36.732	2,82%	2.138	1,29%

Rekapitulacija – GRAĐEVINARSTVO

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	1.107	100,00%	6.441	100,00%	3.330.427	100,00%	71.768	100,00%
Dobit	790	71,36%	5.595	86,87%	2.956.369	88,77%	149.378	208,14%
Gubitak	317	28,64%	846	13,13%	374.057	11,23%	-77.610	-108,14%
Zaposleni_Da	927	83,74%	6.441	100,00%	3.136.856	94,19%	86.086	119,95%
Zaposleni_Ne	180	16,26%	0	0,00%	193.570	5,81%	-14.318	-19,95%
Obrtnici	27	2,44%	281	4,36%	121.229	3,64%	10.479	14,60%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	133.467	100,00%	156.945	100,00%	-23.478	100,00%	56.790	100,00%
Dobit	131.005	98,16%	137.825	87,82%	-6.820	29,05%	52.272	92,04%
Gubitak	2.462	1,84%	19.120	12,18%	-16.658	70,95%	4.518	7,96%
Zaposleni_Da	129.274	96,86%	154.256	98,29%	-24.982	106,41%	55.654	98,00%
Zaposleni_Ne	4.193	3,14%	2.689	1,71%	1.504	-6,41%	1.136	2,00%
Obrtnici	6.478	4,85%	3.499	2,23%	2.979	-12,69%	1.678	2,96%

Rekapitulacija – TRGOVINA NA MALO I VELIKO

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	1.992	100,00%	13.829	100,00%	14.869.882	100,00%	466.070	100,00%
Dobit	1.442	72,39%	12.523	90,56%	14.245.298	95,80%	535.496	114,90%
Gubitak	550	27,61%	1.306	9,44%	624.584	4,20%	-69.425	-14,90%
Zaposleni_Da	1.629	81,78%	13.829	100,00%	14.534.512	97,74%	436.214	93,59%
Zaposleni_Ne	363	18,22%	0	0,00%	335.370	2,26%	29.857	6,41%
Obrtnici	68	3,41%	407	2,94%	286.162	1,92%	12.046	2,58%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	1.268.301	100,00%	2.283.419	100,00%	-1.015.118	100,00%	102.288	100,00%
Dobit	1.212.789	95,62%	2.194.301	96,10%	-981.512	96,69%	97.188	95,01%
Gubitak	55.512	4,38%	89.118	3,90%	-33.606	3,31%	5.100	4,99%
Zaposleni_Da	1.153.825	90,97%	2.264.189	99,16%	-1.110.364	109,38%	98.446	96,24%
Zaposleni_Ne	114.476	9,03%	19.230	0,84%	95.246	-9,38%	3.842	3,76%
Obrtnici	5.705	0,45%	18.884	0,83%	-13.180	1,30%	2.060	2,01%

Rekapitulacija – PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	541	100,00%	6.480	100,00%	4.011.488	100,00%	141.134	100,00%
Dobit	412	76,16%	4.462	68,86%	3.156.969	78,70%	206.956	146,64%
Gubitak	129	23,84%	2.018	31,14%	854.519	21,30%	-65.823	-46,64%
Zaposleni_Da	468	86,51%	6.480	100,00%	3.958.866	98,69%	141.662	100,37%
Zaposleni_Ne	73	13,49%	0	0,00%	52.623	1,31%	-528	-0,37%
Obrtnici	21	3,88%	121	1,87%	79.546	1,98%	4.402	3,12%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	1.434.896	100,00%	225.812	100,00%	1.209.084	100,00%	201.437	100,00%
Dobit	1.160.732	80,89%	201.437	89,21%	959.295	79,34%	148.276	73,61%
Gubitak	274.164	19,11%	24.375	10,79%	249.788	20,66%	53.161	26,39%
Zaposleni_Da	1.420.057	98,97%	223.508	98,98%	1.196.549	98,96%	201.389	99,98%
Zaposleni_Ne	14.839	1,03%	2.304	1,02%	12.534	1,04%	48	0,02%
Obrtnici	21.785	1,52%	2.763	1,22%	19.022	1,57%	1.854	0,92%

Rekapitulacija – SMJEŠTAJ, PRIPREMA I USLUŽIVANJE HRANE

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	1.081	100,00%	7.976	100,00%	2.993.151	100,00%	-35.379	100,00%
Dobit	640	59,20%	4.309	54,02%	1.658.069	55,40%	153.402	-433,60%
Gubitak	441	40,80%	3.667	45,98%	1.335.082	44,60%	-188.780	533,60%
Zaposleni_Da	879	81,31%	7.976	100,00%	2.932.603	97,98%	-33.622	95,04%
Zaposleni_Ne	202	18,69%	0	0,00%	60.548	2,02%	-1.756	4,96%
Obrtnici	58	5,37%	374	4,69%	134.203	4,48%	6.411	-18,12%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	686.764	100,00%	53.233	100,00%	633.531	100,00%	349.084	100,00%
Dobit	325.417	47,38%	24.306	45,66%	301.112	47,53%	164.121	47,01%
Gubitak	361.347	52,62%	28.927	54,34%	332.420	52,47%	184.963	52,99%
Zaposleni_Da	684.697	99,70%	41.056	77,13%	643.641	101,60%	336.584	96,42%
Zaposleni_Ne	2.067	0,30%	12.176	22,87%	-10.110	-1,60%	12.501	3,58%
Obrtnici	44	0,01%	2.454	4,61%	-2.410	-0,38%	2.190	0,63%

Rekapitulacija – STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	1.569	100,00%	5.315	100,00%	2.152.670	100,00%	236.086	100,00%
Dobit	1.268	80,82%	4.724	88,88%	2.026.367	94,13%	258.997	109,70%
Gubitak	301	19,18%	591	11,12%	126.303	5,87%	-22.912	-9,70%
Zaposleni_Da	1.301	82,92%	5.315	100,00%	2.070.605	96,19%	225.162	95,37%
Zaposleni_Ne	268	17,08%	0	0,00%	82.065	3,81%	10.924	4,63%
Obrtnici	5	0,32%	27	0,51%	6.916	0,32%	642	0,27%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	628.060	100,00%	164.959	100,00%	463.101	100,00%	23.885	100,00%
Dobit	594.857	94,71%	158.369	96,01%	436.488	94,25%	22.475	94,10%
Gubitak	33.203	5,29%	6.590	3,99%	26.613	5,75%	1.410	5,90%
Zaposleni_Da	610.038	97,13%	157.102	95,24%	452.936	97,81%	23.413	98,02%
Zaposleni_Ne	18.022	2,87%	7.857	4,76%	10.165	2,19%	472	1,98%
Obrtnici	30	0,00%	15	0,01%	15	0,00%	46	0,19%

Rekapitulacija – ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI

Grupa	Tvrtke	% tvrtki	Zaposl	% zaposl	Prihodi	% Prihodi	Neto dobit	% Neto dobit
Ukupno	531	100,00%	3.102	100,00%	1.637.646	100,00%	74.767	100,00%
Dobit	356	67,04%	2.751	88,68%	1.552.917	94,83%	92.315	123,47%
Gubitak	175	32,96%	351	11,32%	84.729	5,17%	-17.548	-23,47%
Zaposleni_Da	358	67,42%	3.102	100,00%	1.575.061	96,18%	76.970	102,95%
Zaposleni_Ne	173	32,58%	0	0,00%	62.585	3,82%	-2.203	-2,95%
Obrtnici	11	2,07%	48	1,55%	35.249	2,15%	1.191	1,59%

Grupa	Izvoz	% Izvoza	Uvoz	% Uvoza	Trg_Saldo	% Trg. Saldo	Investicije	% Invest
Ukupno	904.383	100,00%	53.953	100,00%	850.431	100,00%	40.242	100,00%
Dobit	894.557	98,91%	39.066	72,41%	855.491	100,60%	23.309	57,92%
Gubitak	9.826	1,09%	14.886	27,59%	-5.060	-0,60%	16.933	42,08%
Zaposleni_Da	895.798	99,05%	40.878	75,77%	854.919	100,53%	20.710	51,46%
Zaposleni_Ne	8.586	0,95%	13.075	24,23%	-4.489	-0,53%	19.532	48,54%
Obrtnici	14.621	1,62%	201	0,37%	14.420	1,70%	228	0,57%

3.3. Rezultati poslovanje poduzetnika prema subregijama PGŽ

U narednoj tablici je kumulirani prikaz rezultata poslovanja u 2018.g. prema određenim zemljopisnim / regionalnim cjelinama PGŽ-a:

Rijeka Grad Rijeka

Riječki okolica: Čavle, Jelenje, Kastav, Klana, Matulji, Viškovo

Priobalje - Bakar, Crikvenica, Kraljevica, Lovran, Mošćenička Draga, Novi Vinodolski, Opatija, Vinodolska Općina, Kostrena

Otoci - Baška, Dobrinj, Krk, Malinska-Dubaš., Omišalj, Punat, Vrbnik, Cres, Mali Lošinj, Rab, Lopar

Gorski kotar Brod Moravice, Čabar, Delnice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad, Vrbovsko

U tablici su pokazatelji poslovanja prikazani po navedenim subregijama:

SUBREGIJA	Broj tvrtki		Zaposleni		Ukupni prihodi		Dobit/Gubitak		Izvoz		Uvoz		Investicije	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
	<i>broj</i>													
Grad Rijeka	4.344	4.344	29.042	30.294	18.426,2	19.528,6	826,4	852,5	3.818,7	4.291,3	2.044,7	2.125,7	434,2	438,5
Rijeka, zaleđe	1.726	1.726	8.565	9.203	5.112,6	5.646,8	257,5	329,4	944,4	997,0	902,1	938,1	363,0	164,3
Priobalje	1.633	1.633	10.163	10.797	6.133,1	6.676,4	174,2	136,5	1.575,7	1.728,0	803,2	861,2	341,5	238,8
Otok Krk	732	732	4.501	4.924	2.765,6	3.132,3	92,4	112,4	258,3	292,4	149,8	180,9	64,1	88,4
Otok Cres, Lošinj	390	390	3.535	3.827	1.720,8	1.870,0	32,6	29,2	323,3	221,2	137,0	153,0	157,9	184,0
Otok Rab	201	201	1.270	1.408	648,0	733,7	34,7	37,5	130,9	151,1	8,4	13,1	41,1	180,2
Gorski kotar	442	442	2.912	2.977	1.310,7	1.475,1	26,1	28,9	498,6	561,1	138,1	193,8	41,4	53,5
Sveukupno	9.468	9.468	59.988	63.430	36.117,0	39.062,9	1.443,9	1.526,4	7.549,9	8.242,1	4.183,3	4.465,8	1.443,2	1.347,7
	<i>u mil.Hrk</i>													
	<i>u %</i>													
Grad Rijeka	45,9%	45,9%	48,4%	47,8%	51,0%	50,0%	57,2%	55,9%	50,6%	52,1%	48,9%	47,6%	30,1%	32,5%
Rijeka, zaleđe	18,2%	18,2%	14,3%	14,5%	14,2%	14,5%	17,8%	21,6%	12,5%	12,1%	21,6%	21,0%	25,2%	12,2%
Priobalje	17,2%	17,2%	16,9%	17,0%	17,0%	17,1%	12,1%	8,9%	20,9%	21,0%	19,2%	19,3%	23,7%	17,7%
Otok Krk	7,7%	7,7%	7,5%	7,8%	7,7%	8,0%	6,4%	7,4%	3,4%	3,5%	3,6%	4,1%	4,4%	6,6%
Otok Cres, Lošinj	4,1%	4,1%	5,9%	6,0%	4,8%	4,8%	2,3%	1,9%	4,3%	2,7%	3,3%	3,4%	10,9%	13,7%
Otok Rab	2,1%	2,1%	2,1%	2,2%	1,8%	1,9%	2,4%	2,5%	1,7%	1,8%	0,2%	0,3%	2,8%	13,4%
Gorski kotar	4,7%	4,7%	4,9%	4,7%	3,6%	3,8%	1,8%	1,9%	6,6%	6,8%	3,3%	4,3%	2,9%	4,0%
Sveukupno	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Poduzetnici sa sjedištem u Gradu Rijeci čine 45,9% ukupnog broja poduzetnika, a zapošljavaju **47,8%** radnika, te su ostvarili **50,0%** ukupnih prihoda, **55,9%** neto dobiti, **52,1%** izvoza, **47,6%** uvoza te **32,9%** investicija.

U narednoj tablici prikazani su podaci u odnosu na prethodnu godinu.

SUBREGIJA	Razlika 2018.g. - 2017.g.						Razlika 2018.g. - 2017.g.					
	Zaposl.	Ukupni prihodi	Dobit/ Gubitak	Izvoz	Uvoz	Invest	Zaposl.	Ukupni prihodi	Dobit/ Gubitak	Izvoz	Uvoz	Invest
	<i>broj</i>						<i>u mil.Hrk</i>					
Grad Rijeka	1.252	1.102,4	26,0	472,6	81,0	4,3	4,3%	6,0%	3,1%	12,4%	4,0%	1,0%
Rijeka, zaleđe	638	534,1	71,9	52,5	35,9	-198,7	7,4%	10,4%	27,9%	5,6%	4,0%	-54,7%
Priobalje	634	543,4	-37,8	152,6	58,0	-102,6	6,2%	8,9%	-21,7%	9,7%	7,2%	-30,0%
Otok Krk	423	366,7	19,9	34,1	31,1	24,2	9,4%	13,3%	21,5%	13,2%	20,7%	37,7%
Otok Cres, Lošinj	292	149,2	-3,4	-102,1	16,0	26,2	8,3%	8,7%	-10,3%	-31,6%	11,7%	16,6%
Otok Rab	138	85,7	2,8	20,3	4,7	139,1	10,9%	13,2%	8,1%	15,5%	56,3%	338%
Gorski kotar	65	164,3	3,0	62,5	55,6	12,3	2,2%	12,5%	11,6%	12,5%	40,2%	29,8%
Ukupno	3.442	2.945,8	82,5	692,4	282,3	-95,2	5,7%	8,2%	5,7%	9,2%	6,7%	-6,6%

Detaljniji prikaz pokazatelja poslovanja poduzetnika PGŽ po gradovima i općinama u 2018.g.:

SUBREGIJA	Sjedište (Grad / Općina)	Broj tvrtki	Broj zaposl.	Ukupni prihodi	Dobit/ Gubitak	Izvoz	Uvoz	Investicije
Grad Rijeka	RIJEKA	4.344	30.294	19.528,6	852,5	4.291,3	2.125,7	438,5
Grad Rijeka ukupno		4.344	30.294	19.528,6	852,5	4.291,3	2.125,7	438,5
Rijeka, zaleđe	ČAVLE	219	970	429,7	16,0	63,4	52,9	6,7
	JELENJE	83	429	229,1	9,9	114,1	65,2	3,4
	KASTAV	372	2.143	1.968,2	177,9	385,4	237,4	84,2
	KLANA	35	634	338,4	12,0	155,8	119,6	2,6
	MATULJI	445	2.396	1.425,4	59,4	169,7	261,5	41,2
	VIŠKOVO	572	2.631	1.256,0	54,2	108,6	201,5	26,2
Rijeka, zaleđe ukupno		1.726	9.203	5.646,8	329,4	997,0	938,1	164,3
Priobalje	BAKAR	200	2.983	2.787,5	115,1	699,7	718,5	95,6
	CRIKVENICA	296	1.583	623,1	-13,2	116,1	12,1	7,3
	KRALJEVICA	90	517	190,7	9,8	8,7	2,4	4,2
	LOVRAN	133	710	259,0	-2,5	12,0	1,5	5,7
	MOŠČENIČKA DRAGA	52	131	35,4	2,7	2,0	0,6	0,1
	NOVI VINODOLSKI	97	638	262,1	-32,6	5,3	1,0	41,1
	OPATIJA	590	3.528	2.207,5	26,8	831,6	109,0	80,2
	VINODOLSKA OPĆINA	47	125	57,8	10,3	19,8	10,0	0,4
	KOSTRENA	128	582	253,3	20,1	32,8	6,1	4,2
Priobalje ukupno		1.633	10.797	6.676,4	136,5	1.728,0	861,2	238,8
Otok Krk	BAŠKA	58	127	79,3	2,4	8,7	5,5	9,5
	DOBRINJ	75	223	77,8	-1,7	22,0	3,6	0,7
	KRK	251	1.995	1.494,3	32,3	93,8	112,1	10,2
	MALINSKA-DUBAŠNICA	125	1.050	688,3	27,5	46,6	14,6	13,9
	OMIŠALJ	106	883	432,3	16,7	60,1	32,9	50,3
	PUNAT	83	439	275,3	31,7	58,8	10,4	3,2
	VRBNIK	34	207	85,0	3,5	2,4	1,8	0,6
Otok Krk ukupno		732	4.924	3.132,3	112,4	292,4	180,9	88,4
Otok Cres, Lošinj	CRES	100	1.630	750,6	8,8	143,2	112,6	43,8
	MALI LOŠINJ	290	2.197	1.119,4	20,4	78,0	40,4	140,2
Otok Cres, Lošinj ukupno		390	3.827	1.870,0	29,2	221,2	153,0	184,0
Otok Rab	RAB	177	1.270	685,7	36,6	150,9	12,9	179,2
	LOPAR	24	138	48,0	0,9	0,2	0,2	1,0
Otok Rab ukupno		201	1.408	733,7	37,5	151,1	13,1	180,2
Gorski Kotar	BROD MORAVICE	55	54	41,2	-2,9	3,8	2,7	12,0
	ČABAR	50	521	271,0	7,3	101,6	44,5	1,9
	DELNICE	132	846	403,2	11,1	120,4	66,5	14,5
	FUŽINE	41	404	289,2	5,7	174,5	68,7	13,6
	LOKVE	23	181	53,5	0,9	16,4	6,2	0,2
	MRKOPALJ	11	19	5,5	-0,1			
	RAVNA GORA	51	485	177,5	3,0	104,5	3,4	3,3
	SKRAD	14	62	26,1	0,4	1,2	0,1	0,7
VRBOVSKO	65	405	207,9	3,5	38,7	1,7	7,3	
Gorski Kotar ukupno		442	2.977	1.475,1	28,9	561,1	193,8	53,5
Sveukupno		9.468	63.430	39.062,9	1.526,4	8.242,1	4.465,8	1.347,7

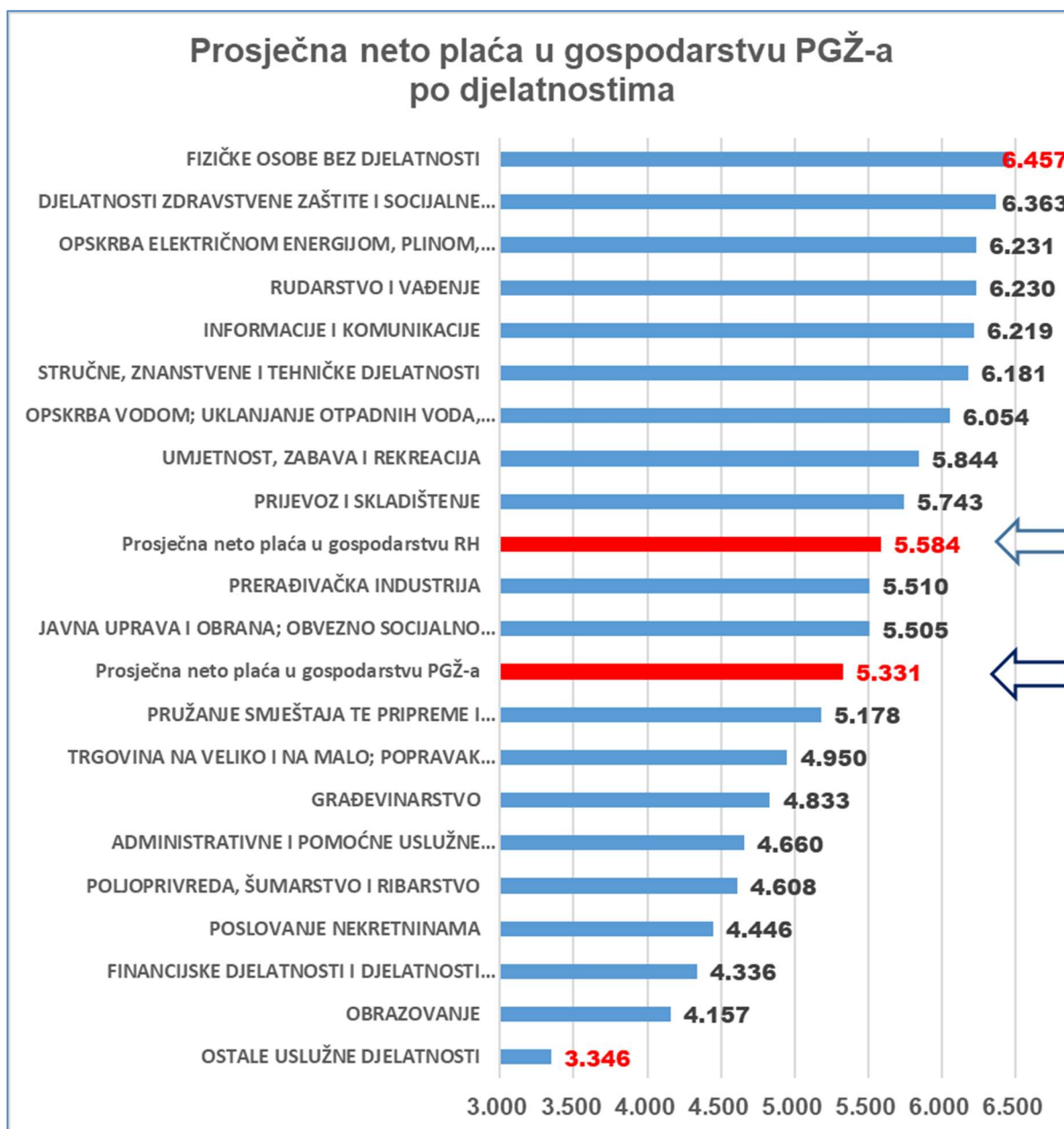
Napomena: Financijski pokazatelji su iskazani u mil.Hrk (000.000,0)

Osim poduzetnika **Grada Rijeke** koji su ostvarili **19.528,6** mil.kuna prihoda, **prihode veće od milijardu kuna** ostvarili su poduzetnici **Malog Lošinja** (1.119,4 mil. kuna), **Krka** (1.494,3 mil. kuna), **Bakra** (2.787,5 mil. kuna), **Opatije** (2.207,5 mil. kuna), **Kastva** (1.968,2 mil. kuna), **Matulja** (1.425,4 mil. kuna) i **Viškova** (1.256,0 mil. kuna).

3.4. Prosječne neto plaće zaposlenih u gospodarstvu PGŽ-a

Prosječne neto plaće zaposlenih po djelatnostima

Najviša prosječna mjesečna plaća u iznosu od **6.363 kuna** isplaćivana je zaposlenima u području djelatnosti **(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI** je **veća za 20%** u odnosu na prosječnu isplaćenu neto plaću zaposlenih kod poduzetnika u Primorsko-goranskoj županiji.

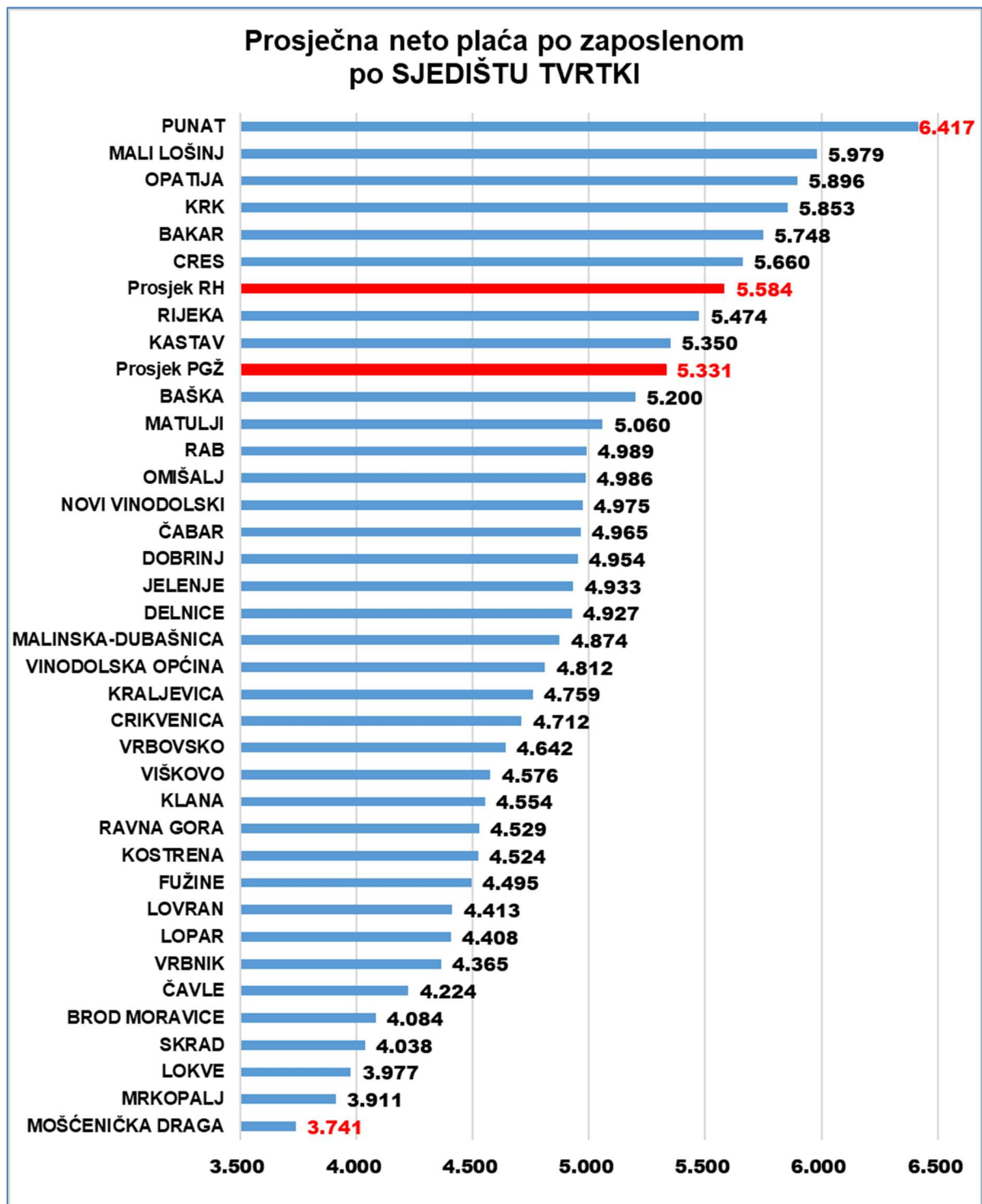
Napomena: podaci o prosječnoj neto plaći su izračunati samo za poduzetnike (bez banaka, osiguravajućih društava i ostalih financijskih institucija, obrtnika, javne uprave).

Najniža prosječna mjesečna plaća u iznosu od **3.346 kuna** isplaćivana je zaposlenima u području djelatnosti **(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI** je **manja za 37%** u odnosu na prosječnu isplaćenu neto plaću zaposlenih kod poduzetnika u Primorsko-goranskoj županiji.

Prosječne neto plaće zaposlenih po GRADOVIMA i OPĆINAMA u PGŽ

Podaci o prosječnim neto isplaćenim podacima izračunati su na osnovu podataka iz GFI-a o:

- **Sjedištu** tvrtke (grad/općina)
- **broju zaposlenih** na osnovu sati rada
- i ukupnom **trošku neto plaća**.

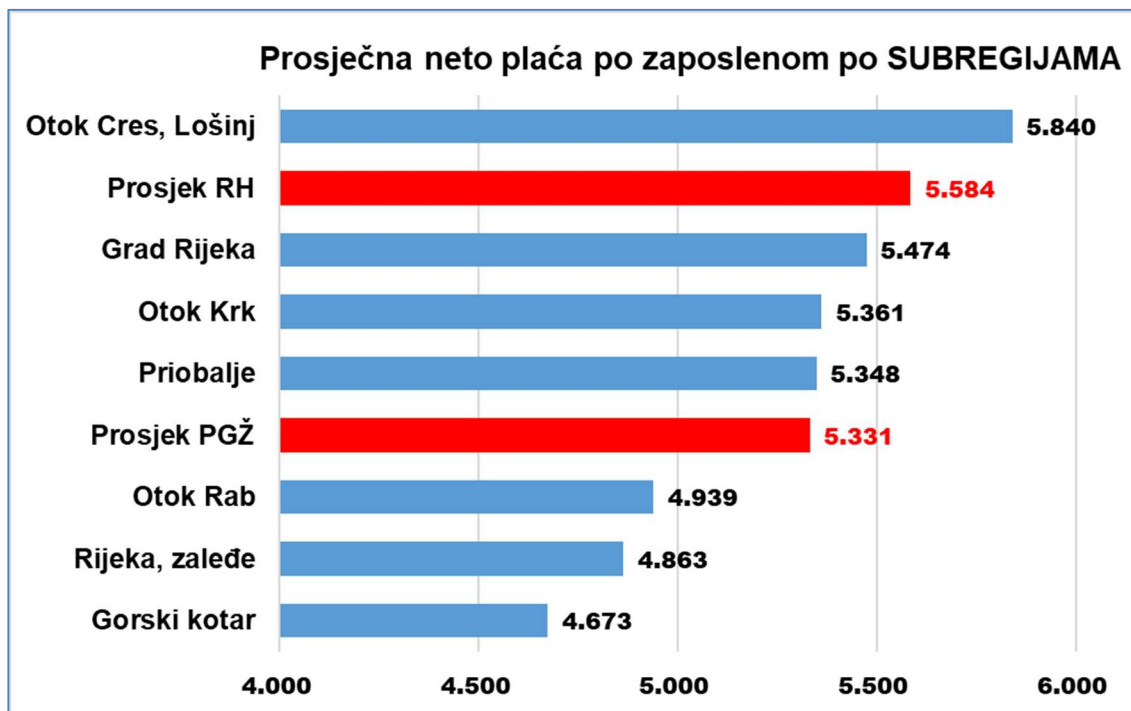

Na osnovu podataka koje su poduzetnici PGŽ-a prikazali u svojim GFI-jima:

- najviši iznosi neto plaća su bili u **Puntu** (6.417 hrk), **Malom Lošinju**, **Opatiji**, **Krku**, **Bakru** i **Cresu** – ujedno su u tim sjedištima **isplaćene neto plaće više od prosjeka u gospodarstvu RH**.
- najniže neto plaće su bile u Brod Moravicama, Skradu, Lokvama, Mrkoplju i Mošćeničkoj Dragi.

Sumirajući podatke po subregijama PGŽ-a prosječne neto plaće su prikazane u grafu:

Najniža prosječno isplaćena neto plaća po zaposlenom je u tvrtkama sa sjedištem u Gorskom Kotaru.

3.5. Poslovanje obrtnika PGŽ-a

Poslovanje obrtnika PGŽ-a koji su obveznici podnošenja GFI-ja analizirat ćemo po djelatnostima, subregijama/gradovima, općinama te neto plaćama.

Prikazani podaci su sadržani u ukupnim podacima poslovanja gospodarstva PGŽ.

Rezultati poslovanja obrtnika po djelatnostima

U PGŽ u 2018. godini poslovala su **8.013 obrta** koji su zapošljavali **14.650 radnika** (uključujući i vlasnike obrta).

Djelatnost obrta	Broj obrta			
	Republika Hrvatska		P G Ž	
Proizvodno zanatstvo	7.648	9,4%	585	7,9%
Uslužno zanatstvo	34.637	42,5%	3.504	40,0%
Ugostiteljstvo i turizam	12.081	14,8%	1.324	18,0%
Trgovina	9.370	11,5%	876	12,4%
Prijevoz osoba i stvari	7.544	9,3%	645	8,1%
Ribarstvo, marikultura i poljodjelstvo	3.956	4,9%	396	5,5%
Frizeri, kozmetičari, njega tijela, fitness	6.194	7,6%	683	8,1%
UKUPNO	81.430	100,0%	8.013	100,0%
Ukupno zaposlenih 31.12.2018.	180.155		14.650	8,1%

Najveći broj obrta registrirano je za **uslužno zanatstvo** (40%), **ugostiteljstvo i turizam** (18%) te **trgovinu** (12,4%).

GFI za 2018. godinu podnijela su **266 obrtnika** koji su zapošljavali **1.920 radnika**. U obračunskom razdoblju ostvarili su **895,0 mil kuna** prihoda, **46,2 mil. kuna** neto dobiti, **99,8 mil. kuna** izvoza, **42,1 mil. kuna** uvoza i **10,9 mil.kuna** investicija.

Šifra	Opis djelatnosti	Broj obrta	Broj zaposl.	Prihodi	Neto dobit	Izvoz	Uvoz	Invest
O	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	1	3	1.345,7	267,4			
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	14	108	42.409,7	5.319,4	2.377,2	1.707,4	685,7
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	2	12	9.863,0	1.434,0		363,5	7,5
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	45	471	156.573,0	2.824,0	48.801,4	12.069,7	2.137,6
F	GRAĐEVINARSTVO	27	281	121.228,7	10.478,5	6.477,6	3.498,6	1.678,2
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO	68	407	286.161,7	12.045,8	5.704,5	18.884,4	2.059,8
H	PRJEVOZ I SKLADIŠTENJE	21	121	79.545,8	4.401,8	21.785,2	2.763,0	1.854,0
I	SMJEŠTAJ, PRIPREMA I USLUŽIVANJE HRANE	58	374	134.203,1	6.411,1	44,0	2.453,5	2.190,4
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	3	3	1.325,6	-66,3		125,3	
K	FINANCIJSKE DJEL. I DJEL. OSIGURANJA	4	22	5.558,5	939,8			
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	2		418,0	-157,1		15,5	
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJEL.	5	27	6.915,5	641,6	29,9	14,6	45,9
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJEL.	11	48	35.249,2	1.190,6	14.621,2	201,3	227,8
P	OBRAZOVANJE	1	27	4.653,6	179,4			
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	1		2.526,8	73,8			
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	3	16	7.001,0	220,6		37,2	
U K U P N O		266	1.920	894.978,9	46.204,4	99.841,0	42.134,0	10.886,9

Napomena: Financijski pokazatelji su iskazani u 000,0 Hrk

Šifra	Opis djelatnosti	Broj obrta	Broj zaposl.	Prihodi	Neto dobit	Izvoz	Uvoz	Invest
O	FIZIČKE OSOBE BEZ DJELATNOSTI	0,38%	0,16%	0,15%	0,58%			
A	POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	5,26%	5,63%	4,74%	11,51%	2,38%	4,05%	6,30%
B	RUDARSTVO I VAĐENJE	0,75%	0,63%	1,10%	3,10%		0,86%	0,07%
C	PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	16,92%	24,53%	17,49%	6,11%	48,88%	28,65%	19,63%
F	GRAĐEVINARSTVO	10,15%	14,64%	13,55%	22,68%	6,49%	8,30%	15,41%
G	TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO	25,56%	21,20%	31,97%	26,07%	5,71%	44,82%	18,92%
H	PRJEVOZ I SKLADIŠTENJE	7,89%	6,30%	8,89%	9,53%	21,82%	6,56%	17,03%
I	SMJEŠTAJ, PRIPREMA I USLUŽIVANJE HRANE	21,80%	19,48%	15,00%	13,88%	0,04%	5,82%	20,12%
J	INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	1,13%	0,16%	0,15%	-0,14%		0,30%	
K	FINANCIJSKE DJEL. I DJEL. OSIGURANJA	1,50%	1,15%	0,62%	2,03%			
L	POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0,75%		0,05%	-0,34%		0,04%	
M	STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJEL.	1,88%	1,41%	0,77%	1,39%	0,03%	0,03%	0,42%
N	ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJEL.	4,14%	2,50%	3,94%	2,58%	14,64%	0,48%	2,09%
P	OBRAZOVANJE	0,38%	1,41%	0,52%	0,39%			
R	UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	0,38%		0,28%	0,16%			
S	OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	1,13%	0,83%	0,78%	0,48%		0,09%	
U K U P N O		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

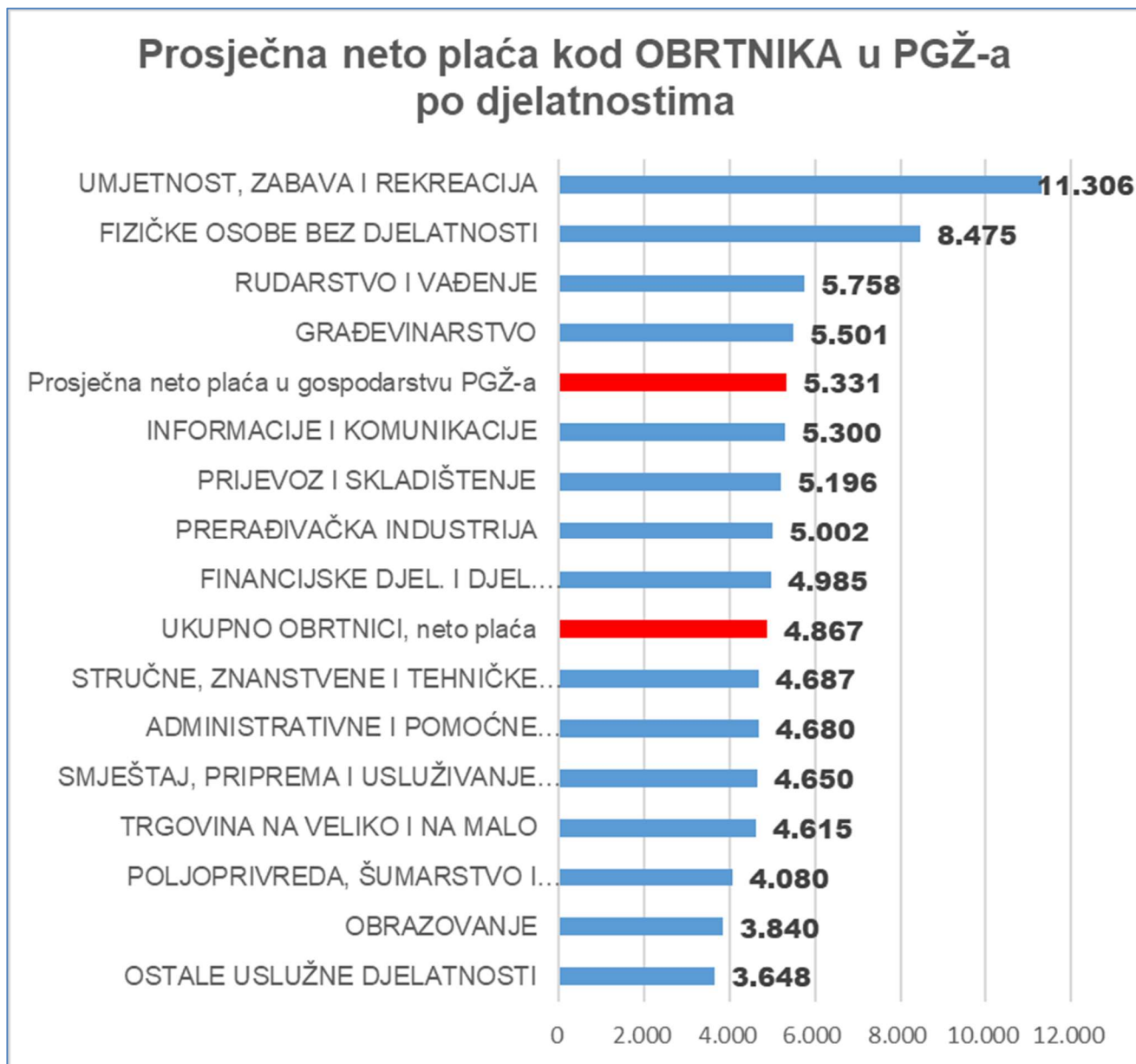
Najznačajnije djelatnosti su **C** Prerađivačka industrija, **F** Građevina, **I** Smještaj, priprema i usluživanje hrane.

Rezultati poslovanje obrtnika po subregijama PGŽ

U narednoj tablici prikazani su podaci za obrtnike koji su obveznici predaje GFI-a za 2018. godinu.

SUBREGIJA	Sjedište (Grad / Općina)	Broj obrta	Broj zaposl.	Ukupni prihodi	Dobit/ Gubitak	Izvoz	Uvoz	Investicije
Grad Rijeka	RIJEKA	53	415	162,6	10,0	10,7	5,4	2,6
Grad Rijeka ukupno		53	415	162,6	10,0	10,7	5,4	2,6
Rijeka, zaleđe	ČAVLE	11	103	55,3	4,4	0,5	8,5	1,0
	JELENJE	3	16	8,6	0,2	4,3		
	KASTAV	11	69	26,5	1,2	1,0	0,2	
	KLANA	1	20	26,7	0,6			
	MATULJI	11	95	64,1	0,9	3,1	10,4	
	VIŠKOVO	14	86	31,3	1,6	6,3	2,6	0,2
Rijeka, zaleđe ukupno		51	389	212,5	8,9	15,2	21,7	1,2
Priobalje	BAKAR	3	23	14,7	0,9	4,5		
	CRIKVENICA	13	51	33,5	0,4		0,1	0,1
	KRALJEVICA	3	17	5,5	0,3	0,1		0,2
	LOVRAN	4	23	3,9				
	MOŠĆENIČKA DRAGA	1		0,1				
	NOVI VINODOLSKI	5	62	18,4	1,1	3,5		
	OPATIJA	13	95	39,5			0,4	0,2
Priobalje ukupno		42	271	115,6	2,7	8,1	0,5	0,5
Otok Krk	BAŠKA	11	6	16,8	2,0			
	DOBRINJ	5	61	28,6	1,7	20,1		0,2
	KRK	26	178	74,0	4,8	9,1	2,5	
	MALINSKA-DUBAŠNICA	4	55	25,4	3,2			
	OMIŠALJ	8	40	22,5	1,3	2,1	1,6	0,2
	PUNAT	1	6	1,4				
	VRBNIK	3	24	9,5	0,3		1,4	
Otok Krk ukupno		58	370	178,2	13,3	31,3	5,5	0,4
Otok Cres, Lošinj	CRES	3	15	8,9	0,6		0,4	
	MALI LOŠINJ	14	73	39,5	1,7		3,1	2,5
Otok Cres, Lošinj ukupno		17	88	48,4	2,3		3,5	2,5
Otok Rab	RAB	13	86	40,8	1,0		0,1	0,1
	LOPAR	4	19	5,9	0,2			
Otok Rab ukupno		17	105	46,7	1,2		0,1	0,1
Gorski Kotar	BROD MORAVICE	1	17	8,6	0,1			
	ČABAR	5	83	40,4	2,8	13,4	3,6	0,9
	DELNICE	8	75	23,4	0,7	1,7	1,4	0,4
	FUŽINE	1	9	4,6	0,2	2,4		
	LOKVE	1	6	2,2	0,7			
	RAVNA GORA	5	31	13,5	0,4	0,4	0,2	0,2
	SKRAD	1	3	4,7	0,2			
	VRBOVSKO	6	58	33,8	2,7	16,7		1,9
Gorski Kotar ukupno		28	282	131,2	7,8	34,6	5,2	3,4
Sveukupno		266	1.920	895,2	46,2	99,9	41,9	10,7

Napomena: Financijski pokazatelji su iskazani u mil. Hrk

Prema podacima FINA kod obrtnika PGŽ-a:

- najviše neto plaće su isplaćivane u djelatnostima **R** Umjetnost, rekreacija, zabava, a slijede **B** Rudarstvo i vađenje i **F** Građevinarstvo,
- najniže neto plaće su isplaćivane u djelatnostima **P** Obrazovanje i **S** Ostale uslužne djelatnosti.

3.6. Lista najvećih poduzetnika PGŽ u 2018. godini

Prema izabranim pokazateljima poslovanja prikazano je prvih 40 poduzetnika po ukupnom prihodu koji su ostvarili **14,5 mlrd kuna prihoda razdoblja**. Također, zapošljavaju **16.064 radnika** što je za **408** zaposlenih više u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelj	Godina			
	2017	2018	Razlika	% razlike
Ukupno - Zaposleni	15.656	16.064	408	2,61%
<i>u mil.Hrk</i>				
Ukupno - Prihodi	14.001,5	14.489,6	488,1	3,49%
Ukupno - Bruto dobit	538,6	481,5	-57,1	-10,60%
Ukupno - Porez na dobit	103,4	29,1	-74,3	-71,86%
Ukupno - Dobit (+) ili gubitak (-)	435,5	452,6	17,1	3,93%
Ukupno - Investicije	441,3	498,7	57	13,01%
Ukupno - Izvoz	3.267,0	3.356,0	89,0	2,72%
Ukupno - Uvoz	1.620,3	1.654,2	33,9	2,09%
Ukupno - Trgovinski saldo	1.646,7	1.701,8	55,1	3,35%

U narednoj tablici prikazani su podaci prema mjestu – sjedištu tvrtke:

Pokazatelj	Sjedište tvrtke											UKUPNO
	BAKAR	CRES	KASTAV	KRK	MALI LOŠINJ	MALINSKA- DUBAŠNICA	OMIŠALJ	OPATIJA	RAB	RJEKA		
Broj tvrtki iz TOP40	7	2	4	1	2	1	1	4	1	17	40	
Ukupno - Zaposleni	977	842	566	651	1.000	576	366	1.320	384	9.382	16.064	
<i>u mil.Hrk</i>												
Ukupno - Prihodi	1.371,2	421,7	1.131,6	676,5	508,3	431,5	171,8	930,1	179,8	8.667,1	14.489,6	
Ukupno - Bruto dobit	53,5	-2,7	49,6	8,3	-15,4	19,7	1,8	-8,9	23,0	352,6	481,5	
Ukupno - Porez na dobit	11,0	0,3	-74,7	2,2	0,9	3,8	0,3	3,4	4,2	77,7	29,1	
Ukupno - Dobit (+) ili gubitak (-)	42,6	-3,0	124,4	6,1	-16,3	15,9	1,6	-12,4	18,8	274,9	452,6	
Ukupno - Investicije	50,0	0,6	6,8	0,0	88,8	3,4	4,4	38,3	69,2	237,2	498,7	
Ukupno - Izvoz	306,4	89,4	297,1	70,3	52,1	0,0	0,0	638,8	139,8	1.762,1	3.356,0	
Ukupno - Uvoz	359,5	109,5	47,3	76,7	0,0	3,3	15,5	9,7	2,2	1.030,5	1.654,2	
Ukupno - Trgovinski saldo	-53,1	-20,1	249,8	-6,4	52,1	-3,3	-15,5	629,1	137,6	731,6	1.701,8	

Najveći broj tvrtki ima sjedište u Rijeci (17) i Bakru (7).

Prema izabranim pokazateljima udjel 40 najznačajnijih tvrtki u gospodarstvu PGŽ-a iznosi:

- **25,3%** broja zaposlenih,
- **37,1%** ukupnih prihoda,
- **40,7%** izvoza,
- **37,0%** uvoza i
- **37,0%** investicija u novu imovinu.

Lista najvećih poduzetnika PGŽ - sortirano po ukupnom prihodu

	Naziv tvrtke	Naziv općine	NKD2007	Opis djelatnosti	Zaposleni	Prihod	Investicije	Izvoz	Uvoz	Trg saldo
1	PLODINE d.d.	RIJEKA	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	3.629	4.220,3			668,0	-668,0
2	JADROLINIJA	RIJEKA	5010	Pomorski i obalni prijevoz putnika	1.732	951,2		137,0		137,0
3	GP KRK d.d.	KRK	4211	Gradnja cesta i autocesta	651	676,5		70,3	76,7	-6,4
4	ADRIA OIL d.o.o.	KASTAV	4612	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim kemijskim proizvodima	140	647,6				
5	MA.DI. TRADING & CONSULTING d.o.o.	RIJEKA	4671	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	4	475,7		473,3		473,3
6	JGL d.d.	RIJEKA	2120	Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	532	458,3	42,0	320,4	178,8	141,6
7	TRGOVINA KRK d.d.	MALINSKA	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	576	431,5	3,4		3,3	-3,3
8	LOGISTA d.o.o.	RIJEKA	4690	Nespecializirana trgovina na veliko	106	355,5	2,1	3,9	48,3	-44,4
9	LIBURNIA RIVIERA HOTELI d.d.	OPATIJA	5510	Hoteli i sličan smještaj	674	322,7		241,7	4,2	237,5
10	JADRANKA HOTELI d.o.o.	MALI LOŠINJ	5510	Hoteli i sličan smještaj	776	313,0	82,3	52,1		52,1
11	KATARINA LINE d.o.o.	OPATIJA	7911	Djelatnosti putničkih agencija	48	280,1		271,6		271,6
12	AUTOTRANS d.d.	CRES	4939	Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.	697	260,2		13,9	10,7	3,2
13	MEETING POINT CROATIA d.o.o.	RIJEKA	7911	Djelatnosti putničkih agencija	40	255,4		250,1		250,1
14	BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC d.d.	RIJEKA	3011	Gradnja brodova i plutajućih objekata	488	255,3	4,2	197,6	6,1	191,5
15	MANŠPED d.o.o.	BAKAR	4941	Cestovni prijevoz robe	256	250,8	30,8	70,2	6,4	63,8
16	BRODOKOMERC NOVA d.o.o.	RIJEKA	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	501	220,7	0,3		11,2	-11,2
17	METIS d.d.	BAKAR	3832	Oporaba posebno izdvojenih materijala	171	218,4	6,8	83,2	4,2	79,0
18	ACI d.d.	RIJEKA	9329	Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti	370	216,1	132,1	128,0		128,0
19	TIA PARTNER d.o.o.	BAKAR	4634	Trgovina na veliko pićima	99	211,6		0,5		0,5
20	RIJEKA TRANS d.o.o.	BAKAR	4671	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	17	208,2			58,7	-58,7
21	MICK d.o.o.	BAKAR	4674	Trgovina na veliko željeznom robom, instalacijskim materijalom i opremom za vodovod i grijanje	100	205,2	1,7	35,4	157,5	-122,1
22	JADRANKA TRGOVINA d.o.o.	MALI LOŠINJ	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	224	195,3	6,5			
23	AMEC RIJEKATEKSTIL d.o.o.	RIJEKA	4719	Ostala trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama	198	192,1	0,6	6,1	29,2	-23,1
24	MONTELEKTRO d.o.o.	KASTAV	3320	Instaliranje industrijskih strojeva i opreme	135	190,7	5,9	160,3	23,5	136,8
25	AURO DOMUS d.o.o.	OPATIJA	4672	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama	320	189,2	27,2	125,5	0,7	124,8
26	POLIKLINIKA RIDENT d.o.o.	RIJEKA	8623	Djelatnosti stomatološke prakse	186	185,6			22,0	-22,0
27	IMPERIAL d.d.	RAB	5510	Hoteli i sličan smještaj	384	179,8	69,2	139,8	2,2	137,6
28	G.P.P. MIKIĆ d.o.o.	OMIŠALJ	4211	Gradnja cesta i autocesta	366	171,8	4,4		15,5	-15,5
29	LUKA RIJEKA d.d.	RIJEKA	5224	Prekrcaj tereta	601	171,0	50,3	106,6	2,8	103,8
30	CEDAR d.o.o.	KASTAV	1610	Piljenje i blanjanje drva	201	163,9		136,8		136,8
31	ORADA ADRIATIC d.o.o.	CRES	0321	Morska akvakultura	145	161,5	0,6	75,5	98,8	-23,3
32	LJEKARNA PABLO	RIJEKA	4773	Ljekame	145	157,1				
33	KD ČISTOĆA d.o.o.	RIJEKA	3811	Skupljanje neopasnog otpada	419	146,8		0,4		0,4
34	VARGON d.o.o.	BAKAR	2221	Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastike	222	142,7	7,2	64,8	74,8	-10,0
35	KD AUTOTROLEJ d.o.o.	RIJEKA	4931	Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika	378	141,3				
36	MILENIJ HOTELI d.o.o.	OPATIJA	5510	Hoteli i sličan smještaj	278	138,1	11,1		4,8	-4,8
37	MEDMAR d.o.o.	RIJEKA	5229	Ostale prateće djelatnosti u prijevozu	20	135,3		131,0		131,0
38	PK d.o.o.	BAKAR	2511	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	112	134,3	3,5	52,3	57,9	-5,6
39	JADRAN - IMPEX d.o.o.	KASTAV	4673	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	90	129,4	0,9		23,8	-23,8
40	P.S.C. PRIMORJE d.o.o.	RIJEKA	4511	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije	33	129,4	5,6	7,7	64,1	-56,4
UKUPNO					16.064	14.489,6	498,7	3.356,0	1.654,2	1.701,8

Lista najvećih poduzetnika PGŽ – sortirano po djelatnosti

	Naziv tvrtke	Naziv općine	NKD2007	Opis djelatnosti	Zaposleni	Prihod	Investicije	Izvoz	Uvoz
1	ORADA ADRIATIC d.o.o.	CRES	0321	Morska akvakultura	145	161,5	0,6	75,5	98,8
2	CEDAR d.o.o.	KASTAV	1610	Piljenje i blanjanje drva	201	163,9		136,8	
3	JGL d.d.	RIJEKA	2120	Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	532	458,3	42,0	320,4	178,8
4	VARGON d.o.o.	BAKAR	2221	Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastike	222	142,7	7,2	64,8	74,8
5	PK d.o.o.	BAKAR	2511	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	112	134,3	3,5	52,3	57,9
6	BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC d.d.	RIJEKA	3011	Gradnja brodova i plutajućih objekata	488	255,3	4,2	197,6	6,1
7	MONTELEKTRO d.o.o.	KASTAV	3320	Instaliranje industrijskih strojeva i opreme	135	190,7	5,9	160,3	23,5
8	KD ČISTOČA d.o.o.	RIJEKA	3811	Skupljanje neopasnog otpada	419	146,8		0,4	
9	METIS d.d.	BAKAR	3832	Oporaba posebno izdvojenih materijala	171	218,4	6,8	83,2	4,2
10	GP KRK d.d.	KRK	4211	Gradnja cesta i autocesta	651	676,5		70,3	76,7
11	G.P.P. MIKIĆ d.o.o.	OMIŠALJ	4211	Gradnja cesta i autocesta	366	171,8	4,4		15,5
12	P.S.C. PRIMORJE d.o.o.	RIJEKA	4511	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije	33	129,4	5,6	7,7	64,1
13	ADRIA OIL d.o.o.	KASTAV	4612	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim kemijskim proizvodima	140	647,6			
14	TIA PARTNER d.o.o.	BAKAR	4634	Trgovina na veliko pićima	99	211,6		0,5	
15	MA.DI. TRADING & CONSULTING d.o.o.	RIJEKA	4671	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	4	475,7		473,3	
16	RIJEKA TRANS d.o.o.	BAKAR	4671	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	17	208,2			58,7
17	AURO DOMUS d.o.o.	OPATIJA	4672	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama	320	189,2	27,2	125,5	0,7
18	JADRAN - IMPEX d.o.o.	KASTAV	4673	Trgovina na veliko dvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	90	129,4	0,9		23,8
19	MICK d.o.o.	BAKAR	4674	Trgovina na veliko željeznom robom, instalacijskim materijalom i opremom za vodovod i grijanje	100	205,2	1,7	35,4	157,5
20	LOGISTA d.o.o.	RIJEKA	4690	Nespecijalizirana trgovina na veliko	106	355,5	2,1	3,9	48,3
21	PLODINE d.d.	RIJEKA	4711	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	3.629	4.220,3			668,0
22	TRGOVINA KRK d.d.	MALINSKA	4711	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	576	431,5	3,4		3,3
23	BRODOKOMERC NOVA d.o.o.	RIJEKA	4711	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	501	220,7	0,3		11,2
24	JADRANKA TRGOVINA d.o.o.	MALI LOŠINJ	4711	Trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	224	195,3	6,5		
25	AMEC RIJEKATEKSTIL d.o.o.	RIJEKA	4719	Ostala trgovina na malo u nespecijaliziranim prodavaonicama	198	192,1	0,6	6,1	29,2
26	LJEKARNA PABLO	RIJEKA	4773	Ljekame	145	157,1			
27	KD AUTOTROLEJ d.o.o.	RIJEKA	4931	Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika	378	141,3			
28	AUTOTRANS d.d.	CRES	4939	Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.	697	260,2		13,9	10,7
29	MANŠPED d.o.o.	BAKAR	4941	Cestovni prijevoz robe	256	250,8	30,8	70,2	6,4
30	JADROLINIJA	RIJEKA	5010	Pomorski i obalni prijevoz putnika	1.732	951,2		137,0	
31	LUKA RIJEKA d.d.	RIJEKA	5224	Prekrcaj tereta	601	171,0	50,3	106,6	2,8
32	MEDMAR d.o.o.	RIJEKA	5229	Ostale prateće djelatnosti u prijevozu	20	135,3		131,0	
33	LIBURNIA RIVIERA HOTELI d.d.	OPATIJA	5510	Hoteli i sličan smještaj	674	322,7		241,7	4,2
34	JADRANKA HOTELI d.o.o.	MALI LOŠINJ	5510	Hoteli i sličan smještaj	776	313,0	82,3	52,1	
35	IMPERIAL d.d.	RAB	5510	Hoteli i sličan smještaj	384	179,8	69,2	139,8	2,2
36	MILENIJ HOTELI d.o.o.	OPATIJA	5510	Hoteli i sličan smještaj	278	138,1	11,1		4,8
37	KATARINA LINE d.o.o.	OPATIJA	7911	Djelatnosti putničkih agencija	48	280,1		271,6	
38	MEETING POINT CROATIA d.o.o.	RIJEKA	7911	Djelatnosti putničkih agencija	40	255,4		250,1	
39	POLIKLINIKA RIDENT d.o.o.	RIJEKA	8623	Djelatnosti stomatološke prakse	186	185,6			22,0
40	ACI d.d.	RIJEKA	9329	Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti	370	216,1	132,1	128,0	
UKUPNO					16.064	14.489,6	498,7	3.356,0	1.654,2

Lista najvećih poduzetnika PGŽ – sortirano po izvozu i uvozu

	Naziv tvrtke	Naziv općine	NKD2007	Opis djelatnosti	Zaposleni	Prinod	Investicije	Izvoz	Uvoz
1	MA.DI. TRADING & CONSULTING d.o.o.	RJEKA	4671	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	4	475,7		473,3	
2	JGL d.d.	RJEKA	2120	Proizvodnja farmaceutskih pripravaka	532	458,3	42,0	320,4	178,8
3	KATARINA LINE d.o.o.	OPATJIA	7911	Djelatnosti putničkih agencija	48	280,1		271,6	
4	MEETING POINT CROATIA d.o.o.	RJEKA	7911	Djelatnosti putničkih agencija	40	255,4		250,1	
5	LIBURNIA RIVIERA HOTELI d.d.	OPATJIA	5510	Hoteli i sličan smještaj	674	322,7		241,7	4,2
6	BRODOGRADILIŠTE VIKTOR LENAC d.d.	RJEKA	3011	Gradnja brodova i plutajućih objekata	488	255,3	4,2	197,6	6,1
7	MONTELEKTRO d.o.o.	KASTAV	3320	Instaliranje industrijskih strojeva i opreme	135	190,7	5,9	160,3	23,5
8	IMPERIAL d.d.	RAB	5510	Hoteli i sličan smještaj	384	179,8	69,2	139,8	2,2
9	JADROLINIJA	RJEKA	5010	Pomorski i obalni prijevoz putnika	1.732	951,2		137,0	
10	CEDAR d.o.o.	KASTAV	1610	Piljenje i blanjanje drva	201	163,9		136,8	
11	MEDMAR d.o.o.	RJEKA	5229	Ostale prateće djelatnosti u prijevozu	20	135,3		131,0	
12	ACI d.d.	RJEKA	9329	Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti	370	216,1	132,1	128,0	
13	AURO DOMUS d.o.o.	OPATJIA	4672	Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama	320	189,2	27,2	125,5	0,7
14	LUKA RIJEKA d.d.	RJEKA	5224	Prekrcaj tereta	601	171,0	50,3	106,6	2,8
15	METIS d.d.	BAKAR	3832	Oporaba posebno izdvojenih materijala	171	218,4	6,8	83,2	4,2
16	ORADA ADRIATIC d.o.o.	CRES	0321	Morska akvakultura	145	161,5	0,6	75,5	98,8
17	GP KRK d.d.	KRK	4211	Gradnja cesta i autocesta	651	676,5		70,3	76,7
18	MANŠPED d.o.o.	BAKAR	4941	Cestovni prijevoz robe	256	250,8	30,8	70,2	6,4
19	VARGON d.o.o.	BAKAR	2221	Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastike	222	142,7	7,2	64,8	74,8
20	PK d.o.o.	BAKAR	2511	Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova	112	134,3	3,5	52,3	57,9
21	JADRANKA HOTELI d.o.o.	MALI LOŠINJ	5510	Hoteli i sličan smještaj	776	313,0	82,3	52,1	
22	MICK d.o.o.	BAKAR	4674	Trgovina na veliko željeznom robom, instalacijskim materijalom i opremom za vodovod i grijanje	100	205,2	1,7	35,4	157,5
23	AUTOTRANS d.d.	CRES	4939	Ostali kopneni prijevoz putnika, d. n.	697	260,2		13,9	10,7
24	P.S.C. PRIMORJE d.o.o.	RJEKA	4511	Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije	33	129,4	5,6	7,7	64,1
25	AMEC RIJEKATEKSTIL d.o.o.	RJEKA	4719	Ostala trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama	198	192,1	0,6	6,1	29,2
26	LOGISTA d.o.o.	RJEKA	4690	Nespecializirana trgovina na veliko	106	355,5	2,1	3,9	48,3
27	TIA PARTNER d.o.o.	BAKAR	4634	Trgovina na veliko pićima	99	211,6		0,5	
28	KD ČISTOČA d.o.o.	RJEKA	3811	Skupljanje neopasnog otpada	419	146,8		0,4	
29	PLODINE d.d.	RJEKA	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	3.629	4.220,3			668,0
30	RIJEKA TRANS d.o.o.	BAKAR	4671	Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima	17	208,2			58,7
31	JADRAN - IMPEX d.o.o.	KASTAV	4673	Trgovina na veliko drvom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom	90	129,4	0,9		23,8
32	POLIKLINIKA RIDENT d.o.o.	RJEKA	8623	Djelatnosti stomatološke prakse	186	185,6			22,0
33	G.P.P. MIKIĆ d.o.o.	OMIŠALJ	4211	Gradnja cesta i autocesta	366	171,8	4,4		15,5
34	BRODOKOMERC NOVA d.o.o.	RJEKA	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	501	220,7	0,3		11,2
35	MILENIJ HOTELI d.o.o.	OPATJIA	5510	Hoteli i sličan smještaj	278	138,1	11,1		4,8
36	TRGOVINA KRK d.d.	MALINSKA	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	576	431,5	3,4		3,3
37	ADRIA OIL d.o.o.	KASTAV	4612	Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim kemijskim proizvodima	140	647,6			
38	JADRANKA TRGOVINA d.o.o.	MALI LOŠINJ	4711	Trgovina na malo u nespecializiranim prodavaonicama pretežno hranom, pićima i duhanskim proizvodima	224	195,3	6,5		
39	LJEKARNA PABLO	RJEKA	4773	Ljekarne	145	157,1			
40	KD AUTOTROLEJ d.o.o.	RJEKA	4931	Gradski i prigradski kopneni prijevoz putnika	378	141,3			
UKUPNO					16.064	14.489,6	498,7	3.356,0	1.654,2

4. PRILOG - PRORAČUNI ŽUPANIJE, GRADOVA I OPĆINA PGŽ

Prema podacima Ministarstva financija, u sljedećim tablicama prikazani su **proračunski prihodi i primici te rashodi i izdaci** jedinica regionalne i lokalne samouprave Primorsko – goranske županije u 2018. godini. Svi iznosi prikazani su u **tis. HRK**.

Opis stavke	Grad Rijeka i PGŽ	Rijeka, zaleđe	Priobalje	Otok Krk	Otok Cres, Lošinj	Otok Rab	Gorski kotar	UKUPNO
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	1.111.698,0	200.894,4	487.833,7	220.364,8	98.596,0	70.047,6	113.346,8	2.302.781,2
Prihodi od poslovanja	1.056.124,9	188.605,5	399.036,9	199.957,2	85.893,4	61.401,5	111.564,8	2.102.584,1
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	28.565,6	6.224,1	41.770,1	7.251,7	12.702,6	4.628,4	687,8	101.830,2
Primici od financijske imovine i zaduživanja	27.007,5	6.064,8	47.026,7	13.156,0	0,0	4.017,7	1.094,2	98.366,9
UKUPNI RASHODI I IZDACI	1.095.938,1	194.568,5	503.123,7	222.901,1	100.160,5	76.126,5	117.331,5	2.310.149,8
Rashodi poslovanja	946.494,0	146.564,7	323.742,6	126.609,5	81.419,9	46.090,8	84.938,9	1.755.860,3
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	130.481,9	39.154,0	130.627,6	82.186,8	16.611,3	29.165,7	29.937,9	458.165,1
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	18.962,3	8.849,8	48.753,6	14.104,8	2.129,3	870,0	2.454,7	96.124,5

Ukupni prihodi i primici JLU u iznosili su **2.302.781,2 tis. HRK**, a sastoji se od:

- Prihoda poslovanja, **2.102.584,1 tis. HRK** ili **91,3%**
- Prihoda od prodaje nefinancijske imovine, **101.830,2 tis. HRK** ili **4,4%**
- Primitaka od financijske imovine i zaduživanja, **98.366,9 tis. HRK** ili **4,3%**.

Ukupni rashodi i izdaci iznosili su **2.310.149,8 tis. HRK**, a čine ih:

- Rashodi poslovanja, **1.755.860,3 tis. HRK** ili **76%**
- Rashodi za nabavu nefinancijske imovine, **458.165,1 tis. HRK** ili **19,8%** te
- Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova, **96.124,5 tis. HRK** ili **4,2%**.

Opis stavke	Grad Rijeka i PGŽ	Rijeka, zaleđe	Priobalje	Otok Krk	Otok Cres, Lošinj	Otok Rab	Gorski kotar	UKUPNO
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Prihodi od poslovanja	95,0%	93,9%	81,8%	90,7%	87,1%	87,7%	98,4%	91,3%
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2,6%	3,1%	8,6%	3,3%	12,9%	6,6%	0,6%	4,4%
Primici od financijske imovine i zaduživanja	2,4%	3,0%	9,6%	6,0%	0,0%	5,7%	1,0%	4,3%
UKUPNI RASHODI I IZDACI	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Rashodi poslovanja	86,4%	75,3%	64,3%	56,8%	81,3%	60,5%	72,4%	76,0%
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	11,9%	20,1%	26,0%	36,9%	16,6%	38,3%	25,5%	19,8%
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	1,7%	4,5%	9,7%	6,3%	2,1%	1,1%	2,1%	4,2%

Strukturalno, udio **Grada Rijeke i Primorsko – goranske županije** u ukupnim prihodima i primicima iznosi **48,3%**. Ostalih **36** jedinica lokalne samouprave čine udjel od **51,7%** – priobalje **21,2%**, zaleđe Rijeke **8,7%**, Otok Krk **9,6%**, Otoci Cres i Lošinj **4,3%**, Gorski kotar **4,9%** te Otok Rab **3%**.

Opis stavke	Grad Rijeka i PGŽ	Rijeka, zaleđe	Priobalje	Otok Krk	Otok Cres, Lošinj	Otok Rab	Gorski kotar	UKUPNO
UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	48,3%	8,7%	21,2%	9,6%	4,3%	3,0%	4,9%	100,0%
Prihodi od poslovanja	50,2%	9,0%	19,0%	9,5%	4,1%	2,9%	5,3%	100,0%
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	28,1%	6,1%	41,0%	7,1%	12,5%	4,5%	0,7%	100,0%
Primici od financijske imovine i zaduživanja	27,5%	6,2%	47,8%	13,4%	0,0%	4,1%	1,1%	100,0%
UKUPNI RASHODI I IZDACI	47,4%	8,4%	21,8%	9,6%	4,3%	3,3%	5,1%	100,0%
Rashodi poslovanja	53,9%	8,3%	18,4%	7,2%	4,6%	2,6%	4,8%	100,0%
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	28,5%	8,5%	28,5%	17,9%	3,6%	6,4%	6,5%	100,0%
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	19,7%	9,2%	50,7%	14,7%	2,2%	0,9%	2,6%	100,0%

U ukupnim rashodima i izdacima udio **Grada Rijeke i Primorsko – goranske županije** iznosi **47,4%**. Udio svih ostalih jedinica lokalne samouprave iznosi **52,6%**.

Ukupni prihodi i primici te ukupni rashodi i izdaci po općinama i gradovima PGŽ:

SUBREGIJA	ŽUPANIJA	Višak /Manjak u 2017.	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI		UKUPNI RASHODI I IZDACI		Višak /Manjak u 2019.
Grad Rijeka	RIJEKA	-267.571,0	753.720,7	32,7%	734.839,8	31,8%	-248.690,1
	PGŽ	22.879,0	357.977,3	15,5%	361.098,4	15,6%	19.757,9
	Ukupno	-244.692,0	1.111.698,0	48,3%	1.095.938,1	47,4%	-228.932,2
Rijeka, zaleđe	ČAVLE	2.471,9	32.372,3	1,4%	34.701,4	1,5%	142,7
	JELENJE	1.908,4	13.311,5	0,6%	13.133,0	0,6%	2.087,0
	KASTAV	5.202,6	45.209,0	2,0%	49.011,9	2,1%	1.399,8
	KLANA	-1.019,3	8.748,0	0,4%	8.790,7	0,4%	-1.062,0
	MATULJI	11.923,9	47.230,9	2,1%	47.041,9	2,0%	12.113,0
	VIŠKOVO	-12.246,2	54.022,6	2,3%	41.889,7	1,8%	-113,3
	Ukupno	8.241,3	200.894,4	8,7%	194.568,5	8,4%	14.567,2
Priobalje	OPATIJA	19.665,8	153.992,7	6,7%	186.173,3	8,1%	-12.514,7
	BAKAR	5.076,6	61.950,0	2,7%	61.277,4	2,7%	5.749,2
	CRIKVENICA	13.777,5	91.182,7	4,0%	88.074,0	3,8%	16.886,1
	KOSTRENA	1.779,5	50.796,6	2,2%	47.082,9	2,0%	5.493,1
	KRALJEVICA	198,1	17.656,2	0,8%	17.490,7	0,8%	363,6
	LOVRAN	7.949,9	31.850,8	1,4%	30.448,2	1,3%	9.352,5
	MOŠĆENIČKA DRAGA	5.111,0	18.157,8	0,8%	13.688,1	0,6%	9.580,6
	NOVI VINODOLSKI	-8.792,0	45.916,0	2,0%	42.172,8	1,8%	-5.048,8
	VINODOLSKA OPĆINA	-56,9	16.331,0	0,7%	16.716,4	0,7%	-442,3
	Ukupno	44.709,4	487.833,7	21,2%	503.123,7	21,8%	29.419,4
Otok Krk	BAŠKA	2.896,5	21.710,0	0,9%	23.695,9	1,0%	910,6
	DOBRINJ	1.698,2	16.366,8	0,7%	16.517,8	0,7%	1.547,2
	KRK	3.380,8	58.071,1	2,5%	60.929,1	2,6%	522,8
	MALINSKA - DUBAŠNICA	4.474,0	42.644,8	1,9%	38.793,5	1,7%	8.325,3
	OMIŠALJ	3.687,4	35.917,4	1,6%	36.896,1	1,6%	2.708,7
	PUNAT	375,7	31.984,1	1,4%	33.875,9	1,5%	-1.516,1
	VRBNIK	1.301,9	13.670,6	0,6%	12.192,8	0,5%	2.779,7
	Ukupno	17.814,4	220.364,8	9,6%	222.901,1	9,6%	15.278,2
Otok Cres, Lošinj	CRES	786,8	25.435,4	1,1%	27.323,0	1,2%	-1.100,8
	MALI LOŠINJ	995,7	73.160,6	3,2%	72.837,5	3,2%	1.318,7
	Ukupno	1.782,4	98.596,0	4,3%	100.160,5	4,3%	217,9
Otok Rab	LOPAR	-878,6	18.445,8	0,8%	17.340,3	0,8%	226,9
	RAB	-8.008,3	51.601,8	2,2%	58.786,1	2,5%	-15.192,6
	Ukupno	-8.886,8	70.047,6	3,0%	76.126,5	3,3%	-14.965,7
Gorski kotar	BROD MORAVICE	393,2	3.929,6	0,2%	4.119,1	0,2%	203,8
	ČABAR	-4.821,5	16.997,8	0,7%	15.632,8	0,7%	-3.456,5
	DELNICE	-1.619,4	35.379,3	1,5%	36.607,7	1,6%	-2.847,8
	FUŽINE	-1.621,5	11.321,3	0,5%	13.657,0	0,6%	-3.957,2
	LOKVE	-1.317,9	4.831,2	0,2%	4.878,4	0,2%	-1.365,1
	MRKOPALJ	31,8	5.883,2	0,3%	5.865,3	0,3%	49,7
	RAVNA GORA	468,8	9.445,9	0,4%	9.113,3	0,4%	801,4
	SKRAD	-53,3	5.228,9	0,2%	5.929,3	0,3%	-753,7
	VRBOVSKO	1.532,5	20.329,5	0,9%	21.528,5	0,9%	333,4
	Ukupno	-7.007,4	113.346,8	4,9%	117.331,5	5,1%	-10.992,0
SVEUKUPNO	-188.038,7	2.302.781,2	100,0%	2.310.149,8	100,0%	-195.407,3	

4.1. Prihodi poslovanja JLUS

Prihodi poslovanja po jedinicama lokalne samouprave u 2018. godini su:

SUBREGIJA	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	PRIHODI POSLOVANJA			Prihodi od poreza	Pomoći iz inozem. i prorač.	Prihodi od imovine	Prihodi pristojbi	Prihodi od prodaje i donacija	Kazne i ostali prihodi
		Iznos	%	Rang						
Rijeka i PGŽ	RIJEKA	710.759,8	33,8%	1	370.054,4	104.441,8	101.031,3	119.136,5	1.792,5	14.303,3
	PGŽ	345.365,1	16,4%	2	218.995,4	98.698,6	20.597,5	6.767,9	0,0	305,7
	Ukupno	1.056.124,9	50,2%		589.049,8	203.140,4	121.628,7	125.904,4	1.792,5	14.609,0
Rijeka, zaleđe	ČAVLE	26.177,7	1,2%	18	12.813,1	6.619,5	1.681,8	5.028,6	8,3	26,3
	JELENJE	13.241,7	0,6%	29	8.138,7	1.070,2	1.934,9	1.986,7	96,4	14,8
	KASTAV	43.334,3	2,1%	12	29.230,2	2.474,6	2.203,6	9.307,0	119,0	0,0
	KLANA	7.025,1	0,3%	33	2.872,9	1.776,0	390,5	1.739,2	246,6	
	MATULJI	44.987,4	2,1%	11	30.772,2	5.223,2	1.827,8	6.947,6	127,3	89,2
	VIŠKOVO	53.839,4	2,6%	7	33.437,5	425,6	1.702,5	17.992,7	281,1	0,0
	Ukupno	188.605,5	9,0%		117.264,5	17.589,1	9.741,0	43.001,8	878,8	130,3
Priobalje	OPATIJA	104.233,8	5,0%	3	51.935,8	3.213,2	17.509,3	29.691,0	1.493,2	391,3
	BAKAR	49.149,7	2,3%	9	14.350,7	2.048,7	6.730,6	25.860,2	0,0	159,6
	CRIKVENICA	86.960,7	4,1%	4	39.918,9	8.781,5	9.715,4	26.712,3	1.478,0	354,7
	KOSTRENA	50.342,0	2,4%	8	16.623,9	282,6	1.469,3	29.836,7	1.143,7	985,9
	KRALJEVICA	17.530,8	0,8%	23	10.386,4	525,1	1.592,7	4.996,2	30,5	
	LOVRAN	27.693,7	1,3%	17	13.810,4	1.243,0	3.727,5	8.759,3	26,3	127,1
	MOŠČENIČKA DRAGA	9.731,3	0,5%	31	5.227,0	929,9	1.630,4	1.675,7	88,3	180,2
	NOVI VINODOLSKI	37.461,4	1,8%	14	19.597,5	2.059,9	2.951,8	12.574,0	0,0	278,3
	VINODOLSKA OPĆINA	15.933,5	0,8%	25	7.135,3	2.025,2	771,5	6.001,4	0,0	
	Ukupno	399.036,9	19,0%		178.985,7	21.109,1	46.098,5	146.106,7	4.259,9	2.477,0
Otok Krk	BAŠKA	21.636,5	1,0%	20	8.246,2	960,0	4.611,1	7.733,6	36,0	49,6
	DOBRINJ	15.875,8	0,8%	26	10.548,4	324,0	1.269,8	3.733,6	0,0	0,0
	KRK	54.603,1	2,6%	6	24.000,6	5.034,0	6.442,0	18.171,8	733,5	221,2
	MALINSKA - DUBAŠNICA	40.517,1	1,9%	13	21.081,9	1.328,9	3.227,1	14.548,5	122,6	208,0
	OMIŠALJ	35.853,6	1,7%	15	14.216,9	4.299,1	4.185,4	13.150,4	0,0	1,7
	PUNAT	17.966,8	0,9%	22	10.034,5	856,6	2.057,9	4.808,2	127,2	82,5
	VRBNIK	13.504,5	0,6%	28	4.535,6	3.957,5	1.473,0	2.954,1	64,0	520,4
	Ukupno	199.957,2	9,5%		92.664,2	16.760,1	23.266,3	65.100,1	1.083,3	1.083,3
Otok Cres, Lošinj	CRES	22.520,5	1,1%	19	11.538,6	1.911,3	3.022,2	5.662,5	240,2	145,8
	MALI LOŠINJ	63.372,8	3,0%	5	30.731,6	8.580,2	7.113,8	16.639,0	282,6	25,6
	Ukupno	85.893,4	4,1%		42.270,2	10.491,5	10.136,0	22.301,6	522,8	171,4
Otok Rab	LOPAR	14.586,6	0,7%	27	4.775,5	6.332,0	772,7	2.633,7	0,0	72,8
	RAB	46.814,9	2,2%	10	23.223,6	9.708,2	1.983,3	11.488,5	266,2	145,2
	Ukupno	61.401,5	2,9%		27.999,1	16.040,1	2.756,0	14.122,2	266,2	218,0
Gorski kotar	BROD MORAVICE	3.925,6	0,2%	37	1.078,3	1.551,5	105,0	673,2	508,9	8,6
	ČABAR	16.926,6	0,8%	24	4.351,2	8.425,4	114,7	4.034,2	0,0	1,2
	DELNICE	35.049,8	1,7%	16	10.439,2	10.786,3	1.136,6	12.225,2	444,9	17,7
	FUŽINE	10.924,4	0,5%	30	3.491,6	2.550,9	1.535,0	3.267,6	23,0	56,2
	LOKVE	4.822,7	0,2%	35	1.494,3	1.716,3	705,7	825,0	0,0	81,4
	MRKOPALJ	5.701,9	0,3%	34	2.343,1	1.650,9	157,1	1.550,8		
	RAVNA GORA	9.416,2	0,4%	32	3.789,0	2.747,0	509,5	2.366,7		3,9
	SKRAD	4.680,6	0,2%	36	1.475,6	1.921,9	339,9	943,2		
	VRBOVSKO	20.117,1	1,0%	21	10.757,1	3.239,0	837,4	5.282,8		0,8
	Ukupno	111.564,8	5,3%		39.219,4	34.589,3	5.441,0	31.168,7	976,8	169,7
SVE UKUPNO	2.102.584,1	100,0%		1.087.452,9	319.719,5	219.067,5	447.705,3	9.780,3	18.858,8	
	<i>u %</i>	<i>100,0%</i>		<i>51,7%</i>	<i>15,2%</i>	<i>10,4%</i>	<i>21,3%</i>	<i>0,5%</i>	<i>0,9%</i>	

Ukupne prihode poslovanja, ostvarene u iznosu od **2.102.584,1 tis. HRK**, čine:

- Prihodi od **poreza, 51,7%**
- **Pomoći** iz inozemstva i proračuna, **15,2%**
- Prihodi od **imovine, 10,4%**
- Prihodi od **pristojbi, 21,3%**
- Prihodi od **prodaje i donacija, 0,5%**
- **Kazne i ostali prihodi, 0,9%**.

U strukturi prihoda poslovanja **Grad Rijeka i Primorsko – goranska županija** imaju udio od **50,2%** a sve ostale jedinice lokalne samouprave **49,8%**. Rashodi poslovanja JLUS

4.2. Rashodi poslovanja JLUS

Rashodi poslovanja po JLUS u 2018. godini prikazani su u sljedećoj tablici:

SUBREGIJA	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	RASHODI POSLOVANJA			Rashodi za zaposlene	Materijalni rashodi	Financijski rashodi	Subvencije	Dane pomoći	Naknade građanima i kućanstvima	Ostali rashodi
		Iznos	%	Rang							
Rijeka i PGŽ	RIJEKA	630.714,9	35,9%	1	66.125,5	196.916,2	25.049,8	44.486,2	201.204,7	28.478,4	68.454,2
	PGŽ	315.779,1	18,0%	2	38.408,3	53.019,9	663,2	10.155,5	162.539,1	10.959,5	40.033,7
	Ukupno	946.494,0	53,9%		104.533,8	249.936,1	25.712,9	54.641,6	363.743,7	39.437,9	108.487,9
Rijeka, zaleđe	ČAVLE	19.504,4	1,1%	19	1.873,5	7.360,8	243,7	1.897,9	3.210,4	1.693,9	3.224,2
	JELENJE	11.945,6	0,7%	27	1.440,3	4.433,5	26,8	1.417,7	156,9	2.648,0	1.822,3
	KASTAV	34.026,9	1,9%	12	3.812,2	14.264,7	580,4	2.215,9	6.534,5	2.914,8	3.704,5
	KLANA	6.458,6	0,4%	33	1.050,1	2.712,3	194,1	846,4	28,0	1.009,1	618,7
	MATULJI	36.186,9	2,1%	10	3.109,3	10.212,3	402,4	4.578,2	9.479,0	2.344,0	6.061,7
	VIŠKOVO	38.442,4	2,2%	6	5.283,8	9.438,9	422,6	2.968,8	5.176,1	11.190,7	3.961,6
	Ukupno	146.564,7	8,3%		16.569,2	48.422,5	1.869,9	13.924,8	24.584,9	21.800,4	19.393,0
Priobalje	OPATIJA	103.500,8	5,9%	3	10.557,2	33.762,9	880,3	3.821,9	26.791,9	6.133,4	21.553,2
	BAKAR	37.491,6	2,1%	7	3.739,8	17.629,5	357,1	2.165,0	4.544,0	3.355,9	5.700,3
	CRIKVENICA	57.517,6	3,3%	5	7.928,8	23.114,1	448,0	595,4	16.570,5	2.030,8	6.830,0
	KASTRENA	36.653,4	2,1%	8	3.218,7	18.853,8	309,1	1.973,0	4.642,8	2.039,7	5.616,4
	KRALJEVICA	14.238,1	0,8%	23	2.011,7	6.355,0	58,8	950,0	2.459,0	516,3	1.887,3
	LOVRAN	20.378,1	1,2%	18	1.983,3	7.391,5	218,4	898,5	5.308,1	767,3	3.811,0
	MOŠČENIČKA DRAGA	9.142,8	0,5%	29	637,3	4.193,1	65,5	655,0	787,9	1.023,1	1.780,9
	NOVI VINODOLSKI	30.626,1	1,7%	13	4.313,9	11.149,7	856,8	196,2	5.450,4	1.185,4	7.473,6
	VINODOLSKA OPĆINA	14.194,2	0,8%	24	1.741,4	6.845,6	254,4	339,4	2.305,2	664,2	2.044,0
	Ukupno	323.742,6	18,4%		36.132,1	129.295,2	3.448,5	11.594,4	68.859,8	17.715,9	56.696,7
Otok Krk	BAŠKA	15.836,6	0,9%	20	1.991,7	9.175,8	171,0	37,3	2.414,3	781,5	1.265,1
	DOBRINJ	12.290,0	0,7%	26	1.044,0	6.346,7	20,3		1.123,1	1.250,2	2.505,8
	KRK	35.065,0	2,0%	11	3.567,0	13.073,8	518,3	0,0	11.596,8	1.536,5	4.772,6
	MALINSKA - DUBAŠNICA	21.260,3	1,2%	16	2.541,0	11.332,3	258,3	106,1	2.942,4	1.104,5	2.975,9
	OMIŠALJ	22.011,1	1,3%	15	2.284,0	11.550,3	191,9	0,0	4.042,7	1.250,3	2.691,9
	PUNAT	12.538,4	0,7%	25	2.131,4	5.017,6	127,5	8,7	2.738,1	1.103,3	1.412,0
	VRBNIK	7.608,1	0,4%	31	792,2	4.013,7	263,1		1.017,9	352,9	1.168,2
	Ukupno	126.609,5	7,2%		14.351,3	60.510,1	1.550,4	152,1	25.875,1	7.379,1	16.791,5
Otok Cres, Lošinj	CRES	21.208,4	1,2%	17	2.706,5	9.505,9	237,7		5.078,7	785,5	2.894,2
	MALI LOŠINJ	60.211,4	3,4%	4	5.917,1	25.525,7	590,5	665,8	17.420,2	2.212,6	7.879,5
	Ukupno	81.419,9	4,6%		8.623,6	35.031,6	828,2	665,8	22.499,0	2.998,1	10.773,7
Otok Rab	LOPAR	9.845,6	0,6%	28	747,0	3.829,2	37,8	20,0	859,7	216,9	4.135,0
	RAB	36.245,3	2,1%	9	4.007,2	14.707,7	330,0	163,0	8.444,5	1.472,3	7.120,5
	Ukupno	46.090,8	2,6%		4.754,2	18.536,9	367,8	183,0	9.304,2	1.689,2	11.255,5
Gorski kotar	BROD MORAVICE	2.509,6	0,1%	37	882,9	919,4	12,8	34,2	193,3	104,1	362,9
	ČABAR	15.031,6	0,9%	21	1.559,3	9.330,1	476,6	288,0	1.760,6	245,9	1.371,2
	DELNICE	24.860,7	1,4%	14	3.629,9	10.155,4	2.778,4	330,0	4.805,6	727,5	2.434,0
	FUŽINE	8.006,6	0,5%	30	1.228,5	4.451,5	139,6	82,9	464,1	189,1	1.450,9
	LOKVE	3.803,6	0,2%	36	841,7	1.946,7	39,0	90,0	163,8	230,0	492,4
	MRKOPALJ	3.942,7	0,2%	35	785,2	1.749,5	49,8	176,3	252,0	109,9	820,1
	RAVNA GORA	7.125,4	0,4%	32	1.338,3	3.434,2	17,4	47,6	449,5	315,4	1.522,9
	SKRAD	4.863,9	0,3%	34	1.197,3	2.773,6	12,2		390,0	135,9	355,0
	VRBOVSKO	14.794,7	0,8%	22	3.601,6	5.932,4	176,2	468,7	1.144,1	716,6	2.755,1
Ukupno	84.938,9	4,8%		15.064,5	40.692,8	3.702,1	1.517,7	9.623,0	2.774,4	11.564,4	
SVE UKUPNO	1.755.860,3	100,0%		200.028,6	582.425,3	37.479,6	82.679,5	524.489,6	93.794,9	234.962,8	
	<i>u %</i>	<i>100,0%</i>		<i>11,4%</i>	<i>33,2%</i>	<i>2,1%</i>	<i>4,7%</i>	<i>29,9%</i>	<i>5,3%</i>	<i>13,4%</i>	

Ukupne rashode poslovanja od **1.755.860,3** tis. HRK čine:

- Rashodi za zaposlene, **11,4%**
- Materijalni rashodi, **33,2%**
- Financijski rashodi, **2,1%**

- Subvencije, **4,7%**
- Dane pomoći, **29,9%**
- Naknade građanima i kućanstvima, **5,3%** te
- Ostali rashodi, **13,4%**.

U strukturi rashoda poslovanja Grad Rijeka i Primorsko – goranska županija imaju udio od **53,9%** a sve ostale jedinice lokalne samouprave **46,1%**.

4.3. Rashodi poslovanja JLUS prema funkcijskoj klasifikaciji

Rashodi prema funkcijskoj klasifikaciji po gradovima i općinama prikazani su u sljedećoj tablici (iznosi u tis. HRK):

SUBREG IJA	JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE	Opće javne usluge	Obrana	Javni red i sigurnost	Ekonomski poslovi	Zaštita okoliša	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	Zdravstvo	Rekreacija, kultura i religija	Obrazovanje	Socijalna zaštita	UKUPNO
Rijeka i PGŽ	PGŽ	74.104,2		2.612,8	39.469,7		9.194,9	5.650,5	24.423,9	54.476,5	9.906,5	226.859,4
	RIJEKA	127.838,4		4.165,7	84.661,2	24.408,6	71.390,9	1.984,4	127.619,7	54.252,1	32.005,2	528.326,2
	Ukupno	201.942,6		6.778,5	124.130,9	31.429,0	80.585,8	7.634,9	152.043,6	108.728,6	41.911,7	755.185,6
Rijeka, zaleđe	ČAVLE	4.773,0	1,8	476,0	2.245,4	94,2	7.464,0	550,8	2.924,4	10.277,2	986,4	29.793,2
	JELENIJE	3.008,1		382,2	4.556,8	439,9	1.203,4	80,6	645,9	2.087,3	728,8	13.133,0
	KASTAV	9.412,4		719,0	10.191,6	1.564,9	8.853,1	4,0	4.077,9	1.993,4	3.124,3	39.940,6
	KLANA	2.092,7		219,6	997,8	282,6	2.194,9	81,6	1.024,7	862,3	216,2	7.972,4
	MATULJI	6.161,5		2.558,6	9.696,1	2.597,3	11.513,0	698,3	3.155,0	1.936,2	1.014,6	39.330,6
	VIŠKOVO	8.778,4		741,5	6.204,5	613,1	5.972,2	337,7	1.260,1	10.555,3	1.404,7	35.867,5
	Ukupno	34.226,1	1,8	5.096,9	33.892,2	5.592,0	37.200,6	1.753,0	13.088,0	27.711,7	7.475,0	166.037,3
Priobalje	BAKAR	8.972,2		2.284,8	11.854,8	2.542,1	7.151,8	569,2	4.369,7	16.022,7	1.650,8	55.418,1
	CRIKVENICA	15.542,7		607,0	7.706,4	638,2	20.892,7	132,9	6.797,6	14.457,5	2.493,5	69.268,5
	KOSTRENA	6.427,7		750,7	14.007,8	6.368,8	6.683,9	799,7	3.575,4	2.037,5	1.775,2	42.426,7
	KRALJEVICA	3.124,0		608,6	1.072,1	16,6	6.045,5	494,6	2.615,7	782,2	310,1	15.069,4
	LOVRAN	4.147,1		1.496,1	2.708,8	644,7	12.690,2	157,2	2.510,3	4.135,1	708,3	29.197,8
	MOŠČENIČKA DRAGA	1.854,1		692,8	1.646,8	1.795,7	5.260,4	137,8	875,9	1.072,4	138,0	13.473,9
	NOVI VINODOLSKI	11.508,6	28,0	2.092,8	3.637,6	1.303,4	12.112,2	0,0	2.464,0	919,0	1.688,9	35.754,5
	OPATIJA	30.184,9		895,8	8.467,2	14.597,9	48.032,3	88,8	10.117,2	2.855,2	6.022,7	121.262,0
	VINODOLSKA OPĆINA	3.906,9			3.101,3	2.685,0	1.306,8	213,5	1.230,3	956,0	321,0	13.720,8
	Ukupno	85.668,2	28,0	9.428,6	54.202,8	30.592,4	120.175,8	2.593,7	34.556,1	43.237,6	15.108,5	395.591,7
Otok Krk	BAŠKA	5.046,7	11,9	476,0	1.608,1	153,4	11.296,5	97,6	1.033,3	2.105,9	396,2	22.225,6
	DOBRINJ	3.431,0		611,4	2.130,1	131,5	5.432,0	198,7	938,4	1.753,8	405,3	15.032,2
	KRK	7.759,1	0,0	982,8	15.831,8	2.926,5	7.175,9	476,5	5.351,4	1.817,7	1.940,8	44.262,5
	MALINSKA - DUBAŠNICA	5.352,5	0,0	956,6	4.682,1	3.381,1	14.212,9	211,7	2.931,7	3.252,8	982,9	35.964,3
	OMIŠALJ	4.540,9		767,3	3.142,3	1.885,8	9.226,8	241,3	10.860,6	4.254,7	701,0	35.620,7
	PUNAT	4.027,1		410,9	2.313,2	553,0	9.186,9	131,7	1.628,3	12.830,8	539,2	31.621,1
	VRBNIK	3.334,3		335,4	3.301,4	2.586,8	834,6	18,0	333,9	1.017,9	430,6	12.192,9
Ukupno	33.491,6	11,9	4.540,4	33.009,0	11.618,1	57.365,6	1.375,5	23.077,6	27.033,6	5.396,0	196.919,3	
Otok Cres, Lošinj	CRES	4.577,5		565,0	3.819,1	119,0	8.546,7	344,6	1.917,3	1.342,1	378,8	21.682,9
	MALI LOŠINJ	15.003,8		999,4	5.237,0	3.574,4	20.361,9	1.158,1	5.722,8	1.195,7	2.126,1	55.379,2
Ukupno	19.581,3		1.564,4	9.128,9	3.693,4	28.908,6	1.502,7	7.640,1	2.537,8	2.504,9	77.062,1	
Otok Rab	LOPAR	1.804,6		271,3	8.183,8	1.016,9	3.955,8	150,6	801,7	607,9	229,8	17.022,4
	RAB	9.258,2		1.163,6	9.628,4	7.584,9	9.786,3	622,0	5.545,4	674,1	6.331,3	50.594,2
Ukupno	11.062,8		1.434,9	17.812,2	8.601,8	13.742,1	772,6	6.347,1	1.282,0	6.561,1	67.616,6	
Gorski kotar	BROD MORAVICE	1.136,4		50,0	1.468,6	95,9	816,7	5,1	102,4	291,9	152,2	4.119,2
	ČABAR	2.785,3		300,0	745,7	208,2	7.450,3	118,4	909,6	280,0	1.004,9	13.802,4
	DELNICE	4.981,6	26,1	380,5	7.718,7	1.814,5	8.245,6	165,6	5.696,8	591,6	566,8	30.187,8
	FUŽINE	2.224,9	0,0	160,0	1.663,2	678,3	2.997,1		921,7	4.600,2	396,2	13.641,6
	LOKVE	1.852,3		34,0	1.642,3	90,8	472,4		370,8	179,2	234,7	4.876,5
	MRKOPALJ	1.143,6		198,3	2.405,6	213,4	986,7	17,4	439,5	278,6	153,3	5.836,4
	RAVNA GORA	2.166,0		349,0	2.540,8	760,5	963,5		1.149,8	661,2	522,4	9.113,2
	SKRAD	1.699,5		33,4	1.278,0	214,2	1.483,9		464,4	441,0	314,9	5.929,3
	VRBOVSKO	4.824,0		620,5	7.797,1	1.457,6	2.919,0	207,1	1.001,0	922,4	635,9	20.384,6
Ukupno	22.813,6	26,1	2.125,7	27.260,0	5.533,4	26.335,2	513,6	11.056,0	8.246,1	3.981,3	107.891,0	
SVE UKUPNO	408.786,2	67,8	30.969,4	299.436,0	97.060,1	364.313,7	16.146,0	247.808,5	218.777,4	82.938,5	1.766.303,6	
	u %	23,1%	0,0%	1,8%	17,0%	5,5%	20,6%	0,9%	14,0%	12,4%	4,7%	100,0%

Grad Rijeka i Primorsko – goranska županija u strukturi funkcionalnih rashoda imaju udio od **42,8%**. Ostali gradovi i općine imaju udio od **57,2%** - priobalje **22,4%**, Otok Krk **11,1%** i zaleđe Rijeke **9,4%**.

SUBREGIJA	Opće javne usluge	Obrana	Javni red i sigurnost	Ekonomski poslovi	Zaštita okoliša	Usluge unapređenja stanovanja i zajednice	Zdravstvo	Rekreacija, kultura i religija	Obrazovanje	Socijalna zaštita	UKUPNO	
Rijeka i PGŽ	201.942,6		6.778,5	124.130,9	31.429,0	80.585,8	7.634,9	152.043,6	108.728,6	41.911,7	755.185,6	42,8%
Rijeka, zaleđe	34.226,1	1,8	5.096,9	33.892,2	5.592,0	37.200,6	1.753,0	13.088,0	27.711,7	7.475,0	166.037,3	9,4%
Priobalje	85.668,2	28,0	9.428,6	54.202,8	30.592,4	120.175,8	2.593,7	34.556,1	43.237,6	15.108,5	395.591,7	22,4%
Otok Krk	33.491,6	11,9	4.540,4	33.009,0	11.618,1	57.365,6	1.375,5	23.077,6	27.033,6	5.396,0	196.919,3	11,1%
Otok Cres, Lošinj	19.581,3		1.564,4	9.128,9	3.693,4	28.908,6	1.502,7	7.640,1	2.537,8	2.504,9	77.062,1	4,4%
Otok Rab	11.062,8		1.434,9	17.812,2	8.601,8	13.742,1	772,6	6.347,1	1.282,0	6.561,1	67.616,6	3,8%
Gorski kotar	22.813,6	26,1	2.125,7	27.260,0	5.533,4	26.335,2	513,6	11.056,0	8.246,1	3.981,3	107.891,0	6,1%
SVEUKUPNO	408.786,2	67,8	30.969,4	299.436,0	97.060,1	364.313,7	16.146,0	247.808,5	218.777,4	82.938,5	1.766.303,6	100,0%
<i>u %</i>	23,1%	0,0%	1,8%	17,0%	5,5%	20,6%	0,9%	14,0%	12,4%	4,7%	100,0%	

U promatranom razdoblju **najveći su funkcionalni rashodi za:**

- **Opće javne usluge, 23,1%**
- **Usluge unapređenja stanovanja i zajednice, 20,6%**
- **Ekonomske poslove, 17 %**
- **Rekreaciju, kulturu i religiju, 14% te**
- **Obrazovanje, 12,4%**

Najznačajnije troškovne **stavke po funkcionalnoj klasifikaciji** proračuna JLUS-a prikazane su u tablici:

Konto	Stavka funkcionalne klasifikacije	u tis.Hrk	u %	Konto	Stavka funkcionalne klasifikacije	u tis.Hrk	u %
01	Opće javne usluge	408.786,2	23,14%	07	Zdravstvo	16.146,0	0,91%
0111	Izvršna i zakonodavna tijela	132.139,8	7,48%	074	Službe javnog zdravstva	4.552,7	0,26%
0112	Financijski i fiskalni poslovi	18.237,2	1,03%	076	Poslovi i usluge zdravstva, (nesvrstani)	9.335,7	0,53%
0131	Opće usluge vezane za službenike	178.947,6	10,13%	08	Rekreacija, kultura i religija	247.808,5	14,03%
0133	Ostale opće usluge	68.901,9	3,90%	081	Službe rekreacije i sporta	134.760,9	7,63%
02	Obrana	67,8	0,00%	082	Službe kulture	70.155,1	3,97%
022	Civilna obrana	67,8	0,00%	086	Rashodi za rekreaciju, kulturu i religiju	37.827,3	2,14%
03	Javni red i sigurnost	30.969,4	1,75%	09	Obrazovanje	218.777,4	12,39%
032	Usluge protupožarne zaštite	29.960,1	1,70%	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	164.005,2	9,29%
04	Ekonomski poslovi	299.436,0	16,95%	092	Srednjoškolsko obrazovanje	14.924,7	0,85%
0411	Opći ekonomski i trgovački poslovi	21.038,5	1,19%	094	Visoka naobrazba	1.930,1	0,11%
045	Promet	185.969,4	10,53%	095	Obrazovanje (nedefinirano po stupnju)	15.830,9	0,90%
0451	Cestovni promet	170.693,0	9,66%	096	Dodatne usluge u obrazovanju	16.643,0	0,94%
0452	Promet vodnim putovima	10.061,5	0,57%	10	Socijalna zaštita	82.938,5	4,70%
0473	Turizam	19.186,0	1,09%	1011	Bolest	4.202,7	0,24%
0474	Višenamjenski razvojni projekti	9.924,5	0,56%	1012	Invaliditet	3.309,4	0,19%
048	Istraživanje i razvoj: Ekonomski poslovi	14.760,9	0,84%	102	Starost	8.631,6	0,49%
049	Ekonomski poslovi (nesvrstani)	31.263,9	1,77%	104	Obitelj i djeca	25.488,0	1,44%
05	Zaštita okoliša	97.060,1	5,50%	105	Nezaposlenost	1.262,4	0,07%
051	Gospodarenje otpadom	50.307,8	2,85%	106	Stanovanje	10.906,6	0,62%
052	Gospodarenje otpadnim vodama	8.136,8	0,46%	107	Socijalna pomoć stanovništvu (izvan progr.)	12.666,9	0,72%
053	Smanjenje zagađivanja	5.230,7	0,30%	109	Aktivnosti socijalne zaštite (nesvrstani)	16.466,6	0,93%
054	Zaštita bioraznolikosti i krajolika	14.447,8	0,82%	UKUPNO		1.766.303,6	100,00%
06	Usluge unapređ. stanovanja i zajednice	364.313,7	20,63%				
061	Razvoj stanovanja	18.662,1	1,06%				
062	Razvoj zajednice	139.769,8	7,91%				
064	Ulična rasvjeta	56.301,2	3,19%				
066	Rashodi za stanovanje (nesvrstani)	133.799,2	7,58%				